Laburiştii australieni, înainte şi după alegeri

Cînd, pentru a treia oară în istoria ţării, Sir Paul Hasluck, guvernatorul Australiei, a hotărît dizolvarea celor două camere ale Parlamentului şi organizarea unor alegeri anticipate, premierul laburist Gough Whitlam a motivat actul prin poziţia îndărătnică a Senatului : de două ori în trei luni, senatorii, aparţinînd în majoritate partidelor conservatoare, respinseseră 6 legi importante. „Deşi sîntem cu mîinile legate în Senat — a adăugat Whitlam — am arătat progresele ce pot fi realizate printr-un sistem democrat". Exista, prin urmare, în rîndurile partidului de guvernămînt convingerea unei reuşite, convingere care s-a menţinut neclintită, în ciuda dificultăţilor întîmpinate şi a unor eşecuri recunoscute, din decembrie 1972, cînd partidul a cîştigat alegerile. „Am dat, în sfîrşit, Australiei — afirma, atunci, Whitlam — un guvern ferm, cu planuri bine chibzuite, după ani de nehotărîre, de confuzie şi de neglijenţă... Am dat Australiei, şi sîntem mîndri de aceasta, un nou glas în lume, independent şi respectat". Acest „nou glas" a constituit, se pare, punctul esenţial al politicii laburiste şi al programului partidului, schimbarea şi succesele neputînd fi contestate de nimeni.

Campania electorală a fost strînsă şi, afirmau observatorii, foarte aprinsă, mai ales în statele federaţiei în care laburiştii nu se bucură de prea multă popularitate. Billy Snedden (liderul liberalilor şi, totodată, liderul opoziţiei) şi Douglas Anthony (liderul agrarian) au hotărît să ducă o campanie comună, dar nu puţine din punctele economice ale programului lor au fost pur şi simplu ridiculizate de experţii din economie, fapt hotărîtor pentru votul din 18 mai. În acelaşi timp, s-a mizat mult pe insuccesul unora din promisiunile din urmă cu un an şi jumătate ale guvernului Whitlam. În întregul lor, însă, acţiunile opoziţiei s-au dovedit insuficiente pentru a cîştiga încrederea corpului electoral.

Parţialul insucces al unor măsuri, recunoscut de mulţi laburişti, este însă explicat de aceştia prin faptul că cea mai mare parte din iniţiativele guvernului în politica internă au fost anulate sau blocate de Senat, dominat de partidele liberal, agrarian şi laburist-democrat. Ar fi fost, totodată, greşit să se creadă că activitatea („debordantă" — afirma corespondentul ziarului „Le Monde") a laburiştilor nu a dat rezultate. Guvernul a respectat unele promisiuni : îmbunătăţirea pensiilor şi a asistenţei medicale, lichidarea şomajului, sporirea investiţiilor în industriile prelucrătoare. Anul 1973 a adus şi în Australia creşterea inflaţiei (pînă la 13 la sută), dar intervenţia guvernului a limitat-o brusc în primul trimestru al acestui an şi se pare că măsurile preconizate o vor reduce şi mai mult. Progrese au fost făcute în îngrădirea pătrunderii şi influenţei capitalului străin asupra industriei („A sosit timpul să se pună capăt marelui sechestru asupra Australiei. Dar, mai important, încă, este timpul să începem să răscumpărăm Australia" — afirma Whitlam). Mari obstacole a întîmpinat centralizarea politicii : împărţirea în state, fiecare cu guvernul şi politica sa, e socotită de laburişti anacronică şi o demonstrează prin aceea că de multe ori puterile locale impun măsuri care se opun celor emise de la Canberra şi nu se poate avea în vedere nici un fel de planificare. Există, însă, un domeniu în care guvernul Whitlam a adus un suflu nou evident : politica externă. Au fost recunoscute R. P. Chineză, R. D. Vietnam, R. D. Germană, au fost retraşi consilierii militari de la Saigon şi condamnate bombardamentele şi politica americană în Indochina, a fost lansată ideea unui „forum asiatic".

Ceva mai puţin de un an şi jumătate e o perioadă foarte limitată pentru a considera politica unui guvern, dar unele reuşite păreau să justifice încrederea laburiştilor în forţele lor. Pe de altă parte, nici un alt partid australian nu are, în aceste momente, popularitatea celui condus de

Gough Whitlam, liderul partidului laburist şi premier al Australiei, votînd la recentele alegeri legislative

Whitlam, chiar dacă această popularitate a mai scăzut în ultimul timp. Cum, însă, cu prilejul alegerilor, australienii îşi împart aproximativ egal voturile, era de aşteptat un rezultat strîns. Confirmarea a sosit : la o săptămînă după alegeri, rezultatele arătau că laburiştii continuă să deţină majoritatea în Camera Reprezentanţilor, deşi cu mai puţine mandate, (65 locuri din 125 ; anterior avuseseră 67). Dar succesul cel mai important se consideră a fi obţinerea unui număr de locuri superior opoziţiei şi în Senat, unde chiar şi un singur mandat în plus era preţios pentru votarea unor legi necesare transpunerii în practică a programului guvernamental. (La închiderea ediţiei, nu dispunem încă de rezultatele definitive ; se pare că, în ceea ce priveşte Senatul, rezultatele vor fi cunoscute abia după cîteva zile).

După aceste alegeri, în care nu au obţinut o netă consolidare a poziţiilor lor, laburiştii australieni vor putea să-şi desfăşoare mult mai uşor — se consideră — politica proprie.

Stelian Ţurlea

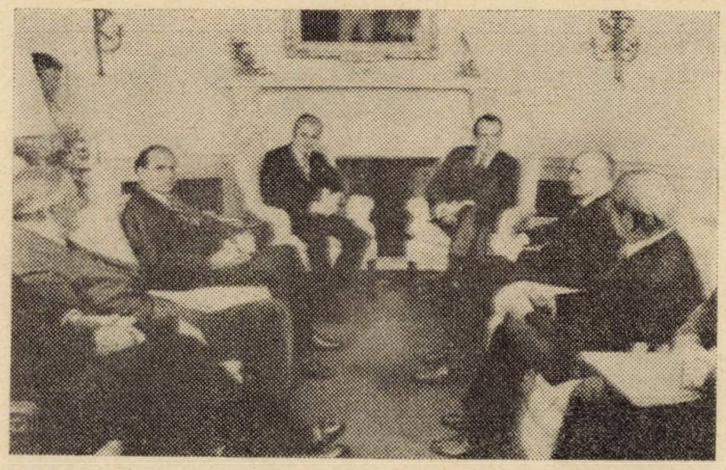

Washington. Reuniune a preşedintelui Nixon cu reprezentanţi ai ţărilor membre ale C.E.N.T.O.

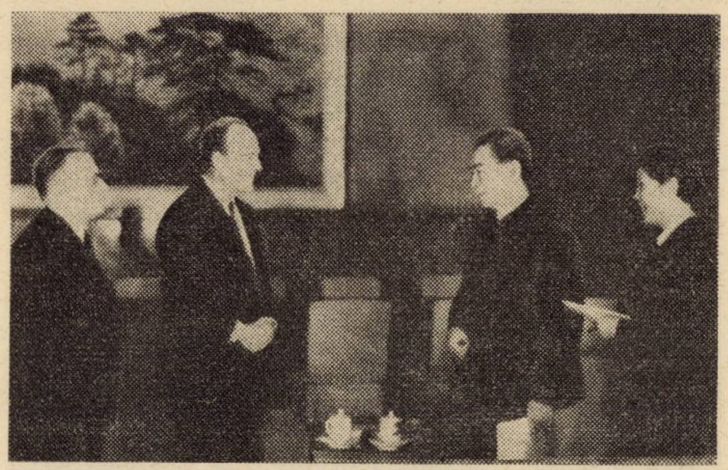

Pekin. Cu ocazia inaugurării Expoziţiei industriale franceze la Pekin, premierul Ciu En-lai l-a primit pe deputatul Pierre Sudreau, căruia i-a înmînat un mesaj adresat preşedintelui Valéry Giscard d'Estaing

1000 +1

Mesaj

Potrivit agenției P.T.I., Indira Gandhi a transmis un mesaj special primului ministru al Pakistanului, Zulfikar Ali Bhutto, în care a confirmat că, procedînd recent la explozia subterană a unui dispozitiv nuclear, India a urmărit numai intenții pașnice.

Modestie

Barbara Castle, ministrul britanic pentru problemele sociale, refuză să devină „lady", după înnobilarea soțului său, Edward Castle, reputat ziarist. Ea se bucură să vadă numele acestuia pe lista, semnată de regina Elisabeta, a celor 15 pairi în viață, dar a precizat că va refuza, totuși, titlul de „lady", considerînd că i se potrivește mai bine cel de „dna Castle".

Program

În drum spre Moscova, președintele Nixon se va opri la Bruxelles, la Cartierul general al N.A.T.O., au relevat surse de la Casa Albă. Nixon ar urma să sosească în seara zilei de 23 iunie sau în dimineața zilei de 24 iunie la Moscova, unde va rămîne o săptămînă.

Tribunal

Mai mulți foști membri ai guvernului Caetano vor fi aduși în fața unui tribunal militar, s-a aflat din sursă oficială. Este vorba de dr. Moreira Baptista, fost ministru de interne, dr. Silva Cunha, fost ministru al teritoriilor de peste mări, generalul Andrade E. Silva, fost ministru al armatelor, și colonelul Viena De Lemos, fost subsecretar de stat la armată.

Nunțiu

Papa Paul al VI-lea a numit, la 24 mai, un nunțiu apostolic (ambasador) în Cuba, post rămas vacant de 12 ani. Noul nunțiu este episcopul Cesare Zacchi.

Transfer

Luis Corvalan, secretarul general al Partidului Comunist din Chile, se află internat la baza aeriană „Quinteros", la 100 kilometri nord de Santiago de Chile, informează agenția Prensa Latina, citînd surse apropiate familiei. Împreună cu Luis Corvalan — precizează agenția cubaneză — se află și alți conducători ai Unității Populare care, în urmă cu două săptămîni, au fost transferați de pe insula Dawson.

Alain Poher, președintele Senatului francez, în vizită la standul românesc de la Tîrgul din Paris, deschis în parcul expozițiilor de la Porte de Versailles

Mildred Scheel: semnul victoriei după alegerea lui Walter Scheel ca președinte al R. F. Germania

Presă

Președintele Egiptului, Anwar Sadat, a promulgat, la 23 mai, un decret care prevede mari schimbări în presa egipteană. Printre acestea se menționează numirea lui Ahmed Baha Eddin, renumit scriitor de stînga, ca redactor-șef al ziarului „Al Ahram". Baha Eddin îl înlocuiește pe Ali Amin, care a fost numit președinte al Consiliului de administrație al editurii „Akhbar al Yom". Mustapha Amin a fost numit redactor-șef al săptămînalului „Akhbar Al Yom". Printr-un alt decret, Ihsan Abdel Koddus, care a ocupat postul de redactor-șef la „Akhbar Al Yom", a fost numit redactor la ziarul „Al Ahram".

Clauză

Frederick Dent, ministrul comerțului al S.U.A., a declarat că acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate Uniunii Sovietice este o condiție necesară pentru normalizarea relațiilor economice sovieto-americane. Refuzul acordării acestei clauze va însemna continuarea politicii de discriminare față de țările socialiste și va dăuna extinderii în continuare a comerțului.

Dizolvare

În Mozambic s-a anunțat în mod oficial dizolvarea poliției politice, care va fi transformată într-un serviciu de informații cu caracter militar „în spiritul programului juntei militare".

Motociclism: salt peste trupurile a 27 de colegi așezați unul după altul la un exercițiu demonstrativ al polițiștilor italieni, desfășurat în scopuri de binefacere în cadrul Crucii Roșii italiene. Cele mai multe aplauze le-a culeș ultimul dintre cei culcați pe iarbă, pe lîngă care motocicleta a trecut aproape razant...

„Legați-vă centurile de siguranță" — se anunță la bordul avionului „Airbus" care, după mai multe probe, face primul său zbor pe linia Paris-Londra, inaugurînd astfel intrarea sa în circulația aeriană internațională

Mereu surizător, decanul celor ce trăiesc în urma transplantului de inimă — Emmanuel Vitria, din Marsilia — votează la cel de-al doilea tur de scrutin al alegerilor din Franța

Funcționari

În cadrul unei ședințe a Consiliului de Miniștri al R.P. Ungare a fost adoptată o hotărîre privind ridicarea nivelului activității legate de organizarea și normarea muncii. Pe baza unui raport prezentat de ministrul muncii, guvernul a discutat situația efectivelor de funcționari. Raportul constată că numărul funcționarilor a crescut într-o măsură care nu mai corespunde rezultatelor progresului și dezvoltării tehnicii. Consiliul de Miniștri a adoptat o hotărîre cu privire la măsurile organizatorice necesare pentru realizarea unei proporții corespunzătoare a efectivului de funcționari.

Misiune

Franța este prima țară occidentală care a acceptat ca Guvernul Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud să instaleze oficial, în capitala sa, o misiune permanentă. Cu toate că nu este vorba de stabilirea relațiilor diplomatice — precizează Ministerul de Externe francez — membrii misiunii G.R.P. vor beneficia de unele avantaje și imunități.

Convorbire

Giscard d'Estaing a avut o îndelungată și cordială convorbire prin telefon cu cancelarul Helmut Schmidt, în cursul căreia au hotărît să se întîlnească în curînd la Paris. Cercurile apropiate noului președinte francez relevă că este semnificativ faptul că primul contact diplomatic va fi cu R.F.G., țară cu care Franța are un tratat de prietenie și cooperare încheiat în urmă cu 11 ani.

Petrol

Cantitatea de petrol care se poate extrage de pe noile terenuri petrolifere din largul mării ar putea fi cu 50 la sută mai mare decît s-a apreciat la început și este suficientă pentru a acoperi, către sfîrșitul acestui deceniu, necesitățile Marii Britanii în ce privește petrolul, a anunțat guvernul englez. Într-o apreciere oficială prezentată Parlamentului se afirmă că, în 1980, producția britanică de petrol va fi de circa 100–150 milioane tone.

Normalizare

Noul ambasador american în Suedia, R. Strausz-Hupe, a sosit la 22 mai la Stockholm, readucînd, astfel, la normal relațiile diplomatice dintre cele două țări, după ce, timp de 17 luni, ele au fost afectate ca urmare a criticilor suedeze la adresa bombardamentelor americane asupra Vietnamului.

Ținută

Doi deputați vest-germani au apărut marțea trecută, la miezul nopții, în sala Bundestagului, unde se vota, la a doua lectură, bugetul apărării, într-o ținută de... casă. Niciodată un vot atît de important nu s-a desfășurat într-o asemenea ilaritate generală. Scuzele celor în cauză erau, totuși, serioase: extenuați după 15 ore neîntrerupte de dezbateri, ei se culcaseră, uitînd că votul era nominal. Chemați de urgență, își puseseră costumul direct peste pijama. Datoria, înainte de toate...

Olimpiadă

În localitatea Angels Camp din California a avut loc „Olimpiada de triplu salt a... broaștelor". Și-au dat concursul 3 000 de exemplare care au fost încurajate de circa 50 000 de spectatori, între care guvernatorul statului California, Ronald Reagan. În ciuda pronosticurilor, recordul mondial al broaștei „Ripole", stabilit în 1966 cu 5,77 m din trei salturi, nu a fost doborît...

Referendum

Populația portugheză din Insula Timor se va pronunța prin referendum dacă dorește să devină indoneziană, să rămînă portugheză sau să-și dobîndească independența, a declarat guvernatorul părții portugheze a insulei, colonelul Aldeia, anunță ziarul indonezian „Sinar Harapan". Guvernatorul nu a precizat data referendumului, însă a declarat că o măsură similară va fi luată în toate teritoriile portugheze de peste mări, în funcție de situația particulară a fiecăruia.

Răspundere

Luînd cuvîntul în fața unor senatori și oameni de afaceri americani, Boris Ponomariov, șeful delegației parlamentare sovietice care vizitează S.U.A., a spus, printre altele: „U.R.S.S. și S.U.A. poartă o răspundere uriașă și în fața propriilor popoare, și în fața întregii omeniri. Înțelegem această răspundere nu ca un drept la «conducerea» lumii, la «hegemonie» în lume, ci ca o obligație de a acționa onest, cu perseverență, în numele reorganizării sistemului de relații internaționale pe baze democratice și juste, al principiilor egalității în drepturi între toate statele și popoarele, al libertății și independenței, al neamestecului în treburile interne. În acest fel abordăm problemele colaborării cu alte state, firește și cu S.U.A."

Palestinieni

„Toate organizațiile de rezistență palestiniene sînt de acord cu crearea unei «autorități naționale palestiniene» pe teritoriile palestiniene care vor fi eliberate", a declarat, la Cairo, Faruk Kaddumi, membru al Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei (O.E.P.). Kaddumi, care a participat la lucrările Consiliului Apărării Arabe, a precizat că reuniunea conducătorilor palestinieni, desfășurată la Beirut, a ajuns la „rezultate importante în domeniul acțiunii palestiniene". Kaddumi a dezmințit, pe de altă parte, că reuniunea la nivel înalt palestiniană a ajuns la un acord asupra unui guvern provizoriu. Consiliul Național palestinian, a anunțat el, se va întruni la 1 iunie a.c., la sediul Ligii Arabe din Cairo.

La conferința parlamentară feminină afro-arabă, desfășurată la Cairo, dna Sadat, soția președintelui egiptean, a rostit cuvîntul de deschidere

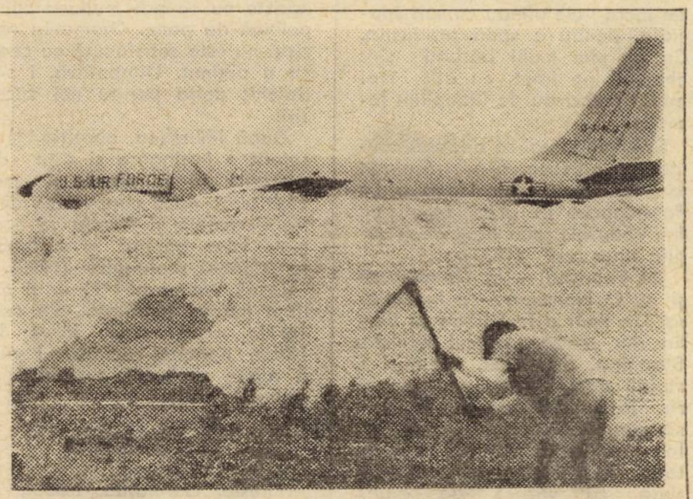

Deși au trecut doi ani de la retrocedarea Okinawei, armamentul greu și aparatele de zbor americane n-au fost transferate de pe insulă. Serviciile de presă japoneze, care aduc această dovadă fotografică, întreabă cine își construiește, de fapt, castele din nisip

WILLY BRANDT:

Anii exilului (1933-1947)

(II)

PACE SAU RĂZBOI ?

Fronturile sînt delimitate cu claritate în Spania. De o parte — forțele medievale, nobilimea, marii latifundiari, ierarhia clericală reacționară, cadrele ofițerești decăzute. Forțele întunecate ale Evului Mediu au fuzionat cu acelea ale marii finanțe. Tabăra aceasta numără, printre susținătorii ei, pe imperialiștii din afară.

Tinerii spanioli știu care este miza. Ei înțeleg necesitatea de a înlătura forțele medievale și de a lupta pentru independența națională. Au știut să reziste agresiunii, în condiții departe de a fi favorabile. Mai mult, — au avut și inițiativa. În zilele glorioase din iulie, au izbutit să apere baricadele și să îngenuncheze pe rebelii fasciști în principalele centre spaniole. Tinerii muncitori au fost în fruntea acțiunilor de la orașe. Și tineretul de la sate a jucat un rol important (1937).

La țară, sute de gospodării au rămas fără un singur bărbat. Femei și fete au preluat toate muncile agricole. În industrie, femeile au format adesea echipe de lucru ; ele urmau cursuri speciale, pentru a spori producția. Cu cît mai mulți bărbați sînt chemați pe front, cu atît mai multe munci au de îndeplinit femeile.

Sprijinul moral se adaugă conlucrării practice. S-a răspîndit larg declarația curajoasă a La Passionariei *) : „Mai bine să fim văduvele unor eroi, decît soțiile unor lași" (1937).

Se istorisea — în Danemarca și nu în Norvegia — o întîmplare. Un tînăr a fost trimis la Berlin de către primul ministru Stauning, în 1932, pentru a stabili dacă există vreo șansă ca Republica de la Weimar să supraviețuiască. Cîteva zile mai tîrziu, tînărul s-a întors la Copenhaga. Considera că văzuse de ajuns. Cînd a vizitat un restaurant din Reichstag, a fost izbit de faptul că anumite mese erau rezervate unuia sau altuia dintre partide. Concluzia lui a fost următoarea : „Într-o țară unde membrii parlamentului nu sînt în stare să mănînce și să bea la aceeași masă, democrația este pe ducă". După părerea mea, în acest lucru era un sîmbure de adevăr (I).

Toate indicațiile existente arată că dictatura nu va fi în Germania o problemă de săptămîni sau de luni, ci de ani. Victoria fascismului german va duce la ascuțirea conflictelor cu vecinii acesteia (1933).

Național-socialismul s-a consolidat în Germania de pe urma „păcii" de la München. Atitudinea puterilor occidentale a avut un efect descurajant, deprimant, asupra acelor germani care erau potrivnici nazismului. Dar socialismul va supraviețui și acestei înfrîngeri.

În Germania, foarte puțini cred că la München pacea a fost salvată. Pașii pe care național-socialismul i-a făcut în lunile din urmă au contribuit să clarifice și mai mult acest lucru. Pogromurile împotriva evreilor, pe o scară de neconceput în trecut, cu utilizarea unor metode medievale, erau menite „să ridice moralul" în cercurile naziste.

Pretențiile continue ale regimului hitlerist privind noi colonii și noi frontiere au întărit convingerea multora că autoritățile naziste nu se pot mulțumi cu o politică de pace. Germania nazistă nu este satisfăcută cu ceea ce a obținut. Dimpotrivă, i s-a deschis pofta pentru noi cuceriri.

După München, opoziția **) a suferit o înfrîngere și este de presupus că va pierde și mai mult teren dacă cooperarea dintre Germania și Anglia va constitui baza pentru o perioadă reacționară prelungită (1939).

Dacă Weimarul ***) ar fi obținut măcar jumătate din concesiile care s-au făcut lui Hitler, național-socialismul n-ar fi ajuns, probabil, niciodată la putere (1938).

RĂSPUNDERILE

Firește, Germania trebuie să poarte principala răspundere pentru război, dar chiar și astăzi, nu sînt înclinat să consider că Germania este singura vinovată. Și alții ar trebui să-și asume partea de răspundere fiindcă au îngăduit lui Hitler să-și sporească forța în ultimii ani ai păcii și pentru că i-au îngăduit să-și construiască mașina de război. Desigur, germanii sînt vinovați că l-au lăsat pe Hitler să ajungă la putere, dar și alte țări sînt vinovate de politica lui Chamberlain et. Co., care au operat în mod vizibil în avantajul lui Hitler. Dacă ar fi adevărat, așa cum mulți susțin, că poporul german este alcătuit în întregime din naziști, atunci Hitler n-ar avea nevoie de teroare, de Gestapo, de lagăre de concentrare, pentru a se menține la putere (1941).

Imperialismului nazist german îi revine întreaga responsabilitate pentru izbucnirea prezentului război. Conflagrația care a izbucnit astăzi nu va putea să nu ia un caracter european și prezintă toate simptomele transformării într-un nou război mondial. Opinia că puterile occidentale „nu iau războiul în serios" și sînt gata să dea înapoi după ocuparea Poloniei nu stă în picioare. După ce puterile occidentale s-au decis să recurgă la arme pentru cauza poloneză, ar fi pentru ele o sinucidere să renunțe acum.

Deși la baza războiului stă un conflict imperialist și deși conflagrația actuală este dominată de confruntarea dintre Germania și Anglia, nu e vorba nicidecum de o copie fidelă după războiul din 1914. Frontul forțelor care se opun lui Hitler cuprinde și numeroase elemente neimperialiste. Atitudinea noastră față de război este acum bazată pe necesitatea de a-l înfrînge pe Hitler.

Chiar dacă Germania lui Hitler va reuși să arunce principala masă a trupelor sale spre apus, puterile occidentale vor fi superioare din toate punctele de vedere — economic, ca forță maritimă, în ce privește calitatea și moralul forțelor lor, în ce privește capacitatea de a opune Luftwaffei o aviație pe măsura acesteia. Un sprijin suplimentar va fi, foarte probabil, furnizat de resursele economice și materiale ale S.U.A. (1939, la scurt timp după izbucnirea războiului).

Activitatea pe care socialiștii germani au dus-o după înfrîngerea din 1933 în cadrul grupelor clandestine din interior, ca și în exil, a fost în permanență o luptă împotriva unei politici de război a nazismului.

Informațiile care mi-au parvenit de la prietenii din Germania mi-au dovedit în mod cît se poate de clar că politica de împăciuire, pe care puterile occidentale au dus-o pînă anul trecut, a îngreunat continuu opoziția internă față de regimul nazist. Convingerea prietenilor mei era că o atitudine fermă ar fi întărit acele forțe din Germania care se opuneau războiului. Politica acestor puteri a acționat însă în direcția opusă și — de neînțeles — nu a acordat nici o atenție părerilor germanilor din emigrație. Războiul a schimbat în multe privințe această situație. Pînă la urmă, conflagrația a făcut ca puterile occidentale să fie interesate să conlucreze cel puțin cu unii dintre germanii aflați în exil (decembrie 1939).

NORVEGIENII

În timp ce mașinile de război de pe continentul european nu s-au dezlănțuit încă în mod masiv și devastator, este evident pentru oricine că mai există un al doilea front de-a curmezișul celorlalte linii ale frontului — iar acesta este frontul pe care mișcarea socialistă, libertatea, democrația și progresul istoric înfruntă puterea marii finanțe, dictatura, reacțiunea și imperialismul. Bătălia de pe acest front va decide, pînă la urmă, dacă acest război se va termina printr-o pace autentică sau va fi doar o altă etapă din starea continuă de război care domnește din 1914 încoace (1940).

8 aprilie 1940 : primul exemplar al cărții mele „Țelurile marilor puteri în război în noua Europă" se află pe biroul din fața mea, la Oslo, în strada Storgarten nr. 12. Nu va avea însă niciodată un cititor și nu va trebui să facă față nici unui recenzent. Căci 8 aprilie 1940 este ajunul invaziei germane în Norvegia.

Curînd după aceea, Gestapoul va pătrunde în Editura Tiden. Și nu fără incidente tragicomice, așa cum am aflat mai tîrziu : cînd agenții au descoperit cărți scrise de un anume Maxim Gorki, au cerut să li se indice neapărat adresa lui... (I).

Cînd germanii au dezlănțuit invazia în Norvegia, aceasta s-a întîmplat după 125 ani de pace neîntreruptă. Norvegia modernă nu avea o tradiție militară. Pacea constituia fundamentul progresului ei material și cultural.

În vremea aceea, aveam 26 de ani și trăiam la Oslo de aproape șapte ani. Pe lîngă munca mea de ziarist și de propagandist al Partidului Socialist Norvegian, mai ales în ce privește relațiile cu presa, mă ocupam de secretariatul Ajutorului Popular Norvegian. Această organizație cu caracter umanitar luase naștere din secția norvegiană a Ajutorului Spaniol și își procura mijloacele mai ales de la sindicatele norvegiene. Opera de asistență socială și medicală începuse să se desfășoare tot mai larg în Norvegia.

Am luat parte la multe discuții despre „problema războiului", multe descurajatoare, ba chiar generatoare de coșmaruri. Ziua aceea de aprilie 1940 m-a adus la realitate și mi-a arătat cîtă confuzie și dezamăgire poate să-ți aducă ipostaza unor raționamente subordonate propriilor dorințe. Cînd ziarele au anunțat, pe la prînz, că o puternică forță germană trecea prin strîmtorile Danemarcei și cînd, ulterior, s-au confirmat informațiile despre transportul de trupe, nu mai era nevoie de multă imaginație pentru a prevedea evenimentele care aveau să se petreacă noaptea și a

---

* Dolores Ibarruri.

**) Opoziția antifascistă germană

***) Republica de la Weimar

doua zi. În acea seară, la o adunare a refugiaților germani și austrieci, m-am exprimat fără înconjur, lăsîndu-mă ghidat de un raționament elementar, că nimeni nu va trebui să se mire dacă avioanele germane vor apare a doua zi deasupra orașului. Acasă, însă, ghidat de un raționament subordonat dorinței mele de pace, am spus făpturii care însemna cel mai mult pentru mine că nu există motive de îngrijorare și că orice alarmă aeriană din cursul nopții nu va fi altceva decît un exercițiu oarecare.

INVAZIA

În primele ore ale dimineții, am fost chemat la telefon. În cuvinte sobre, mi se comunica faptul că nu mai exista nici un dubiu. Invazia începuse. Ceva mai tirziu, cîțiva politicieni norvegieni de frunte m-au luat în automobilul lor și am părăsit Oslo : fuga mea reîncepuse (!).

Ocuparea Norvegiei de sud a devenit un fapt împlinit la 1 mai 1940. Împreună cu colegii mei de la Ajutorul Popular, mi-am continuat munca, al cărei scop era alinarea suferințelor omenești. În confuzia care domnea în acele săptămîni, eforturile noastre erau bine intenționate, dar nu izbuteam să facem mare lucru.

Cu puțin înainte ca norvegienii să capituleze la Mittetdalen, pe coasta de apus (unde mă aflam), am urmat sfatul unui bun prieten și am îmbrăcat o uniformă norvegiană. Ca civil, aș fi riscat mult mai mult : căderea în mîinile Gestapoului. Supozițiile mele au fost exacte. După cîteva săptămîni petrecute în lagărul de prizonieri — adăpostit în clădirile unei școli sătești — căpitanul Nippus mi-a dat drumul și mi-a înmînat un bilet de liberă trecere pentru „orașul meu natal, Oslo".

Pe urmă, a venit un soi de vacanță singuratică, la adăpost pe o insulă din fiordul Oslo. Dar, pentru a-mi reglementa situația, era mai bine pentru mine să mă refugiez în Suedia, ceea ce am și făcut. Și apoi, din nou, m-am întors în secret la Oslo în decembrie 1940, în parte din motive personale și, în parte, pentru a purta discuții cu fruntași ai rezistenței civile norvegiene. Atunci l-am întîlnit pe Einar Gerhardsen, pe care îl cunoșteam din anii antebelici și care avea să fie prim-ministru timp de mulți ani după război.

Perioada pe care am petrecut-o în lagărul de prizonieri și apoi șederea mea ilegală în Norvegia nu au fost, evident, lipsite de primejdii. Dar riscul era cu mult mai mic decît ar fi fost în Germania în acea vreme. În ciuda Gestapoului și a sistemului de informații nazist, aveai posibilitatea să te ascunzi în rețeaua unei mișcări de opoziție cu o largă bază de masă, cu un caracter atît național, cît și democratic.

Anii petrecuți de mine în Suedia neutră nu au fost atît de

Mulți ani, mama lui Willy Brandt a însemnat unica legătură dintre el și orașul natal, Lübeck

lipsiți de griji cum ar fi înclinați unii să-și închipuie. De mai multe ori a existat primejdia reală ca și această țară a Scandinaviei să fie invadată. Printre hîrtiile mele din anul 1941, există și o cerere de intrare în Statele Unite. Citez : „Persoane oficiale din Suedia m-au sfătuit să părăsesc această țară. Dacă situația va deveni aici mai dificilă, securitatea mea nu va putea fi în nici un fel realizată. Mi s-a retras mai demult cetățenia germană și dispun de informații sigure că Gestapoul a încercat să dea de urmele mele în Norvegia".

În anii de după război, am fost supus anumitor critici răuvoitoare datorită „travestirii" mele. Cu alte cuvinte, faptul că m-am lăsat luat prizonier în uniformă norvegiană a fost prezentat în mod tendențios. S-a făcut afirmația că aș fi tras asupra compatrioților mei. Se poate lesne demonstra că acest lucru este fals. Spunînd aceasta, vreau, totodată, să precizez că nu mi-am însușit niciodată ideea că ar fi dezonorant, pentru un dușman al lui Hitler, să contribuie la înfrîngerea regimului hitlerist prin toate mijloacele aflate la dispoziția sa.

OCUPAREA NORVEGIEI

În dimineața cînd avioanele lui Hitler au început să zboare deasupra orașului Oslo, am considerat că este datoria mea să servesc cauza dreaptă a Norvegiei cu toate puterile mele. Prin aceasta, nu deveneam un adversar al Germaniei, ci al unui regim care pustiia atît Germania, cît și Europa. Așa s-a întîmplat că, în anii petrecuți la Stockholm, am lucrat ca ziarist și scriitor în slujba cauzei norvegiene.

Nimic nu îi revolta pe norvegieni mai mult decît modul în care justiția și legea au fost batjocorite curînd după ce ocupația a început. Orice încercare serioasă de a descoperi forța mișcării de rezistență va ajunge la concluzia că cel mai important factor al acesteia a fost simțul de dreptate, foarte dezvoltat, al norvegienilor. Iar acest factor nu poate fi despărțit de dragostea de libertate care străbate ca un fir roșu întreaga istorie a țării.

Oamenii au trebuit să muncească din greu pentru a smulge pămîntului și apei bunurile necesare traiului. Ei nu au dispus niciodată de resurse naturale abundente și ușor accesibile. În 1940, se realizase, totuși, destul de mult în sferele economiei, vieții sociale și culturii. Pe lîngă agricultură, pescuit și navigație, se ridicaseră industrii moderne. Industriile asiguraseră populației un standard de viață relativ ridicat. Caracterul național reprezenta un factor important, dar nu a împiedicat dezvoltarea unei ample viziuni internaționale. Acest lucru se explica, în parte, prin vechea tradiție a navigației și, de asemenea, prin conectarea timpurie în comerțul european. După primul război mondial, norvegienii și-au pus mari speranțe în Liga Națiunilor. Fr. Nansen a fost unul dintre cei mai iluștri purtători de cuvînt ai umanitarismului și înțelegerii. Norvegienii au acordat în mod spontan ajutor celor aflați în suferință sau oprimați — de pildă, republicanilor spanioli. Muncitorii industriali, intelectualii, mișcarea socialistă se pronunță pentru solidaritate și unitate internațională. Aceste trăsături și-au pus amprenta asupra evenimentelor anilor 1940—1945. Norvegia avea, într-adevăr, mult de apărat.

Atacul împotriva Danemarcei și Norvegiei a fost una dintre acele crime împotriva păcii pentru care căpeteniile naziste au fost aduse în fața Tribunalului de la Nürnberg în 1945—1946. A fost o agresiune, o sfidare a dreptului internațional. După 9 aprilie 1940, în presa străină au apărut articole prezentînd invazia germană ca o victorie a „coloanei a cincea". Asemenea aserțiuni reprezintă mai mult decît o exagerare. Norvegia se bucură de „onoarea" dubioasă de a fi îmbogățit terminologia internațională cu conceptul de Quisling. Dar e cu totul nedrept ca ea să fie stigmatizată ca o țară împînzită de partizani ai nazismului. Au existat doar cîțiva trădători printre ofițerii norvegieni.

Maiorul Quisling a jucat un rol important în pregătirea operației militare organizate de Hitler. Este un fapt dovedit că, cel puțin de la începutul anului 1940, partidul lui primea fonduri substanțiale de la Berlin. Căpetenia nazistă norvegiană a transmis indicații concrete autorităților germane, accentuînd asupra necesității unei ocupări rapide a capitalei, care să scoată din funcțiune palatul și guvernul. A avertizat împotriva unui asalt asupra părții interioare a fiordului Oslo și a recomandat ca accentul să se pună asupra unui asalt combinat, naval-aerian, pe cele două maluri ale părții exterioare a fiordului.

În seara zilei de 8 aprilie, Quisling și-a stabilit cartierul general într-un mare hotel din Oslo, cu bunul său prieten Hagelin și cu administratorul său Scheidt. Cînd trupele de invazie au pătruns în Oslo, Quisling a apărut într-un vehicul militar german la Ministerul Apărării. La ora șapte și jumătate, s-a prezentat cu Scheidt la clădirea radiodifuziunii, pentru a-și citi proclamația în care anunța că „formează un guvern" și revoca ordinul de mobilizare generală.

Această autoproclamare cu caracter pucist a fost o surpriză atît pentru ambasadorul german, cît și pentru generalul von Falkenhorst. Dar Quisling știa că poate conta pe sprijinul lui Hitler. Ambasadorul german a cerut demiterea șefului nazist norvegian. Dar și-a dat curînd seama că acesta era susținut de Hitler. În felul acesta, căpeteniile naziste au făcut una dintre greșelile lor cele mai flagrante. 9 aprilie a fost ziua în care Quisling a fost demascat în fața întregului popor ca un agent al lui Hitler și un trădător al patriei sale.

FRONTUL PATRIEI

Condițiile sociale erau favorabile pentru un front antinazist cu o bază largă. Terboven, comisarul Reichului în Norvegia, interzisese fuziunea unor partide, care fusese prevăzută pentru august 1940.

După ce partidele politice au fost dizolvate, a luat naștere o formă de colaborare care s-a cristalizat curînd în ceea ce a fost numit Frontul Patriei. Frontul Patriei s-a născut din cele mai modeste începuturi : demonstrații spontane împotriva atitudinii provocatoare a naziștilor ; mici grupuri de tot felul care publicau scrieri antinaziste ; comitete care acționau pentru a contracara măsurile ocupanților menite să zdrobească opoziția. Așa s-a ajuns la o mișcare cu adevărat națională. În acest front popular, apartenențele anterioare de partid au fost uitate. Desigur, continuau să existe grupuri bazate pe vechile partide. Dar Frontul Patriei ca atare nu era o coaliție de partide. Era o alianță pe un plan mai larg.

(Va urma)

VOIX OUVRIERE
GENEVA

„UNITATE ȘI ACȚIUNE PENTRU O ELVEȚIE NOUĂ!"

Biroul Politic și Comitetul Central ale Partidului Muncii din Elveția au hotărît convocarea Congresului al X-lea al partidului, care va avea pe ordinea de zi prezentarea și dezbaterea Raportului Comitetului Central, alegerea organelor conducătoare de partid, unele modificări la statut și în ceea ce privește organizarea. În întîmpinarea congresului, au fost supuse spre discuție o serie de documente, din care reproducem ample extrase.

Situația internațională și politica externă a Elveției

După ce relevă dezvoltarea continuă a sistemului mondial socialist, a clasei muncitoare internaționale și a mișcării de eliberare națională, documentul arată :

Concomitent cu progresul obținut de socialism pe plan economic și politic la scară internațională, ideile socialismului însuși se precizează, cîștigă o audiență din ce în ce mai mare, mișcarea comunistă și muncitorească își sporește cuceririle. În fața crizei generale a capitalismului care se agravează, socialismul este la ordinea zilei. Din ce în ce mai mult el apare ca singura soluție palpabilă, reală, umană.

Progresele generale ale mișcării comuniste în lume sînt certe, deși inegale, diverse de la o țară la alta, de la un partid la altul și alternează uneori cu eșecuri sau regrese de moment.

Acordul muncitoresc și uniunea de stînga făcînd progrese, se lovesc de dificultăți, dar mari lupte muncitorești și populare se desfășoară în toate țările capitaliste, în timp ce masele țărănești devin conștiente de forța lor ; în special în Europa, partidele comuniste și muncitorești își unesc din ce în ce mai mult eforturile.

Dar aceste progrese ar putea fi mai mari, mai evidente și mai constante, dacă mișcarea comunistă și muncitorească internațională nu ar fi prejudiciată de lipsa de coeziune. Rațiunea însăși și interesele supreme ale mișcării cer să se pună capăt divizărilor și să se depună toate eforturile pentru restabilirea coeziunii necesare mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Toată această evoluție nu a încetat să se reflecte în politica externă a Elveției, care a trebuit să țină seamă de noul raport de forțe.

Concepția neutralității, asociată de la bun început cu cea a solidarității, se îndreaptă din ce în ce mai mult și în mod necesar spre conceptul de universalitate a relațiilor economice, politice, comerciale, culturale și diplomatice. S-a procedat la recunoașterea diplomatică a aproape tuturor țărilor, inclusiv a celor divizate.

Diplomația elvețiană a devenit mai activă, s-a deschis spre noi contacte, a renunțat la izolarea care constituia altă dată regula și se convinge că nu este posibil să facă abstracție de lumea în mișcare. Pe de o parte, o asemenea situație a dus la încheierea și aprobarea unui Tratat privind liberul schimb de produse industriale cu C.E.E. ; unele consecințe ale acestui tratat pot fi însă dăunătoare pentru țară. Partidul Muncii din Elveția își menține opoziția față de o integrare în Europa trusturilor. O apropiere prea strînsă de C.E.E. nu ar fi de conceput și posibilă decît dacă aceasta își democratizează instituțiile și se eliberează de dominația marelui capital, dacă ea se transformă profund, dacă se degajează de apartenența la orice bloc militar și renunță la forța nucleară, pentru a organiza, în sfîrșit, securitatea colectivă a continentului european.

Pe de altă parte, Elveția a hotărît să ia parte activă la Conferința pentru securitate și cooperare europeană nu numai prezentînd o propunere de soluționare pașnică a conflictelor, dar participînd efectiv la ansamblul discuțiilor care au marcat pregătirea acestei importante conferințe.

În sfîrșit, ea continuă să examineze aderarea la O.N.U., care devine, din ce în ce mai mult, o organizație universală.

Apărarea națională

Din punct de vedere constituțional, armata elvețiană are două sarcini : menținerea ordinii în interior și apărarea neutralității Elveției.

Primul și principalul mijloc de a împiedica un conflict armat în Europa și în lume este de a fi în fruntea tuturor inițiativelor pașnice, de a încuraja, de a cere reducerea armamentelor, controlul armelor ABC și apărarea cu întreaga noastră energie a unicii politici inteligente și realizabile — cea a coexistenței pașnice între țări cu regimuri diferite și a respectului naționalilor.

Trebuie să dispunem de o armată de miliție antrenată și echipată în scopul de a face imposibilă ocuparea teritoriului național. Altfel spus, este vorba de a orienta apărarea noastră armată spre lupta contra unui eventual ocupant. Este vorba de a da milițienilor noștri o instrucție și mijloace de luptă adecvate luptei de partizani, de guerrilla și de hărțuire a ocupantului. Aceasta este singura soluție de apărare armată în războiul modern pentru o țară mică așa cum este a noastră, atașată independenței sale.

Ceea ce dorește Partidul Muncii din Elveția, contrar pacifiștilor, contrar anumitor tendințe reformiste, nu este nici suprimarea apărării naționale, nici o simplă diminuare a bugetului militar, ci o nouă orientare, fundamental diferită, a întregii concepții despre apărarea națională.

Concepția noastră va reda armatei elveține de miliție caracterul său exclusiv defensiv și popular, îi va lua o bună parte din caracterul represiv.

Situația femeii

Dreptul de vot și eligibilitate obținute, în sfîrșit, pe plan federal a permis intrarea a 11 femei în Consiliul Național la alegerile din 1971. Acest pas important nu a modificat în mod fundamental situația femeii. Discriminările continuă să existe : inegalitate la salarizare, menținerea în funcții inferioare, situația dezavantajată a profesiunilor denumite „feminine", dreptul familial nedreptățind soția.

Apare din ce în ce mai clar că problemele privind condiția femeii sînt legate de acelea ale ansamblului salariaților și că astfel de probleme nu-și vor găsi adevărata soluționare decît în același timp cu acelea ale clasei muncitoare. Partidul nostru trebuie să fie preocupat să participe la activitatea organizațiilor de femei, unindu-și acțiunea pentru promovarea femeii cu aceea în folosul tuturor oamenilor muncii.

Situația intelectualilor

Principalele obiective ale politicii culturale pot fi definite astfel : punerea culturii în serviciul înfloririi personalității umane și îmbunătățirii vieții sociale ; apropierea creatorilor de publicul lor potențial ; democratizarea și reînnoirea școlii ; dezvoltarea culturii, apărarea culturilor originale din toate regiunile țării și multiplicarea, în același timp, a schimburilor culturale dintre ele, dar și cu mișcările culturale progresiste din toate țările, în special cele din țările socialiste ; încurajarea exprimării, a cercetării și creației în toate domeniile și asigurarea libertății lor ; recunoașterea rolului social de neînlocuit al cercetătorilor, creatorilor și intelectualilor ; democratizarea mijloacelor moderne de informare și difuzare pre-

Budapesta. Ministrul de externe Frigyes Puja (stînga) îl salută pe omologul său italian, Aldo Moro, la sosirea sa în vizita oficială în Ungaria

cum și a instituțiilor culturale ; deschiderea largă a porților culturii copiilor și tineretului ; continuarea criticii ascuțite și permanente la adresa ideologiei burgheze în curs de destrămare ; combaterea tendințelor antiștiințifice și iraționaliste ; dezvoltarea cercetării științifice în toate domeniile ; însușirea materialismului dialectic și istoric și a realizărilor culturale ale socialismului.

Partidul și tineretul

Aprecierile privind tineretul expuse în tezele partidului nostru din iunie 1971 continuă să fie actuale.

Grupuri de tineri comuniști au fost create recent în mai multe cantoane și, în prezent, se depun eforturi pentru reunirea lor într-o organizație națională.

Necesitatea unei legături strînse între organizația tineretului și partid nu trebuie demonstrată. Ea se impune. De asemenea, un reprezentant al organizației de tineret trebuie să intre în organele de partid, la toate eșaloanele.

MEDJUNARODNA POLITIKA

BELGRAD

RELAȚIILE INTER-NORDICE ȘI COOPERAREA EUROPEANĂ

ANSAMBLUL celor cinci țări nord-europene se distinge prin numeroase particularități ce determină gradul de integrare al acestor țări pe plan inter-nordic, cît și activitatea lor în relațiile internaționale.

Dispunînd de un teritoriu care se întinde pe un milion 257 mii km pătrați, populat în total cu 21 milioane de oameni, cele cinci țări nordice — Danemarca, Suedia, Finlanda, Norvegia și Islanda — nu formează, totuși, decît 0,6 la sută din populația globului. Or, grupul format de cele cinci țări participă cu o pondere de aproape 5,5 la sută din volumul comerțului mondial. De asemenea, cele cinci țări se situează, prin venitul lor național, către vîrful scării europene și mondiale. Atît nivelul lor de viață, cît și anumite realizări sociale sînt, pentru alte țări, exemple atrăgătoare.

Dezvoltînd continuu noi formule de raporturi pe planul cooperării nordice concrete, statele membre ale Consiliului nordic — mecanism regional internațional — au dat o bună dovadă că este posibilă realizarea unei colaborări eficace între state, fără să fie necesară stabilirea unor legături de integrare foarte solide între cei interesați și fără să se recurgă la o formulă de regrupare instituționalizată. Cooperarea nordică urmează un drum propriu. Ceea ce o caracterizează, în mod special, este cuprinderea unor domenii de interes pentru statele membre fără să se lovească de obstacole, fără să aibă nevoie de un aparat administrativ copleșitor sau de soluții susceptibile să afecteze, într-un fel sau altul, drepturile suverane ale statelor membre.

Consiliul nordic — Conferință parlamentară internațională, reunind în mod regulat, o dată pe an, un număr de parlamentari din fiecare stat membru — este instrumentul organizator al cooperării nordice. Fără să dispună de dreptul de a adopta formal decizii, Consiliul nordic are o certă influență — prin recomandările sale, care constituie expresia voinței parlamentarilor — asupra guvernelor statelor membre care, apoi, își pun de acord pozițiile și transformă recomandările în realitate.

În afara dispozițiilor referitoare la deplina egalitate în drepturi a statelor membre, la identitatea poziției lor în Consiliu, dispoziții care sînt urmărite foarte strict în practică, trebuie să atragem atenția asupra importanței crescînde a conferințelor titularilor ministerelor specializate. Astfel, miniștrii afacerilor externe, care sînt în relații continue și aproape cotidiene, au dezvoltat practica de a se întîlni în mod regulat, de două ori pe an. Funcționari ai altor ministere întrețin, de asemenea, contacte permanente.

Totuși — și în ciuda acestor formule de comunicație directă și foarte simplă între organele de stat — a apărut necesitatea, ca urmare a unei cooperări sensibil lărgite, de a crea noi posibilități de acțiune și, în cele din urmă, de a forma un Consiliu nordic al miniștrilor (în 1971). Acestui organism i s-a încredințat sarcina de a instituționaliza întîlnirile ministeriale. Într-o situație în care orientările economice internaționale ale țărilor nordice se deosebesc, a fost format un grup special de miniștri, cu misiunea de a coordona cooperarea în domeniul economic și de a stimula permanenta sa extindere.

Această cooperare, deși intensificată, arată că nu se trece decît cu încetul la extinderea ponderii și activității comune. De altfel, istoria angajării țărilor nordice în căutarea unor soluții economice comune arată limpede că această tendință e pe de-a-ntregul justificată. Complexul și foarte delicatul domeniu al relațiilor economice este, indiscutabil, cel mai important. Căutarea unor soluții, susceptibile de a permite o cooperare economică mai solidă, a parcurs un drum lung, care a fost marcat mai ales de eforturile de după război privind organizarea unei zone vamale unice prin tentativa infructuoasă de a realiza uniunea vamală a tuturor țărilor scandinave, prin planul foarte ambițios de integrare economică, numit NORDEK. Dar, cum în cursul acestui proces de armonizare a pozițiilor, s-a văzut că e foarte greu de conciliat interesele economice naționale, asemenea idei, precum planul NORDEK, par definitiv abandonate.

În afara cooperării economice, cooperarea militară e un alt domeniu sustras activității Consiliului nordic sau altor organisme nordice. După al doilea război mondial, s-a format în zonă un echilibru nordic specific. Alături de state membre ale N.A.T.O. se află state neutre precum Suedia și Finlanda, aceasta din urmă avînd cu Uniunea Sovietică un acord special. Statele acestei regiuni au acționat, pe cît posibil, în sensul eliminării situațiilor conflictuale, cît și a pericolelor virtuale și, spre exemplu, Norvegia, chiar în epoca marilor tensiuni internaționale, n-a autorizat niciodată instalarea de baze militare străine pe teritoriul său. Se știe, de asemenea, că această țară depune eforturi pentru a împiedica manevrele militare ale N.A.T.O. în apropierea frontierelor sale.

Pe un alt plan, cele trei țări nordice membre ale N.A.T.O., numite de mulți ani „aripa stîngă" a pactului, au optat net pentru salvgardarea păcii și pentru o securitate internațională sporită. Acțiunile comune pe care, cu ajutorul Suediei și Finlandei, aceste trei țări le întreprind pe scena internațională au întărit prestigiul lor. Mai mult, aceste acțiuni au contribuit la o evoluție pozitivă în lume și, în special, în Europa. Fapt demn de subliniat, Consiliul nordic a stimulat o asemenea evoluție a evenimentelor, prin punerea accentului asupra importanței normalizării raporturilor dintre statele din estul și vestul Europei.

Diversitatea sectoarelor în care țările nordice își coordonează activitățile se repercutează și pe plan internațional, unde își manifestă aproape mereu unitatea de vederi. Ideile lor privind marile probleme internaționale sînt, în mare măsură, identice. De la fondarea Națiunilor Unite, țările nordului european se numără printre membrii foarte activi ai acestui for în care văd locul de reglementare, prin excelență, a problemelor relațiilor internaționale. Aceasta explică faptul că, în anumite situații, Danemarca și Norvegia au votat, în unele probleme politice importante, complet diferit de aliații lor din N.A.T.O. Ele rămîneau fidele concepției generale nordice de politică externă și pozițiilor pe care le elaboraseră în comun. Nu s-ar putea vorbi, desigur, de un bloc special al țărilor nordice la O.N.U., pentru că pozițiile acestor țări sînt departe de a fi mereu și în totalitate identice. Dar, nu e mai puțin adevărat că zona nordică a contribuit mult la realizarea obiectivelor Națiunilor Unite. Să nu uităm că doi secretari generali ai O.N.U. au aparținut acestei regiuni și că, la aproape toate acțiunile forțelor armate ale O.N.U. au participat forțe militare nordice, gata să contribuie la salvgardarea păcii și securității.

Nordicii au fost întotdeauna interesați într-o „deschidere" către toate direcțiile. Astfel, nu e de mirare că aceste țări au fost printre primele care au sprijinit eforturile în favoarea realizării unor noi raporturi în Europa, fundamentate pe eliminarea formulelor perimate și edificarea altor forme de cooperare intereuropeană.

De pildă, în epoca în care se refuza recunoașterea R.D. Germane și în care se căuta eliminarea acestui stat de la Conferința europeană pentru securitate și cooperare, țările nordice au fost printre primele care au afirmat necesitatea ca R.D.G. să participe, ca și celelalte state europene, la lucrările conferinței. Inițiativa prin care guvernul finlandez își oferea serviciile pentru organizarea conferinței la Helsinki a fost precedată, bineînțeles, de un sondaj efectuat și în alte locuri, dar, în mare măsură, ea era deopotrivă rezultatul eforturilor nordice, al voinței țărilor nordice de a contribui la destinderea europeană și la promovarea cooperării între țările europene. În urma propunerii de a se ține conferința la Helsinki, Finlanda a devenit unul din actorii principali ai pregătirii și organizării primei conferințe a statelor europene, ceea ce a sporit indiscutabil raza de acțiune a politicii externe a acestei mici țări nordice și i-a mărit prestigiul internațional.

Țările nordice au arătat clar, chiar în relațiile lor mutuale, că, în ciuda similitudinilor, chiar a identității sistemelor socio-politice și economice, ele au pus accentul pe respectul atît al particularităților naționale, cît și al suveranității de stat. Nu trebuie să mire că Danemarca este singura dintre cele cinci țări nordice care a aderat la Piața comună și că poporul

norvegian a respins, printr-un referendum, un acord pe care îl considera susceptibil să determine nu numai consecinţe economice importante, dar şi elemente sociale şi politice noi.

Stadiul actual al armonizării poziţiilor ţărilor nordice, cît şi al activităţii lor pe plan internaţional, capătă o importanţă crescîndă într-o epocă în care contactele mai solide sînt pe cale de a se stabili între ţările europene.

Radovan Vukadinovic

jeune afrique

CONGO: MUTAŢII PROFUNDE

REPUBLICA POPULARĂ CONGO, a cărei evoluţie a fost atît de sinuoasă, incertă şi controversată, a intrat într-o nouă etapă : instalarea puterii populare. Importanţa acestui eveniment politic nu poate fi apreciată fără o trecere în revistă a mutaţiilor care l-au precedat.

1963 : la trei ani după dobîndirea independenţei, apar noi forţe sociale care, prin mişcarea de la 13, 14, 15 august, destituie pe preşedintele Youlou. Grupate în sînul Mişcării Naţionale a Revoluţiei (M.N.R.), ele optează pentru socialismul ştiinţific. Opţiune fără precedent în Africa. În faţa amplorii mişcării, trupele franceze sînt împiedicate să intervină. Este prima oară cînd, pe continent, o armată naţională ia poziţie în favoarea poporului răsculat. Vechea putere este în dezagregare. În istoria Congo-ului se întoarce o pagină.

Massemba-Debat, preşedintele Adunării Naţionale, este ales preşedinte al republicii. Fundamentele puterii sînt foarte largi şi includ toate forţele. În sînul M.N.R. — care se proclamă o alianţă a muncitorilor, intelectualilor, ţăranilor şi militarilor — se formează şi se dezvoltă regrupări şi lupte de influenţă dintre cele mai diverse. Procesul luptei pentru cucerirea puterii este deci declanşat. Timp de zece ani, ea va fi îndîrjită şi va rămîne nedecisă.

Apariţia forţelor sociale în luptă pentru cucerirea puterii politice antrenează Congo, încă din 1963, într-un proces revoluţionar care va modifica toate structurile de decizie ale societăţii. Prioritatea acordată luptei politice va avea consecinţe asupra economiei care, paralizată, stagnează. Deficitul balanţei comerciale cu Franţa va atinge 10 miliarde CFA în 1968. Cu toate acestea, procesul revoluţionar nu se va opri. O forţă, pînă acum repliată, va ţîşni curînd la suprafaţă. Este vorba de armată : animată de o aripă marxizantă, ea este nerăbdătoare să precizeze orientarea mişcării şi să-şi asume rolul de forţă crescîndă şi de avangardă.

1965 : intervin schimbări în profunzime. Trupele franceze sînt obligate să plece. Bazele şi întreaga suprastructură militară trec sub controlul armatei congoleze. Pe plan diplomatic, intervine o răsturnare de alianţe. Ruperea relaţiilor diplomatice cu S.U.A. coincide cu instalarea ambasadelor ţărilor socialiste. Apar noi unităţi, ca şi structuri de apărare şi securitate : pe de o parte, Armata naţională populară (A.N.P.) şi, pe de alta, Apărarea civilă, compusă din două batalioane şi miliţii, dotate şi ele cu armament modern. Cele două forţe paralele se vor neutraliza, o vreme, şi vor lăsa un răgaz şefului statului. Acesta, fără a aştepta, va precipita evenimentele : dizolvă Adunarea Naţională şi Biroul Politic, efectuează o remaniere a guvernului. Este începutul sfîrşitului unei politici şi al unei cariere politice. Înfruntarea va deveni, de astă dată, decisivă. Armata se pune în mişcare. Ea obligă pe Massemba-Debat să demisioneze şi ia iniţiativa creării unui Comitet Naţional, în sînul căruia sînt incluşi tineri ofiţeri. Din acest moment, formarea politică în sînul trupelor combatante se intensifică pe baza principiilor şi experienţei revoluţionare a ţărilor socialiste. A.N.P. reclamă şi insistă asupra necesităţii instituirii unui comandament unic al forţelor combatante.

La 14 august 1968, un act fundamental încredinţează lui Marien N'Gouabi funcţia de preşedinte al republicii. Se conturează, treptat, o nouă putere. În 1969, este constituită Republica Populară, sub conducerea Partidului Congolez al Muncii (P.C.T.), prezidat de şeful statului, Marien N'Gouabi. Acuitatea problemelor de fond continuă, totuşi, să persiste. Economia naţională nu s-a eliberat încă de capitalul străin. Masele populare îşi revin greu de pe urma a 10 ani de înfruntări, în cursul cărora se instalase confuzia. Preşedintele N'Gouabi şi tovarăşii săi nu se înşelaseră. Revoluţia ajunsese la scadenţa primei sale etape : controlul puterii. Se punea acum problema de a deschide calea spre socialism prin întărirea sectorului naţionalizat, înainte de a asigura controlul parţial şi progresiv asupra capitalului străin. Pentru acest lucru există un singur mijloc : reinvestirea partidului cu rolul său de avangardă şi asigurarea condiţiilor pentru ca masele să se organizeze în jurul unui front grupînd toate forţele patriotice, indiferent de considerente filozofice, religioase sau tribale. În esenţă, în faza aceea revoluţia trebuia să capete un caracter naţional, democratic şi popular.

În acest scop, este convocată o Conferinţă naţională. Ea trasează liniile directoare ale celui de-al doilea Congres extraordinar al partidului, care are loc între 27 şi 31 decembrie 1972. Partidul este dotat cu un nou statut şi cu un program. Este instituită o Adunare Naţională şi este creat postul de prim-ministru, care va avea ca sarcină principală conducerea politicii economice. Cea mai mare parte a prizonierilor politici sînt eliberaţi, unii foşti membri ai partidului şi guvernului condamnaţi la moarte cu prilejul ultimului puci militar sînt graţiaţi.

La 24 iunie 1973, este adoptată Constituţia, iar partidul trece la instalarea puterilor populare. Mai mulţi candidaţi prezentaţi de partid nu sînt confirmaţi de popor, ceea ce evidenţiază caracterul democratic al alegerilor. Celor ce nu fac parte din partid sau din vreo organizaţie de masă li se oferă ocazia de a vorbi deschis, de a aduce critici şi prezenta sugestii.

„Armatei muncii" şi clasei muncitoare (100 000 salariaţi) li se încredinţează un rol esenţial. Era etapa în care ele trebuiau să dezvolte producţia şi să determine o creştere a nivelului de trai. Preţurile crescuseră cu 50 la sută în ultimii 10 ani. Responsabilii congolezi au înţeles că clasa muncitoare este singura capabilă să insufle partidului un elan nou şi să fie garantul orientării noi. Şi, de aici, consemnele, cum ar fi „şapte ore de lucru şi nu şapte ore la lucru".

Pentru a „asana" întreprinderile de stat, hotărîrile şi gestiunea sînt asigurate colegial de către conducere şi sindicate, ambele fiind, deci, răspunzătoare de mersul întreprinderii. Drept urmare, ele trebuie să-şi asigure autonomia financiară. În faţa dificultăţilor enorme, legate de risipă şi proasta gestiune, P.C.T. va lupta împotriva demagogiei pentru a recurge la critica sinceră. Adresîndu-se muncitorilor, Marien N'Gouabi deschide calea participării muncitoreşti la gestiunea economică : „Deşi există întreprinderi de stat, nu pretindem că avem controlul asupra economiei ţării. Trebuie, în primul rînd, să consolidăm sectorul naţional înainte de a ne îndrepta atenţia spre sectorul privat străin. Muncitori şi cadre, preluaţi conducerea, dar cu condiţia să conduceţi nu spre a duce ţara la dezordine, ci pentru a redresa economia prin muncă mai intensă".

Un nou climat social a apărut. Experienţa congoleză continuă după ce a parcurs o etapă decisivă : trezirea conştiinţei politice. Puţine sînt ţările africane care, în decurs de 10 ani de independenţă, au înfăptuit mutaţii autonome atît de profunde.

Brazzaville. Preşedintele Marien N'Gouabi în mijlocul populaţiei : „revoluţie cu caracter naţional, democratic şi popular"

l'Unità
ROMA

PARTIDUL COMUNIST DIN ARGENTINA ŞI RELAŢIILE CU PERONISMUL

DUPĂ întîlnirea neoficială dintre reprezentanţii Partidului Comunist din Argentina şi preşedintele Juan Peron, am adresat tovarăşului *Nadra*, membru al Comitetului Executiv al partidului şi director al organului C.C. al partidului, „Nuestra Palabra", cîteva întrebări privind temele întîlnirii.

— Peron, am întrebat noi, a promis eliberare. În ce măsură îşi ţine promisiunea ?

— Peron şi, înaintea lui, Campora, precum şi programul promis de peronism vorbesc, într-adevăr, despre eliberare. Putem să afirmăm că în ţară se desfăşoară o luptă aspră pentru realizarea acestor promisiuni. Lupta are loc înăuntrul şi în afara guvernului, înăuntrul şi în afara partidului peronist. Dar, în esenţă, ea se desfăşoară în rîndurile poporului şi ale maselor muncitoare, ale oamenilor muncii, care luptă şi cer respectarea promisiunilor.

Peron şi guvernul său au pus în aplicare cîteva măsuri importante în scopul eliberării noastre naţionale. De exemplu, apărarea, sub multe aspecte, a politicii externe, a suveranităţii naţionale împotriva imperialismului şi dezvoltarea unor largi legături diplomatice şi comerciale cu ţările socialiste, contribuţia adusă la ruptura blocadei împotriva Cubei prin încheierea unor acorduri comerciale importante cu Havana şi călătoria în această ţară a unei numeroase delegaţii de oameni de afaceri argentinieni, în fruntea căreia a fost ministrul economiei, Jose Gelbard. Ceea ce trebuie acum sînt măsuri de ordin intern, care să susţină şi să consolideze această politică externă. Pe plan intern, s-a dezlănţuit o ofensivă din partea dreptei, care încearcă să frîneze procesul eliberator prin participarea unor elemente reacţionare în cadrul şi în afara guvernului, cărora poporul li se împotriveşte.

Cît despre forţele politice care nu sînt în guvern, cu ele trebuie să fie întărite legăturile şi acordurile în măsură să ducă rapid la formarea unui mare front democratic naţional, care să apere regimul constituţional şi libertăţile democratice, să încurajeze în mai mare măsură şi mai eficient procesul de eliberare naţională şi socială.

În acest sens, s-au făcut paşi foarte importanţi. Pentru prima oară în istoria argentiniană a ultimelor decenii, opt partide politice care nu fac parte din guvern, între care şi partidul nostru, s-au întîlnit cu generalul Peron şi cu miniştrii săi şi au discutat problemele cele mai urgente ale ţării. Comuniştii au apreciat la întreaga lor importanţă caracterul şi conţinutul unor asemenea întîlniri, care, desigur, vor continua. Se anunţă o nouă întîlnire cu echipa economică şi o a treia cu conducerea sindicală, în scopul discutării deschise a problemelor mişcării muncitoreşti şi democraţiei sindicale.

— Cum aţi defini obiectivul fundamental al Partidului Comunist din Argentina în actuala conjunctură ?

— Aş putea arăta că sarcinile noastre actuale cele mai importante sînt următoarele : să denunţăm lovitura de stat şi să luptăm împotriva ei, pentru apărarea regimului instituţional ; să denunţăm şi să luptăm împotriva blocului imperialist din ţara noastră, care pretinde să închidă unica fereastră rămasă deschisă în „conul sudic" al continentului ; să impulsionăm acţiunea unitară şi lupta de masă pentru eliberarea noastră ; să militäm în direcţia creării şi consolidării frontului antioligarhic şi antiimperialist ; să activăm în sprijinul unui guvern de largă coaliţie democratică ; să facem să crească rîndurile partidului comunist, dublînd efectivele sale, ca garanţie a victoriei.

Isidoro Gilbert

PROFIL

WALTER SCHEEL

preşedintele Republicii Federale Germania

În dimineaţa zilei de 15 mai, Adunarea federală a ales cel de-al patrulea preşedinte din istoria Republicii Federale Germania. Noul preşedinte, pentru următorii cinci ani, este Walter Scheel — fostul preşedinte al Partidului liber-democrat, vicecancelar şi ministru de externe în guvernul cancelarului Brandt.

Walter Scheel s-a născut la 8 iulie 1919, la Solingen, în Renania de Nord—Westfalia. Terminîndu-şi, în 1938, studiile secundare la gimnaziul reformat din oraşul natal, Walter Scheel urmează, între 1938—1939, cursuri de contabilitate bancară. Cariera sa de funcţionar de bancă este întreruptă de izbucnirea celui de-al doilea război mondial. După 1945, Scheel ocupă diferite posturi de funcţionar, apoi de procurist şi administrator al unei uzine metalurgice din Solingen.

Membru al Partidului liber-democrat din 1946, deputat al landului Renania de Nord—Westfalia (între anii 1950—1954), conducător al asociaţiilor patronale (în 1951), Walter Scheel este ales, în 1953, vicepreşedinte al P.L.D. În acelaşi an, deschide un institut de conjunctură şi studiu al pieţei economice internaţionale. În următorii ani, devine membru al Consiliului Comunităţii Europene a cărbunelui şi oţelului (în 1955), iar, în cadrul Adunării parlamentare vest-europene, conduce, între 1958 şi 1961, comitetul de cooperare cu ţările în curs de dezvoltare. Din noiembrie 1961 pînă în octombrie 1966, Scheel a deţinut postul de ministru al cooperaţiei economice în cel de-al patrulea cabinet Adenauer şi în guvernul Erhard, calitate în care s-a ocupat de relaţiile R.F.G. cu ţările în curs de dezvoltare.

În septembrie 1967, Walter Scheel a fost ales vicepreşedinte al Bundestagului, iar, în ianuarie 1968, partidul său l-a desemnat ca succesor al lui Mende în funcţia de preşedinte al partidului. Din acel moment, au devenit evidente eforturile sale în favoarea unei politici de apropiere între Partidul liber-democrat şi Partidul social-democrat al lui Willy Brandt. Această politică s-a concretizat cu prilejul alegerilor din septembrie 1969 prin formarea, pentru prima oară, a unui cabinet de coaliţie P.S.D. — P.L.D., în care Walter Scheel a ocupat postul de vicecancelar şi ministru al afacerilor externe. În această dublă calitate, Scheel l-a secondat pe fostul cancelar Willy Brandt în promovarea unei politici externe cu o orientare nouă, realistă, în special în domeniul normalizării şi dezvoltării raporturilor R.F.G. cu ţările socialiste, în consens cu tendinţele majore ale evoluţiei europene şi internaţionale. (În această perioadă, Walter Scheel a efectuat o serie de călătorii în mai multe ţări socialiste).

După anunţarea rezultatului votului, preşedintele Walter Scheel, care îşi va prelua funcţia la 1 iulie — dată la care expiră mandatul actualului preşedinte Gustav Heinemann — a rostit o scurtă alocuţiune, în care a arătat că se va strădui să fie „un preşedinte al tuturor cetăţenilor ţării".

POSTA REDACTIEI

Noul guvern vest-german

Vasile Dan, Bucureşti. Îndată după preluarea funcţiei de cancelar de către Helmut Schmidt (P.S.D.), a fost dată publicităţii lista noului cabinet federal : vicecancelar şi ministru al afacerilor externe — **Hans Dietrich Genscher** (P.L.D.) ; interne — **Werner Maihofer** (P.L.D.) ; economie — **Hans Friderichs** (P.L.D.) ; finanţe — **Hans Apel** (P.S.D.) ; justiţie — **Hans-Jochen Vogel** (P.S.D.) ; agricultură — **Josef Ertl** (P.L.D.) ; muncă — **Walter Arendt** (P.S.D.) ; apărare — **Georg Leber** (P.S.D.) ; transporturi şi telecomunicaţii — **Kurt Gscheidle** (P.S.D.) ; urbanism — **Karl Ravens** (P.S.D.) ; relaţii intergermane — **Egon Franke** (P.S.D.) ; sănătate — **Katharina Focke** (P.S.D.) ; educaţie — **Helmut Rohde** (P.S.D.) ; cercetare ştiinţifică — **Hans Matthoefer** (P.S.D.) ; cooperare economică — **Erhard Eppler** (P.S.D.) ; şeful Biroului federal de presă şi informaţii — **Klaus Boelling** (P.S.D.) ; miniştri de stat la Ministerul Afacerilor Externe : **Hans Juergen Wischnewski** (P.S.D.) şi **Karl Moersch** (P.L.D.) ; secretari de stat parlamentari — cancelariat : **Marie Schlei** (P.S.D.) ; interne : **Gerhard Baum** (P.L.D.) ; economie : **Martin Gruener** (P.L.D.) ; finanţe : **Konrad Porzner** (P.S.D.) şi **Karl Haehser** (P.S.D.) ; justiţie : **Hans de With** (P.S.D.) ; agricultură ; **Fritz Logemann** (P.L.D.) ; muncă : **Herman Buschfort** (P.S.D.) ; apărare : **Karl-Wilhelm Berkhan** (P. S. D.) ; transporturi şi telecomunicaţii : **Ernst Haar** (P.S.D.) şi **Kurt Jung** (P.L.D.) ; urbanism : **Dieter Haack** (P.S.D.) ; relaţii intergermane : **Karl Herold** (P.S.D.) ; sănătate : **Fred Zander** (P.S.D.) ; educaţie : **Peter Glotz** (P.S.D.) ; cercetare ştiinţifică : **Volker Hauff** (P.S.D.) ; cooperare economică : **Alwin Brueck** (P.S.D.). **În fotografia** alăturată : noul guvern vest-german, împreună cu preşedintele Heinemann (în funcţiune pînă la 1 iulie).

Constantin Brăileanu, Craiova. În nr. 22 al revistei am scris despre starea de tensiune din Irlanda de Nord şi Republica Irlanda şi despre exploziile din 17 mai de la Dublin, soldate cu 23 morţi şi 87 răniţi. Cele patru automobile care au explodat în capitala irlandeză (în patru străzi diferite — Parnell Street, Talbot Street, Granveille Street şi O'Connell Street — toate aflate în centrul oraşului, în apropierea principalelor ministere) fuseseră înmatriculate în Ulster. Numărul mare de victime se explică prin ora aleasă de atentatori (după-amiază, cînd oamenii se întorceau de la lucru) şi cantitatea de explozibil. Martorii oculari au declarat că unele din victime au fost pur şi simplu proiectate prin vitrinele magazinelor, iar resturi de haine atîrnau pe stîlpii de telegraf. **Fotografia** alăturată reprezintă urmarea exploziei unuia din cele patru automobile. În ceea ce priveşte cauzele grevei generale din Ulster, care a paralizat, din punct de vedere economic, provincia, guvernul britanic s-a văzut în faţa unei situaţii aparent insolubile. Greva era limpede politică. William Craig, partidul Vanguard, Asociaţia pentru apărarea Ulster-ului (U.D.A.) şi alte organizaţii protestante care se bucură în acest moment de multă influenţă vor să fie denunţat acordul de la Sunningdale şi să se treacă la noi alegeri legislative în Ulster. După acest acord, a început să funcţioneze un Executiv colegial la Belfast, format din protestanţi şi catolici ; de asemenea, se prevedea crearea unui Consiliu al Irlandei, pe care protestanţii îl văd ca un prim pas spre unificarea insulei, ceea ce nu doresc în nici un chip. Pentru a salva provincia de haosul economic, Brian Faulkner, şeful Executivului, pare să fie constrîns la o serie de concesii : ar putea cere Londrei şi Dublinului amînarea creării Consiliului întregii Irlande şi limitarea competenţelor sale — şi aşa destul de modeste. Rezultatele posibile după o asemenea acţiune ? Dacă Dublinul, înţelegînd situaţia extremă, s-ar putea resemna, I.R.A. — considerînd că a fost trădată comunitatea catolică — şi-ar putea reîncepe atentatele şi atacurile.

Explozia atomică indiană

Ioan Thaci, Iaşi; Vladimir Niculescu, Ploieşti. Conform datelor oficiale prezentate de dr. H. W. Sethna, preşedintele Comisiei indiene de energie atomică, la prima explozie nucleară efectuată de India, la 18 mai, s-a folosit o încărcătură cu o putere de 10—15 kilotone, care a avut o profunzime de 100 m. S-a întrebuinţat procedeul imploziei. Comentariul oficial subliniază că este vorba de o explozie în scopuri paşnice, destinată studierii efectelor asupra structurii subsolului. Ar fi vorba, se arată în comentariu, despre rezultatul unui program de studiere a energiei nucleare pentru dezvoltarea tehnologiei, în special în domeniul minier şi cel seismic. S-a făcut, de asemenea, precizarea că India nu are intenţia să producă arme nucleare şi-şi reafirmă opoziţia la întrebuinţarea în scopuri militare, de forţă, a exploziilor atomice. Statul indian dispune de mai multe centre de cercetări nucleare, cel mai important fiind cel de la Trombay, din regiunea Bombay.

Oană Ilie Nicolae, Bucureşti. Vă sugerăm consultarea articolelor publicate în nr. 51 din 1973, în care veţi găsi un amplu răspuns la una dintre întrebările dv.

Maria Diaconu, com. Schitu Goleşti, jud. Argeş. Ne pare rău, dar nu dispunem de adresa solicitată.

Grigore Voicu, Buşteni. Generalul Antonio de Spinola este al doisprezecelea preşedinte al Portugaliei, de la proclamarea Republicii, în 1910. Predecesorii săi au fost: 1910 — Teofilo Braga; 1910 — Manuel de Arriaga, primul preşedinte ales. Demisionează în 1915; 1915 — Bernardino Machado, răsturnat în 1917; 1917 — Generalul Sidonio Pais, asasinat la 14 decembrie 1918 ; 1918 — Amiral Canto e Castro; 1919 — Antonio Jose de Almeida, una din marile figuri ale Republicii; 1923 — Teixeira Gomes, scriitor şi diplomat. Demisionează ; 1924 — Bernardino Machado, răsturnat în 1926 de o lovitură de stat militară; 1926 — Mareşalul Carmona, ales la începuturile regimului salazarist; 1951 — General Craveiro Lopes ; 1956 — Amiral Americo Thomaz, răsturnat, la 25 aprilie 1974, de mişcarea forţelor armate.

Emil Bica, Cluj. După cum aţi putut constata, revista noastră a scris pe larg despre evenimentele din Portugalia. Vom avea în vedere sugestiile dv.

Valeriu Sima, com. Poieni, jud. Cluj. Vă sugerăm consultarea recentului volum publicat de Editura Politică „Preşedinte la Casa Albă", în care veţi găsi răspunsuri la toate întrebările dv.

POSTA REDACȚIEI

Gh. Dănciulescu, București. 1. În timpul călătoriei primului ministru al Pakistanului, Zulfikar Ali Bhutto, în R. P. Chineză (despre care am scris în nr. 22), premierul pakistanez a fost primit de președintele Mao Tzedun **(în fotografie).**

2. Nu dispunem de informații suplimentare în legătură cu cealaltă întrebare.

Soiuz-Apollo

Gheorghe Răducanu, București. De curînd, N.A.S.A. a anunțat că istorica întîlnire din iulie 1975 a celor trei astronauți americani și a celor doi cosmonauți sovietici va fi prima misiune spațială umană televizată în direct pe pămînt cu ajutorul unui satelit. Agenția spațială americană a precizat că acest proiect va folosi satelitul american „ATS—6", a cărui lansare este prevăzută pentru 30 mai, la Cap Canaveral. Satelitul de telecomunicații trebuie să se înscrie pe o orbită geostaționară, la 35 900 metri deasupra Kenyei.

Sandu Nicolae, Botoșani. În nr. 22 al revistei veți găsi o serie de informații în legătură cu una din problemele care vă interesează.

Eugen Isailă, Bacău. Ultimele două state admise în Uniunea statelor americane au fost Alaska (al 49-lea), la 3 ianuarie 1959, și Hawai (al 50-lea), la 21 august 1959. Capitala statului Alaska e orașul Juneau ; a statului Hawai — Honolulu.

S. Vexler, București. Vă mulțumim călduros pentru articolul trimis, care, se înțelege, ne va fi util.

Ilie Oană, Cîmpina. Despre compoziția noului guvern portughez am scris în nr. 22. **Fotografia** alăturată îl reprezintă pe președintele Spinola felicitîndu-l pe ministrul muncii, Avelino Pacheco Gonçalves (membru al partidului comunist). Gonçalves s-a născut în anul 1939.

Simbioneza

Anca Ioan, Sinaia. În cadrul acestei rubrici (nr. 18) am scris despre răpirea atît de controversată a Patriciei Hearst, fiica magnatului presei californiene. Armata de eliberare simbioneză (S.L.A.), autoarea răpirii, s-a manifestat prima oară în noiembrie anul trecut, cînd a revendicat uciderea lui Marcus Foster, administrator al școlilor din Oackland (San Francisco). Cazul Patriciei Hearst a început la 7 februarie a.c. Iată principalele date calendaristice solicitate de dv. : 12 februarie — grupul extremist cere să se distribuie hrană și ajutoare materiale săracilor Californiei, în schimbul eliberării Patriciei ; între 23 februarie și 25 martie, bunuri materiale în valoare de două milioane dolari sînt distribuite la San Francisco ; 3 aprilie — Patricia anunță că dorește să rămînă în grupul S.L.A. ; 15 aprilie — este recunoscută în timpul atacului armat al unei bănci din San Francisco, organizat de S.L.A. ; 23 aprilie — alt mesaj al Patriciei, care confirmă hotărîrea ei de a rămîne alături de răpitori ; 3 mai — descoperirea unei ascunzători a S.L.A. într-un cartier din San Francisco ; 17 mai — cinci presupuși membri ai S.L.A. sînt încercuiți într-o casă din suburbiile orașului Los Angeles, de peste 500 de polițiști, și uciși toți ; printre victime au fost descoperiți Donald de Freeze, zis „Cinque", unul din conducătorii S.L.A., și trei femei albe. S-a presupus că una din ele ar fi fost Patricia Hearst, dar un examen atent a îndepărtat supoziția. Organizația S.L.A. a fost condamnată pentru metodele sale de multe mișcări din S.U.A., între care și de cunoscuta militantă de culoare Angela Davis. Armata de eliberare simbioneză are ca emblemă o cobra cu șapte capete, simbolizînd, fiecare, principiile grupului.

Dialogul inter—sud-vietnamez

V. Popescu, București. La 10 mai, delegația Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud a părăsit cadrul obișnuitei reuniuni bisăptămînale a Comisiei militare mixte bipartite, lăsînd o notă explicativă în care a arătat că nu va mai participa la lucrările Comisiei pînă cînd nu îi vor fi restabilite drepturile și imunitățile prevăzute prin Acordul de pace, tot mai des nerespectate de către partea saigoneză. La 13 mai, G.R.P. a decis să suspende sine die participarea sa la Conferința consultativă inter-sud-vietnameză de la Celle Saint-Cloud. Pentru prima oară de la începutul dialogului inter-sud-vietnamez — declanșat în urma Acordului de pace din ianuarie 1973 — legăturile dintre cele două părți din Vietnamul de Sud sînd, astfel, întrerupte.

Delegația G.R.P. arată, într-o declarație publicată în 13 mai, la Paris, că hotărîrea sa constituie o replică la atitudinea reprezentanților saigonezi de sabotare a convorbirilor și, totodată, un protest împotriva intensificării actelor de încălcare a prevederilor Acordului de pace de către administrația de la Saigon. Conducătorul delegației G.R.P., Nguyen Van Hieu, a anunțat că părăsește Parisul, plecînd spre țară.

În momentul rupturii produse în sînul celor două organisme — ale căror lucrări au ca scop problemele legate de încetarea efectivă a focului (Comisia militară mixtă) și pregătirea procesului de reconciliere și înțelegere națională (convorbirile consultative) — bilanțul rezultatelor obținute nu este prea bogat. De la creare, Conferința consultativă de la Celle Saint-Cloud n-a înregistrat nici un rezultat concret, deși, în repetate rînduri, delegația G.R.P. a prezentat propuneri constructive și realiste care dacă ar fi fost acceptate și de cealaltă parte, ar fi permis demararea procesului de reconciliere. La rîndul său, Comisia militară a izbutit să îndeplinească doar o singură sarcină : să declanșeze schimbul de prizonieri civili și militari. În ambele cazuri, poziția obstrucționistă a părții saigoneze a împiedicat ca un veritabil proces de reconciliere și conlucrare să aibă loc.

Liviu Roșă, Lugoj. Ne pare rău, dar o listă, așa cum doriți dv., a tuturor statelor și a teritoriilor dependente, cu funcțiile supreme și personalitățile care le ocupă, ar lua un spațiu mult prea mare din această rubrică. Consultînd rubrica din anii din urmă, veți constata că am dat de multe ori curs unor cereri asemănătoare, parțiale însă. (Spre exemplu, în nr. 10 din 1973, despre șefii de state din Commonwealth).

POSTA REDACTIEI

Guvernul egiptean

Ilie Dascălu, Babadag, jud. Tulcea. 1. Președintele Anwar Sadat a procedat, într-adevăr, la o remaniere importantă a guvernului egiptean, la sfîrșitul lunii aprilie. Sadat a păstrat funcția de prim-ministru, pe care o cumulează cu funcția de șef al statului din martie 1973. Nou creat este postul de prim-vicepremier, încredințat lui Abdelaziz Hegazi care, în precedentul cabinet, deținea postul de vicepremier însărcinat cu finanțele, economia și comerțul exterior. Fostul vicepremier, ministru însărcinat cu problemele de cultură și informații, Abdel Kader Hatem, a fost numit consilier al președintelui pentru problemele consiliilor naționale. În rest, în noul cabinet portofoliile mai importante sînt repartizate astfel : **interne** — Mamdouh Salem; **departamentul cultelor** — Abdel Aziz Kamel; **apărare** — mareșalul Ahmed Ismail; **comunicații** — Mahmoud Riad ; **externe** — Ismail Fahmi ; **învățămînt superior și cercetare științifică** — Ismail Ghanem; **turism și aviația civilă** — Ibrahim Naguib; **energie electrică** — Ahmed Sultan; **probleme sociale** — Aicha Rateb; **sănătate** — Mahmoud Mahfouz; **problemele muncii** — Salah Eddine Gharib; **informații** — Ahmed Kamel Magd; **producție militară** — general Ahmed El Badri ; **cultură** — Youssef El Sibai; **agricultură și reforma agrară** — Mohamed Zaki; **petrol** — Ahmed Ezzedine Hilal; **industrie și cercetări miniere** — Ibrahim Salem Mohamadein; **comerț exterior** — Ahmed Madbouli; **finanțe** — Abdel Fattah Ibrahim.

2. Noul guvern instalat, la 25 aprilie, de regele Hassan al II-lea al Marocului este considerat mai degrabă un cabinet de tranziție pînă la alegerile legislative, a căror dată nu a fost încă stabilită. Ahmed Osman rămîne prim-ministru, iar portofoliul afacerilor externe a fost încredințat lui Ahmed Laraki, care a mai deținut această funcție în perioada 1967—1969. În noul cabinet îl înlocuiește pe Taibi Benhima, care devine ministru al informațiilor. Portofoliul agriculturii a fost încredințat lui Salah M'Zili, numire pe care observatorii o leagă de recentele indicații ale regelui potrivit cărora politica de punere în valoare a sectorului agricol și construcția de baraje trebuie să primească un impuls mai activ. Caracteristica esențială a remanierii este considerată a fi tendința de a numi în guvern tineri tehnocrați.

Ilie Oncel, Tg. Mureș ; Nicolae H. Costea, satul Gruiu, com. Cătească, jud. Argeș ; Nicolae Corcheș, Timișoara ; Victor Neculache, București ; Alice Megavorian, Cluj ; Virgil Bocioagă, Brăila. Nu răspundem întrebărilor existente în chestionarele unor concursuri.

Marcel Munta, Sibiu. Pentru mare parte din întrebările dv. vă sugerăm să vă adresați întreprinderii Rompresfilatelia și Radiodifuziunii române. Despre problema kurdă am scris în nr. 16 a.c. În ceea ce privește „alegerile" legislative care au avut loc la 24 aprilie în Republica Sud-Africană, din cele 169 de locuri disputate, partidul de guvernămînt al lui John Vorster a obținut 122 (116 anterior) ; partidul unit — 41 locuri (46 anterior), partidul progresist — 6 locuri (1 loc anterior). Alegerile s-au desfășurat, firește, în condițiile odioasei politici de apartheid. Vă mulțumim, de asemenea, pentru sugestiile dv.

Nave nucleare

I. Vlad, Tîrgoviște. Potrivit informațiilor furnizate de Agenția Internațională pentru Energia Atomică, folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice n-a dus, pînă acum, decît la construirea a trei nave nucleare (există, însă, un mare număr de submarine nucleare aflate în dotarea flotelor militare). Aceste trei nave sînt : „Lenin" (spărgător de gheață sovietic), „Savannah" (S.U.A.) și „Otto Hahn" (mineralier-navă de cercetări vest-germană). După ce a parcurs 454 675 mile marine, „Savannah" a fost dezarmat ; se mai află, deci, astăzi, în exploatare două nave nucleare. Bazele juridice ale traficului internațional al navelor nucleare sînt enunțate în două documente — Convenția internațională pentru salvgardarea vieții umane în mare (Convenția S.O.L.A.S., Londra, 1960) și Convenția referitoare la responsabilitatea exploatanților navelor nucleare (Convenția de la Bruxelles, 1962). Prima dintre convenții, ratificată de peste 80 de state, e în vigoare ; a doua, care reglementează pagubele, nu a intrat încă în vigoare. Se mai află în construcție două nave nucleare — „Enrico Fermi" (Italia ; se pare, însă, că cel puțin pentru o vreme construcția a fost abandonată) și „Mutsu" (Japonia).

Al. Damian, Constanța. De hotărîrea juntei de la Lisabona (înaintea formării guvernului) de a elibera deținuții politici au beneficiat toți luptătorii de eliberare din coloniile portugheze care se aflau arestați. O parte din ei erau chiar lideri cu influență. Astfel, șase foști deținuți din Mozambic, eliberați din închisoare, printre care și fratele președintelui FRELIMO, Samora Machel, au sosit la Dar Es Salaam, oferindu-și oficiile de mediatori între autoritățile de la Lisabona și FRELIMO **(în fotografie).**

Dubai, Ras al-Khaima, Fujeira

Papp Attila, Dumbrava, jud. Timiș. Dubai, Ras al-Khaima și Fujeira, alături de Abu Dhabi, Sharjah, Ajman și Umm al-Quawaine fac parte din Federația Emiratelor Arabe, constituită în decembrie 1971. Emiratul Dubai denumit „Veneția beduină", are o suprafață de 3 900 km.p. și o populație de 60 000 locuitori. Dubai este al treilea producător de aur din lume. Petrolul a fost descoperit în 1966 și dat în exploatare puțin mai tîrziu, iar în 1969 producția a atins 4,5 milioane tone. Emirul Dubaiului este șeicul Rachid Bin Said.

Ras al-Khaima are o suprafață de 1 625 km.p., cu o populație de 12 000 locuitori și nu posedă zăcăminte de petrol. Tradus, numele lui înseamnă: „Vîrful cornului", pentru că locuința șeicului a fost pentru navigatorii indigeni un important semn de navigație.

Fujeira se întinde pe o suprafață de 1 175 km.p., cu o populație de 3 500 de locuitori. Are cele mai mari speranțe în exploatarea petrolului: din 1966, Societatea de uleiuri minerale din Bechum caută petrol. Fără nici o școală, posturi de radio sau aerodrom, Fujeira este considerat cel mai izolat șeicat din Golf. El nu are nici poliție și nici armată.

D. I. Pîrcu, str. Învingătorilor nr. 26, București, sector 4, tel. 61.67.00 oferă nr. 36/1972 și 17/1974 în schimbul nr. 16 din acest an.

Ștefan Bădescu, com. Siria, jud. Arad. Vă sugerăm să consultați articolele despre evenimentele din Portugalia publicate de revista noastră.

LUMEA

săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin intreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

COMBINATUL DE PIELĂRIE ȘI ÎNCĂLȚĂMINTE

Clujana

Cluj — Piața 1 Mai nr. 4-5

Procedee
și utilaje
tehnologice
înnoite
în permanență
pentru
fiecare sezon

Noile modele de încălțăminte și marochinărie — moderne, elegante, durabile — sînt apreciate atît în țară cît și în străinătate, reușind să satisfacă cele mai exigente cerințe

Intreprinderea de geamuri

SCĂIENI

Jud. Prahova

Telefon

11832 - 33 - 34

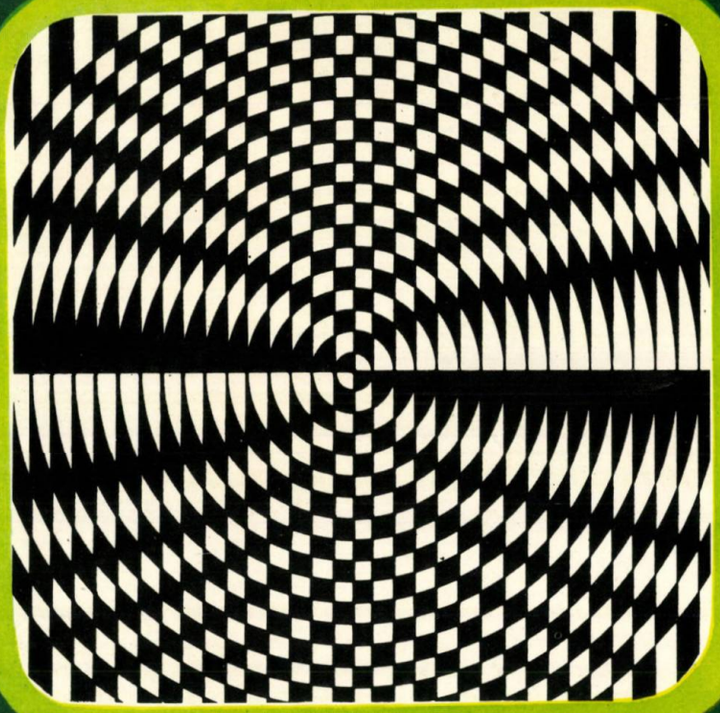

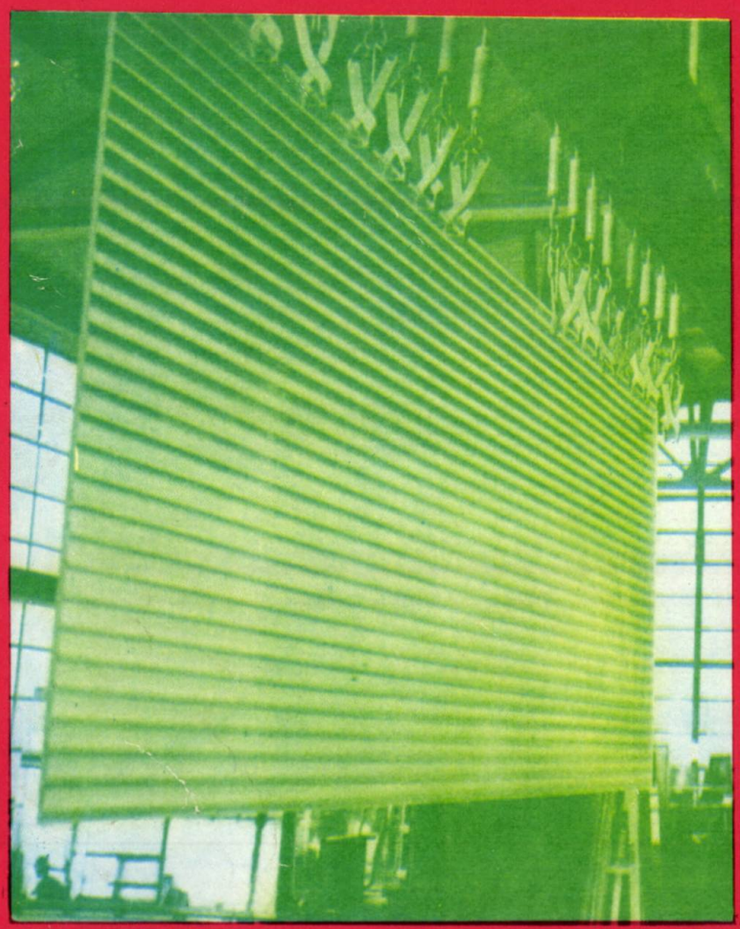

Livrează pe bază de comandă fermă cantități nelimitate de geamuri ornamentate — în peste 30 de modele — în dimensiuni maxime de 170 x 300 cm. De asemenea, geamuri armate simple sau cu model în aceleași dimensiuni. Geamurile ornamentate se pot folosi atît la construcții industriale cît și civile (ferestre, uși, glasvanduri etc.) Geamurile armate se pretează la construcții industriale (hale industriale, luminatoare etc.)

Nr. 24 6 iunie 1974

LUMEA

Anchetă internațională

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Acordul dintre Siria și Israel privind dezangajarea militară

Hotărîrile Congresului comuniștilor iugoslavi

PORTUGALIA — GUINEEA-BISSAU

Prima rundă de negocieri

Corespondențe din:

MOSCOVA • TUNIS

PEKIN

HAVANA • PARIS

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și tovarășa Elena Ceaușescu au primit pe membrii delegației Congresului Național din Republica Columbia, condusă de Sergio de la Torre Gomez, vicepreședinte al Camerei Reprezentanților

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, l-a primit pe Hendrik Vaal Neto, membru al Biroului Politic al Frontului Național pentru Eliberarea Angolei (F.N.L.A.)

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, l-a primit pe Gabriel Hauge, președintele Consiliului de administrație al corporației „Manufacturers Hanover Trust Company", președintele părții americane în Consiliul economic româno-american pentru promovarea relațiilor economice

LUMEA

24 (554)

6 iunie 1974

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Cînd armele tac... Ion Cârje 2

Orientul Apropiat :
– Ceremonia semnării Acordului siriano-israelian. Corneliu Vlad 10
– Acordul privind separarea forțelor 10
– Un nou pas către soluționarea politică. Rodica Georgescu 11

Lisabona. Calm și luciditate. Vasile Oros 13

Întrevederile Giscard d'Estaing-Helmut Schmidt și viitorul relațiilor interoccidentale. Radu Pascal 14

G.R.P. – militant autentic și prestigios. L. Nichifor 18

Paris. Primele 10 zile din 100... Florica Șelmaru 19

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII 3–6

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

Belgrad. Congresul al X-lea – moment de referință în viața comuniștilor din Iugoslavia. Simion Morcovescu 7

Moscova. Dialoguri la nivel înalt. Laurențiu Dută 8

Havana. Probleme actuale și de perspectivă ale agriculturii. Mihai Fabian 8

Pekin. Intensă activitate diplomatică. Ilie Tecuță 9

REPORTAJ PE GLOB

La porțile universului incaș (3). Eugen Pop 16

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Ulster. Reintoarcerea la criză. Stelian Țurlea 21

1 000+1 22–23

SERIAL

Willy Brandt. Anii exilului (III) 24

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ 26–29

PROFIL

Valéry Giscard d'Estaing, președintele Republicii Franceze 29

POȘTA REDACȚIEI 30–32

PE COPERTA I :

Fotografia de sus : *aspect din Sala Consiliilor a Palatului Națiunilor de la Geneva, înainte de semnarea Acordului de dezangajare militară și separare a forțelor armate ale Siriei și Israelului*

Fotografia de jos : *negocierile de la Londra dintre reprezentanții Portugaliei și Guineei-Bissau. Al doilea din stînga, Antonio de Almeida Santos, ministrul portughez al coordonării inter-teritoriale ; lîngă el — Pedro Pires, șeful delegației P.A.I.G.C., viceministru al forțelor armate din Guineea-Bissau*

SAPTAMINA

29 mai — 4 iunie

miercuri

– La Damasc și Tel Aviv s-a anunțat că a fost realizat acordul cu privire la dezangajarea forțelor militare siriene și israeliene.

– La Praga s-au încheiat lucrările întîlnirii reprezentanților secțiilor externe și ideologice ale Comitetelor Centrale ale P.C. Bulgar, P.C. din Cehoslovacia, P.C. din Cuba, P.S.U. din Germania, P.P.R. Mongol, P.M.U. Polonez, Partidul Comunist Român, P.M.S. Ungar, P.C. al Uniunii Sovietice.

– Președintele Mao Tzedun a avut o convorbire cu primul ministru al Malayeziei, Tun Abdul Razak, care întreprinde o vizită oficială în R.P. Chineză.

– La Paris a avut loc prima ședință a noului guvern francez, prezidată de Valéry Giscard d'Estaing. Adresîndu-se membrilor cabinetului, d'Estaing i-a invitat să reducă personalul departamentelor pe care le conduc. Președintele a menționat că va reduce, la rîndul său, numărul salariaților care lucrează la Palatul Elysée.

joi

– S-au încheiat lucrările Congresului al X-lea al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia. Tovarășul Iosip Broz Tito a fost ales președinte al U.C.I. pe timp nelimitat.

– După vizita sa de șase ore la Cairo, în cadrul căreia a avut convorbiri cu președintele Anwar Sadat, secretarul Departamentului de Stat al S.U.A., Henry Kissinger, și-a încheiat turneul întreprins, timp de 33 de zile, în Orientul Apropiat.

– Comunicatul comun publicat la încheierea vizitei în R.D. Germană a lui Ahti Karjalainen, ministrul de externe al Finlandei, relevă că R.D.G. și Finlanda vor milita și în viitor pentru promovarea securității și dezvoltarea colaborării pe continentul european și își vor aduce contribuția la eforturile depuse pentru consolidarea rezultatelor pozitive obținute în acest domeniu.

vineri

– Au fost reluate relațiile diplomatice între Republica Socialistă România și Portugalia. Cele două guverne au căzut de acord să facă schimb de reprezentanți diplomatici la rangul de ambasadori extraordinari și plenipotențiari.

– La Geneva a fost semnat Acordul de dezangajare militară și separare a forțelor armate ale Siriei și Israelului.

– Între Piața comună și S.U.A. a intervenit un acord cu privire la compensarea pierderilor înregistrate în comerțul american cu „cei nouă", ca urmare a lărgirii Comunității la 1 ianuarie 1973, prin aderarea Angliei, Irlandei și Danemarcei.

sîmbătă

– Aflat la Paris într-o vizită oficială, cancelarul R.F. Germania, Helmut Schmidt, a conferit cu președintele Valéry Giscard d'Estaing asupra relațiilor franco-vest-germane, ca și a unor importante probleme economice și financiare ale Pieței comune.

– La Belgrad au fost date publicității rezoluțiile Congresului al X-lea al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia.

– La Paris, ministrul de externe portughez, **Mario Soares a avut întrevederi** cu ministrul francez al afacerilor externe, **Jean Sauvagnargues, și cu președintele Senegalului, Leopold Sedar Senghor.**

– Congresul Național Venezuelan a acordat președintelui țării, Carlos Andres Perez, împuterniciri extraordinare în vederea adoptării unor măsuri urgente în domeniile economic și financiar.

– În capitala Boliviei s-a anunțat că guvernul a descoperit un complot condus de fostul ministru al sănătății, Carlos Valverde Barbery, îndreptat împotriva regimului președintelui Hugo Banzer. Autoritățile au efectuat numeroase arestări.

duminică

– La Palatul Națiunilor din Geneva au avut loc lucrările celei de-a doua ședințe **a grupului de lucru militar din cadrul Conferinței de pace de la Geneva asupra Orientului Apropiat,** la care participă reprezentanți ai Egiptului, Siriei și Israelului.

– Secretarul general al O.N.U., **Kurt Waldheim, a sosit la Beirut** – prima etapă a turneului său de 16 zile în Orientul Apropiat. **El va mai vizita Siria, Iordania, Egiptul și Israelul.**

– Nguyen Thi Binh, ministrul afacerilor externe al Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud, a părăsit Pekinul, unde a făcut o escală înaintea începerii unui turneu în mai multe țări.

– Guvernele R. D. Germane și Turciei au convenit să stabilească relații diplomatice la nivel de ambasadă.

luni

– Algeria nu va mai respecta embargoul instituit de statele arabe producătoare de petrol împotriva Olandei, precum și restricțiile ce afectează Danemarca – a declarat ministrul algerian al petrolului, Belaid Abdessalam.

– Guvernul Pakistanului a propus guvernului Indiei aminarea, pe timp nedeterminat, a negocierilor între cele două țări privind normalizarea relațiilor – a anunțat la Islamabad un purtător de cuvînt al Ministerului de externe.

– Nzo Ekangaki, secretarul general al Organizației Unității Africane (O.U.A.), a făcut cunoscut că a adresat șefului statului nigerian, Yakubu Gowon, președintele în exercițiu al O.U.A., o scrisoare în care își prezintă demisia din funcție, din motive personale.

marți

– Reprezentanți a 44 de țări din Africa, zona Pacificului și Mării Caraibilor au început la Dakar o rundă de convorbiri privind renegocierea convenției de la Yaounde de asociere a țărilor africane la Piața comună.

Lumea văzută de la București

Cînd armele tac...

Vineri, 31 mai, omenirea a răsuflat din nou ușurată: la Palatul Națiunilor din Geneva fusese semnat Acordul de dezangajare militară și de separare a forțelor armate ale Siriei și Israelului.

Se consuma, astfel, un nou act pe calea reglementării politice a situației conflictuale din Orientul Apropiat. Se creau noi condiții favorabile pentru instaurarea unei păci drepte și durabile în această zonă atît de dramatic frămîntată în ultimul sfert de veac. Se închidea, astfel, o nouă rană pe harta politică a lumii.

În România, semnarea Acordului a fost primită cu deosebită satisfacție.

În primul rînd pentru că România socialistă salută și sprijină cu tot devotamentul orice act pozitiv intervenit în viața internațională, orice eveniment care confirmă cursul nou spre destindere și pace în lume, orice acțiune care îndepărtează primejdiile grave de tensiune și conflict și care apropie perspectivele fericite ale păcii, progresului și securității internaționale.

În al doilea rînd, opinia publică din patria noastră avea rațiuni profunde spre a se bucura de acest act constructiv, realist și folositor unei soluționări juste și durabile a crizei din Orientul Apropiat. Acordul de dezangajare a forțelor siriene și israeliene constituie o nouă confirmare a justeței poziției partidului și statului nostru față de căile de depășire a stărilor de conflict, pentru soluționarea politică, pașnică, a tuturor problemelor deschise din viața internațională.

Țara noastră a subliniat în mod constant că este necesar să se depună eforturi pentru lichidarea tuturor focarelor de încordare, pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase pe cale politică, că trebuie făcut totul pentru repudierea recurgerii la forță sau la amenințarea cu forța în soluționarea diferendelor dintre state. În ce privește situația din Orientul Apropiat, România socialistă s-a pronunțat în mod constant pentru soluționarea politică a acestui conflict pe baza rezoluțiilor Consiliului de Securitate. Încă înainte de izbucnirea conflictului din iunie 1967, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia că problemele grave și complexe ale Orientului Apropiat nu își pot găsi rezolvarea prin forța armelor, ci prin mijloace politice, corespunzător intereselor fundamentale ale popoarelor din zonă, ale păcii și securității în întreaga lume. Evenimentele au confirmat că, într-adevăr, ciocnirile militare nu numai că nu au rezolvat problemele conflictuale, ci le-au amplificat, aducîndu-le adeseori la punctul de fierbere. Pe de altă parte, ostilitățile din Orientul Apropiat constituie un grav pericol nu numai pentru popoarele din zonă, ci și pentru popoarele din Europa, din întreaga lume.

România socialistă a militat activ, în conformitate cu pozițiile sale de principiu, pentru o dezangajare militară în zonă, pentru o deplină angajare politică — evitarea confruntărilor militare, amorsarea de tratative, examinarea cu înaltă răspundere a problemelor din zonă de către părțile interesate, în spiritul rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite.

Este, de asemenea, locul să relevăm consecvența cu care țara noastră a subliniat însemnătatea măsurilor de separare și dezangajare a forțelor militare aflate în conflict, ca pași pozitivi spre o abordare generală, cuprinzătoare a problemelor privind instaurarea unei păci juste și durabile în Orientul Apropiat. În zilele fierbinți ale lunii octombrie, în plină desfășurare a războiului, președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a adresat șefilor de stat și guvern un mesaj privind inițierea unor măsuri prin care să fie sistate ostilitățile, să fie amorsată dezangajarea militară, creîndu-se zone de separare a forțelor armate. În același timp, declarația guvernului român din octombrie 1973 releva necesitatea stabilirii imediate a unei zone de separare a armatelor aflate în conflict, zonă în care să fie trimiși observatori și forțe de menținere a păcii, sub egida O.N.U.

Poziția principială a României, eforturile sale neobosite pentru o pace dreaptă și trainică în Orientul Apropiat au fost puse în mod strălucit în evidență prin vizita efectuată de tovarășul Nicolae Ceaușescu în unele țări arabe, la începutul acestui an. Convorbirile purtate cu conducătorii de partid și de stat din țările respective, documentele semnate cu acest prilej au reliefat cu o mare autoritate politică necesitatea stringentă de a fi investite noi eforturi pentru depășirea situației de criză, pentru instaurarea unei ere de pace, stabilitate și securitate în această zonă a lumii. Conducătorul partidului și statului nostru a subliniat, și cu prilejul acestor vizite, că intensificarea eforturilor pentru realizarea unei păci drepte și trainice în Orientul Apropiat presupune retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, crearea unor asemenea condiții în care fiecare popor să aibă asigurate independența, suveranitatea, integritatea sa teritorială, soluționarea problemei poporului palestinian în spiritul respectării dreptului său de a-și hotărî organizarea corespunzător propriilor interese, de a-și făuri o viață liberă și independentă.

În viziunea țării noastre, Acordul siriano-israelian reprezintă — după dezangajarea egipteano-israeliană în zona Canalului Suez — un act care trebuie urmat, cît mai grabnic, de alte acte similare, spre stabilirea unei păci durabile în zonă. În telegrama adresată președintelui Republicii Arabe Siriene, Hafez Al-Assad, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia : „Dăm o înaltă apreciere eforturilor stăruitoare pe care dumneavoastră personal le-ați depus pentru a realiza acest act pozitiv, realist, în concordanță cu interesele poporului sirian, ale păcii și înțelegerii în Orientul Mijlociu și în întreaga lume. În spiritul convorbirilor pe care le-am avut împreună la Damasc, al poziției statornice a țării mele, Acordul de dezangajare militară și de separare a forțelor armate ale Siriei și Israelului constituie un început, un nou pas pe calea spre instaurarea unei păci juste și durabile care să asigure poporului sirian, celorlalte popoare din regiune posibilitatea de a-și concentra eforturile în direcția propășirii economice și sociale".

Măsurile de dezangajare militară intervenite în Orientul Apropiat — întîi la Canalul Suez, apoi pe Înălțimile Golan — sînt de natură să imprime un curs nou în evoluția situației din Orientul Apropiat. Ele pot determina reducerea încordării în zonă, înseninarea climatului politic, pot favoriza noi progrese pe calea făuririi unei păci juste și durabile pentru toate popoarele din această zonă. Aceasta reclamă — în viziunea țării noastre — noi și constante eforturi. Revine, firește, țărilor din zonă sarcina de a examina și hotărî asupra căilor de urmat pentru reglementarea politică definitivă a conflictului din Orientul Apropiat. De asemenea, în rezolvarea pozitivă și justă a problemelor conflictuale din zonă un rol de mare importanță poate juca Organizația Națiunilor Unite. Prezența în aceste zile a secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim, în Orientul Apropiat constituie un element încurajator în acest sens, Națiunile Unite putînd să-și aducă o contribuție activă la găsirea unor soluții echitabile și de perspectivă pentru problemele zonei, în conformitate cu principiile Cartei, cu interesele popoarelor din regiune, ale păcii și securității în lume. În context, România acordă o mare importanță Conferinței de pace de la Geneva consacrată Orientului Apropiat, care se desfășoară sub egida Organizației Națiunilor Unite, apreciind că, pe lîngă statele direct interesate și reprezentanții Organizației pentru Eliberarea Palestinei, la această conferință ar fi util să participe și alte țări, îndeosebi din Europa și Africa, state care pot contribui activ la reglementarea problemelor încă deschise.

Să consemnăm din nou rolul hotărîtor al popoarelor din zonă pentru realizarea pașilor pozitivi în făurirea unei păci drepte și durabile în Orientul Apropiat ; să consemnăm spiritul de receptivitate și realism manifestat în cursul tratativelor finalizate prin Acordul de dezangajare. Se cuvine a fi relevat, totodată, spiritul de înaltă răspundere al opiniei publice internaționale, care s-a pronunțat și a militat pentru rezolvarea definitivă a problemelor conflictuale din Orientul Apropiat, în conformitate cu interesele legitime ale popoarelor din zonă, ale păcii și securității internaționale. Se cuvine a fi relevată, în același timp, contribuția Uniunii Sovietice și a Statelor Unite ale Americii, ai căror miniștri de externe — Andrei Gromiko și Henry Kissinger — au întreprins eforturi susținute pentru a netezi căile încheierii acestui acord.

Pentru aplicarea în viață a acordurilor convenite, pentru inițierea unor noi acțiuni menite să consolideze și să dezvolte noua evoluție din Orientul Apropiat sînt necesare eforturi curajoase, noi contribuții și inițiative din partea țărilor din zonă, a tuturor țărilor interesate în stabilitatea și pacea Orientului Apropiat.

Oricum, atmosfera s-a destins. Prevalează convingerea că Acordul de dezangajare a forțelor siriene și israeliene este nu numai în folosul părților semnatare, ci al tuturor popoarelor din zonă, al păcii generale. Să notăm, în treacăt, că singura „victimă" a acestui acord ar fi — după cum opinează agenția France Presse — un... covor. Este vorba de covorul roșu, desfășurat pe aeroportul Ben Gurion la fiecare sosire și plecare a secretarului de stat american, și a suitei sale, în cursul unei luni de negocieri și 26 de călătorii cu avionul între Tel Aviv și Damasc. Covorul, lung de 25 de metri, a fost tăiat în două, spre a se evita uzarea lui rapidă. Totuși, după ce a fost înfășurat și desfășurat de zeci de ori în cursul misiunii secretarului de stat american, covorul roșu de la aeroportul Ben Gurion a fost scos complet din uz.

Agenția franceză prezintă faptul ca o glumă, însoțindu-l de un zîmbet. Este, probabil, zîmbetul oamenilor din zonă.

Oricum, cînd oamenii zîmbesc, armele tac.

Ion Cârje

Tovarășul Kim Ir Sen, secretar general al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, președintele R.P.D. Coreene, împreună cu soția, tovarășa Kim Săng E, a primit delegația C.C. al U.T.C. Cu acest prilej, tovarășul Kim Ir Sen a adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu un mesaj, exprimînd satisfacția sa pentru continua dezvoltare a relațiilor frățești dintre cele două partide, guverne și popoare, ca și recunoștința sa profundă față de sprijinul acordat de România, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu, luptei poporului coreean pentru unificarea pașnică și independentă a patriei

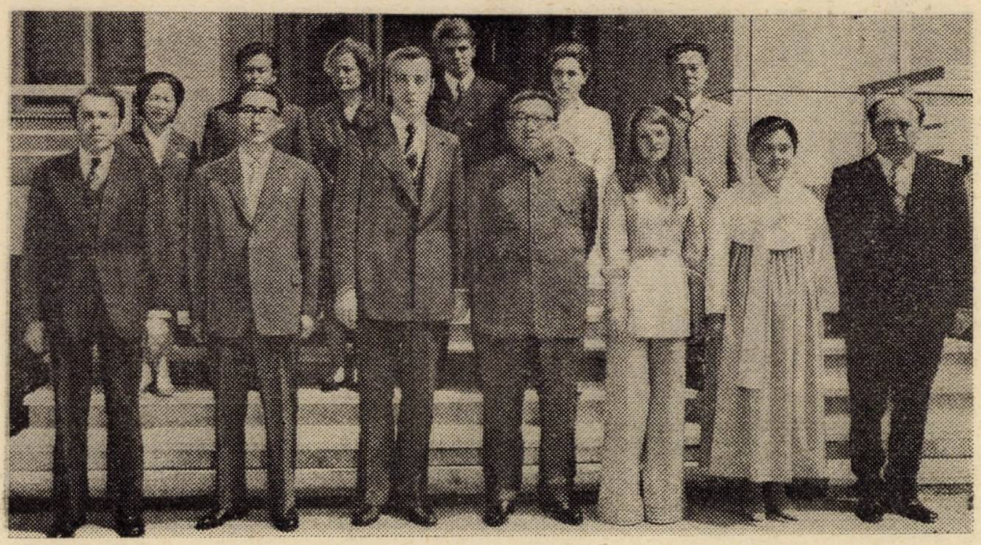

O nouă contribuție la lărgirea și întărirea colaborării și prieteniei tineretului român cu tineretul coreean și chinez

După cum se știe, o delegație a C.C. al U.T.C. din Republica Socialistă România, compusă din tovarășii ION TRAIAN ȘTEFANESCU, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, ZOIA ELENA CEAUȘESCU, membru supleant al Biroului C.C. al U.T.C., VICTORIA BISTRICEANU, prim-secretar al Comitetului județean Dolj al U.T.C., și ALEXANDRU PAPILIAN, secretar al organizației U.T.C. de la Uniunea Scriitorilor, a întreprins, în perioada 10–25 mai, o vizită de prietenie în R.P.D. Coreeană și R.P. Chineză.

Reîntorși în țară, membri ai delegației au avut amabilitatea să participe la o întîlnire cu redactorul Ilie Olteanu **de la revista „Lumea". Oferim cititorilor noștri o sinteză a convorbirii cu membri ai delegației U.T.C., consemnată de redactorul nostru.**

Între 10 și 18 mai, delegația C.C. al U.T.C. s-a aflat în vizită în R.P.D. Coreeană, la invitația C.C. al Uniunii Tineretului Muncitor Socialist (U.T.M.S.) din această țară. V-am ruga să evocați, în cele ce urmează, aprecierile dv. în legătură cu țara vizitată, cu preocupările actuale ale poporului și tineretului coreean.

Vizita delegației noastre în R.P.D. Coreeană a prilejuit, într-adevăr, un contact nemijlocit cu realitățile economice și social-politice din țara socialistă frățească, numeroase contacte cu diferite categorii de tineri.

Membrii delegației noastre s-au bucurat de o primire plină de ospitalitate, fiind înconjurați permanent de grija prietenească a gazdelor. Convorbirile cu conducerea U.T.M.S. ne-au dat posibilitatea să realizăm un amplu schimb de experiență, să adîncim cunoașterea reciprocă a preocupărilor tinerei generații din țările noastre, a modalităților concrete de formare și educare revoluționară a tineretului.

Vizitînd uzinele de tractoare „Kim Song" din împrejurimile capitalei R.P.D. Coreene – important obiectiv al industriei constructoare de mașini – am putut constata eforturile creatoare, abnegația cu care oamenii muncii coreeni, tinerii muncitori transpun în viață sarcinile trasate de Congresul al V-lea al Partidului Muncii din Coreea, de către tovarășul Kim Ir Sen, privind dezvoltarea continuă a bazei materiale a socialismului, înfăptuirea revoluției tehnice.

Impresii la fel de puternice ne-a lăsat întîlnirea cu studenții și cadrele didactice de la Universitatea „Kim Ir Sen". În cadrul acestui for universitar, în care învață 12 facultăți, studenții coreeni, beneficiind de toate condițiile necesare unei temeinice instruiri profesionale, primesc o multilaterală pregătire teoretică și practică.

Ca oaspeți ai Casei memoriale din localitatea Maghiongde, ca și ai Muzeului Revoluției din Phenian, am luat cunoștință de bogatele tradiții revoluționare ale poporului coreean în lupta împotriva exploatării și dominației străine, pentru făurirea societății noi, socialiste, a unei patrii independente și suverane.

În timpul vizitei, delegația noastră a participat la mitingurile de prietenie ale tineretului, organizate în orașele Phenian și Wonsan. Desfășurate într-o atmosferă entuziastă, aceste calde întîlniri cu tineretul coreean au constituit o vie expresie a relațiilor de prietenie care leagă partidele și popoarele noastre.

Un moment deosebit de semnificativ pentru membrii delegației noastre a fost primirea la tovarășul Kim Ir Sen, secretar general al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, președintele R.P.D. Coreene, în cadrul căreia au fost relevate bazele trainice pe care se dezvoltă continuu colaborarea și solidaritatea popoarelor, tineretului din țările noastre.

Întîlnirile delegației au contribuit, fără îndoială, la o mai bună cunoaștere reciprocă, la relevarea unor posibilități noi de adîncire și diversificare a raporturilor bilaterale. V-am ruga să vă referiți și la aceste aspecte ale vizitei.

Desigur, prezența noastră în R.P.D. Coreeană ne-a îngăduit să cunoaștem mai bine realizările de astăzi și obiectivele de viitor ale activității poporului și tineretului coreean.

Este de la sine înțeles că ne-a produs o mare satisfacție faptul că în cadrul întîlni-

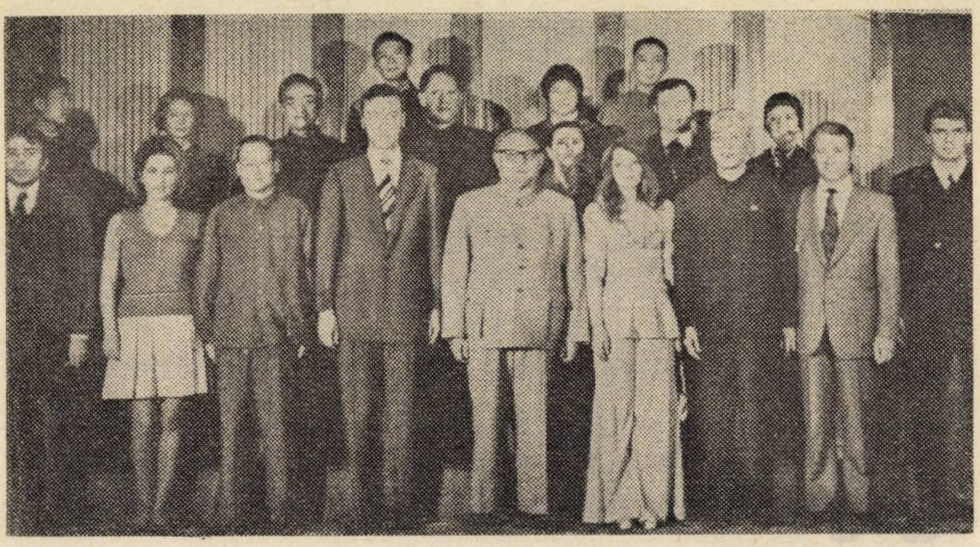

Tovarășul Ie Cien-in, vicepreședinte al C.C. al Partidului Comunist Chinez, împreună cu alți conducători ai P.C. Chinez, a primit delegația Uniunii Tineretului Comunist la încheierea vizitei de prietenie în R.P. Chineză. Vicepreședintele Ie Cien-in a transmis, în numele său și al celorlalți conducători chinezi, un cald salut și urări de succese în muncă tovarășului Nicolae Ceaușescu, celorlalți conducători de partid și de stat români

rii cu tovarășul Kim Ir Sen, al numeroaselor contacte avute cu tinerii coreeni, gazdele au evocat semnificația vizitei întreprinse în R.P.D. Coreeană de tovarășul Nicolae Ceaușescu, au subliniat în repetate rînduri înalta apreciere pe care o acordă conducătorului partidului și statului nostru, adresînd călduroase felicitări pentru alegerea sa ca întîiul președinte al României. Realizările poporului nostru, contribuția tineretului la înfăptuirea programului P.C.R., perspectivele de dezvoltare ale României socialiste sînt cunoscute și apreciate de prietenii noștri coreeni.

Ați amintit de un aspect important al vizitei noastre — acela al perspectivelor lărgirii legăturilor prietenești între organizațiile de tineret din cele două țări. După cum este cunoscut, între U.T.C. și U.T.M.S. s-au statornicit și se dezvoltă raporturi de strînsă colaborare. Convorbirile purtate s-au finalizat prin hotărîrea de a acționa și în viitor pentru ca tineretul din țările noastre să înscrie un aport propriu, crescînd la întărirea prieteniei și solidarității dintre popoarele noastre.

Ca reprezentanți ai tineretului român, am reafirmat, în spiritul politicii partidului și statului nostru, solidaritatea militantă cu lupta justă a tineretului și poporului coreean pentru înfăptuirea aspirației sale supreme — reunificarea pașnică și independentă a patriei, fără amestec din afară.

Cunoaștem că între 18 și 25 mai, în timpul vizitei în R.P. Chineză, ați avut numeroase întîlniri în întreprinderi, instituții de învățămînt, de cultură și artă, cu oameni ai muncii, cu reprezentanți ai organizațiilor de tineret. V-am ruga să detaliați pentru cititorii noștri impresiile dumneavoastră.

Întreaga vizită în R.P. Chineză s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească. Discuțiile și întîlnirile pe care le-am avut ne-au oferit o imagine concludentă a muncii creatoare a tineretului chinez, a succeselor dobîndite de întregul popor în opera de construcție a socialismului. În unitățile industriale, agricole, de învățămînt, tineretul chinez se manifestă ca o prezență dinamică, fiind angajat plenar în înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea al P.C. Chinez, în înflorirea și dezvoltarea patriei sale socialiste.

La termocentrala din Șanhai, vizitată de delegația noastră, peste jumătate din numărul angajaților o formează tinerii. De altfel, conducerea organizației comuniste de tineret din municipiul Șanhai sublinia cu mîndrie faptul că tinerii au un rol deosebit de activ în întreaga viață economică și social-politică a acestui important centru industrial.

Discuțiile purtate cu reprezentanții Comitetului revoluționar și ai organizației de tineret din comuna populară Ma Ciao, din zona aceluiași oraș, au fost ilustrative pentru contribuția tineretului la dezvoltarea producției agricole, la ridicarea continuă a nivelului de viață în localitățile rurale.

Delegația noastră a vizitat și Universitatea Tzinhua din Pekin — un important centru de pregătire a tineretului studios. Universitatea cuprinde 11 facultăți cu peste 50 de specialități și un mare număr de studenți. În 2—3 ani — ne spunea secretarul Comitetului U.T.C. —, în conformitate cu nevoile crescînde de cadre cu pregătire superioară, efectivul studenților va ajunge la 10 000. În timpul celor 3 ani și jumătate de pregătire, studenții îmbină în mod armonios acumulările teoretice cu activitățile de cercetare științifică și cu munca productivă.

În cadrul schimburilor prietenești de experiență cu conducerile organizațiilor de tineret din Pekin, Șanhai și Hanceu, interlocutorii noștri ne-au înfățișat diferite aspecte ale muncii de educație comunistă a tineretului, de antrenare a tinerei generații, demnă continuatoare a tradițiilor revoluționare ale poporului chinez, la traducerea în viață a programului partidului, a indicațiilor președintelui Mao Tzedun.

Bucurîndu-se de atenția plină de ospitalitate a prietenilor noștri chinezi, membrii delegației au vizitat importante locuri și obiective istorice și culturale.

În finalul vizitei noastre în R.P. Chineză, delegația a fost primită de tovarășul Ie Cien-in, vicepreședinte al C.C. al P.C. Chinez — expresie elocventă a strînselor relații de prietenie existente între partidele și popoarele noastre, între tinerii celor două țări.

Ce puteți împărtăși cititorilor noștri în legătură cu colaborarea dintre tineretul român și chinez ?

Cum era și firesc, vizita noastră a reprezentat o contribuție la adîncirea în continuare a colaborării prietenești dintre tineretul român și tineretul din R.P. Chineză. Prietenia dintre tineretul român și chinez se dezvoltă pe baza trainică a relațiilor de colaborare fructuoasă dintre partidele și popoarele noastre.

Întîlnirile și convorbirile noastre au evidențiat sentimentele de caldă simpatie pe care tinerii, oamenii muncii chinezi le nutresc față de România socialistă. Ne-a produs o puternică impresie faptul că sînt larg cunoscute și apreciate în R.P. Chineză, țară socialistă frățească, înfăptuirile poporului nostru, rolul și contribuția hotărîtoare ale tovarășului Nicolae Ceaușescu la elaborarea și promovarea consecventă a politicii interne și externe a României socialiste, pusă în slujba realizării aspirațiilor fundamentale ale națiunii noastre, triumfului cauzei socialismului și păcii în întreaga lume. Pe întreg parcursul vizitei, a fost subliniată importanța pe care a avut-o vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în R.P. Chineză în vara anului 1971.

Cu ocazia diverselor întîlniri, desfășurate într-o atmosferă prietenească, s-a exprimat dorința reciprocă de a dezvolta și lărgi colaborarea frățească pe linie de tineret. De altfel, urmează ca o delegație a tineretului chinez să efectueze o vizită de prietenie în țara noastră.

Ce alte contacte a avut delegația U.T.C. în drum spre patrie ?

În Pakistan, în cursul escalei de la Karachi, delegația a avut convorbiri cu ministrul educației și organizațiilor de tineret din provincia Sind, în cadrul cărora s-a realizat un schimb de păreri cu privire la sistemul și modul de formare profesională a tineretului.

În Liban au avut loc întîlniri și discuții cu conducerile Uniunii Tineretului Democrat și Tineretului Partidului Socialist Progresist.

Sîntem convinși că aceste întîlniri prietenești vor contribui la dezvoltarea continuă a colaborării dintre Uniunea Tineretului Comunist și aceste organizații.

■

Vizita delegației U.T.C. în R.P.D. Coreeană, în R.P. Chineză, contactele cu organizațiile amintite sînt o expresie a preocupării constante a Uniunii Tineretului Comunist de a asigura, în spiritul politicii partidului nostru, dezvoltarea continuă a legăturilor de prietenie și colaborare cu organizațiile de tineret din toate țările socialiste, cu organizațiile revoluționare, democratice și progresiste din întreaga lume.

„Apreciem conceptul clar de politică externă al României"

Antonio J. Lucio Paredes

ministrul relațiilor externe al Republicii Ecuador

O carieră diplomatică începută de-vreme, o experiență acumulată de-a lungul a trei decenii de activitate în planul politicii externe ecuadoriene redau preocuparea constantă cu care Antonio J. Lucio Paredes s-a dedicat domeniului pe care îl patronează în țara sa. Este ministrul relațiilor externe din martie 1972 și, pentru a doua oară, interlocutor al revistei noastre.

– Sîntem în epoca diplomației moderne și active, ne spune Antonio J. Lucio Paredes, și, ca o confirmare, s-a ivit prilejul de a continua dialogul.

Relațiile dintre țările noastre sînt astăzi îmbogățite de vizita în Ecuador a președintelui Nicolae Ceaușescu. Concretizînd acordurile încheiate atunci și dînd expresie întăririi relațiilor noastre bilaterale, ministrul român al minelor, petrolului și geologiei, Bujor Almășan, a făcut o vizită de lucru în Ecuador. Cu acest prilej, președintele Guillermo Rodriguez Lara a transmis președintelui Nicolae Ceaușescu mulțumirile guvernului ecuadorian pentru operativitatea cu care partea română a acționat în vederea traducerii în fapte a înțelegerilor stabilite cu ocazia vizitei la nivel înalt.

Apreciind conceptul clar de politică externă al țării dv. – bazat pe respectarea strictă a independenței și suveranității naționale, deplina egalitate în drepturi și neamestecului în treburile interne ale altei națiuni – Ecuadorul, care împărtășește aceeași gîndire și aceleași principii, manifestă o profundă satisfacție față de cursul pozitiv și ascendent al relațiilor noastre.

România și Ecuador pot coopera în multe domenii – comercial, industrial, tehnic, educativ, cultural. Domeniul petrolier este, în acest sens, de mare importanță pentru guvernul ecuadorian.

– Este un domeniu nou al economiei ecuadoriene...

– În subsolul ecuadorian, petrolul a fost descoperit de curînd. Am început deja să exportăm, pentru că necesitățile consumului intern ne permit încă să avem o cotă redusă de export. Sîntem deschiși, la acest capitol, oricărui dialog dintre țările care produc și cele care consumă. Revenind, trebuie să vă spun că descoperirea de petrol va aduce țării resurse suplimentare. Ecuadorul fiind una din țările cu o dezvoltare relativ scăzută, este de înțeles că are necesități urgente, mai ales de resurse, pentru a depăși această etapă. Aceste noi resurse guvernul le va dirija spre dezvoltarea multilaterală, ca una din soluțiile ascuțitelor probleme sociale. Sperăm într-o dezvoltare armonioasă și echilibrată a țării, în sfera economică și socială. Noi considerăm că progresul unei țări este nu numai în beneficiul colectivității naționale, ci și al celei internaționale.

– Reuniunea din Mexic, dintre miniștrii latino-americani și secretarul de stat Henry Kissinger, a dat speranța începerii unui nou dialog S.U.A.–America Latină. În ce măsură țările latino-americane sînt pregătite să negocieze în comun cu Statele Unite, care, în ultimul timp, au preferat dialogul bilateral ?

– Reuniunea miniștrilor de externe latino-americani de la Bogota, din noiembrie 1973, unde s-au fixat punctele de pe agenda latino-americană prezentată recent, în Mexic, secretarului de stat american, demonstrează că există un consens latino-american în jurul problemelor care intră în dezbaterea dialogului dintre America Latină și S.U.A. De aceea, sînt convins, există un spirit de solidaritate continentală în tratarea problemelor și în prezentarea lor Statelor Unite.. Nu putem vorbi de o unanimitate, ci de un consens al solidarității, în cadrul căruia majoritatea este cea determinantă, ceilalți sprijinind-o voluntar, conform dreptului de a exercita suveran calitatea de reprezentant al unei țări. Dacă există unele divergențe, eu le consider mai mult decît normale. Fiind vorba de țări diferite, cu probleme diferite și suveranitate proprie, este logic să existe, într-un anumit moment, divergențe. Important este ca ele să nu fie de fond, să nu ducă la conflicte, ci să poată fi depășite, în avantajul tuturor părților. Ceea ce am demonstrat sînt coeziunea și confirmarea că America Latină este matură și că poate discuta ca o unitate față de alt interlocutor, respectiv Statele Unite.

Anca Voican

„România ne-a acordat constant ajutorul său multilateral"

dr. Fidelis Almada

membru al Consiliului Superior al Luptei al P.A.I.G.C., ministrul pentru problemele justiției și populației din Guineea-Bissau

După prima săptămînă a călătoriei noastre prin regiunile eliberate ale Guineei-Bissau, am revenit la „Casa Cabral", unul din cartierele generale ale P.A.I.G.C.

Ajunși, după un drum lung și obositor, cînd înnoptarea se făcea simțită și ne bucuram de mult așteptatele adieri răcoroase, am avut surpriza reîntîlnirii cu un alt membru al delegației P.A.I.G.C. care ne vizitase țara în noiembrie anul trecut. Cu dr. Fidelis Almada am discutat îndelung numeroase subiecte, evenimente sau știri, interlocutorul nostru fiind nu numai dispus să comenteze în orice moment și pe larg orientările și declarațiile noilor autorități de la Lisabona, dar să ne dea și lămuriri asupra unui aspect sau altuia al luptei de eliberare. Iată o parte din răspunsurile sale, alte opinii ale dr.-ului Almada urmînd să le folosim în reportajele vizitei noastre în Guineea-Bissau.

La început, dr. Fidelis Almada ne-a evocat vizita efectuată de delegația P.A.I.G.C. la București :

„Avem bune relații de cooperare cu România. Am beneficiat și beneficiem de ajutorul multilateral al României, iar raporturile dintre partidele noastre s-au dezvoltat

considerabil, mai ales după vizitele regretatului nostru conducător, Amilcar Cabral. În acest context, aș vrea să ne permiteți să semnalăm, plini de mîndrie, că, în România, secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și poporul român l-au primit, încă de la prima sa vizită, pe Amilcar Cabral ca pe un adevărat conducător, deși pe atunci mișcarea noastră de eliberare se afla la începutul luptei sale.

Prietenia stabilită imediat între conducătorii P.C.R. și P.A.I.G.C. este foarte bine exprimată în comunicatele comune semnate. În acest sens, aș nota că, după vizita sa din iunie 1972, liderul partidului nostru a semnat, pentru prima oară, un asemenea comunicat comun. Pentru noi, faptul a fost foarte semnificativ și am fost onorați de un gest politic care exprimă prietenia dintre poporul român și cel al Guineei-Bissau. Și, dacă-mi permiteți, un joc de cuvinte, sîntem decișI să onorăm această onoare.

Aș vrea să mai arăt că România ne-a acordat constant ajutorul său. Desigur, cum aș putea să nu reamintesc și eu de faptul că România a recunoscut aproape imediat Republica Guineea-Bissau și a anunțat intenția — tradusă ulterior în fapt — de a stabili relații diplomatice ?"

Referindu-se la întîlnirile avute la București, interlocutorul nostru ne-a declarat :

„Am fost foarte satisfăcuți de convorbiri și rezultatele lor. Cunoscîndu-l personal pe secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, am putut să apreciez în personalitatea domniei-sale marile calități de conducător al partidului, al poporului român".

În continuarea convorbirii, abordînd o serie de probleme privind cooperarea dintre România și Guineea-Bissau înscrise în ultimele documente oficiale, l-am rugat pe dr. Fidelis Almada să le exemplifice din punctul de vedere al ministerului în fruntea căruia se află.

„Cred că raporturile noastre de cooperare se vor dezvolta în toate domeniile. Personal, în ceea ce privește justiția, întrucît nu avem experiența necesară, va trebui să recurgem la experiența unor țări prietene, printre care și România, pentru a coopera în problemele juridice. Vom face aceasta pentru a învăța, pentru a putea contribui la stabilirea unei societăți juste. Dorim mult să studiem organizarea și aplicarea justiției românești, nu pentru a face un transplant, ci pentru a ne inspira, pentru a descoperi posibile similitudini".

Dacă, mîine, războiul ar înceta, care ar fi primul dv. gînd, dr. Fidelis ?

„O convingere. Că responsabilitatea noastră a crescut, că vom avea în fața noastră răspunderea supremă în fața poporului și a lumii de a aplica ceea ce ne-am propus și am obținut prin luptă, că va trebui să muncim pentru a ne îndeplini obiectivele. Nu vom descuraja. Lupta armată e dură, dar munca de reconstrucție e și mai dură. Experiența ne-a învățat cît de scumpe sînt libertatea și demnitatea, dar și ce importanță au pentru viitorul nostru.

Am doi copii pe care-i educ în spirit revoluționar. Noi luptăm și pentru fericirea copiilor, iar lupta n-ar avea sens dacă nu ar avea în vedere și generațiile viitoare".

Dumitru Constantin

„Dorim să colaborăm cu România"

John J. Sparkman

membru al Senatului S.U.A.

În vîrstă de 74 de ani, John J. Sparkman este membru al Congresului S.U.A. de aproape patru decenii : a fost membru al Camerei Reprezentanților în perioada 1937—1946, iar, din 1946, este membru al Senatului. Conform regulilor procedurale, această vechime se reflectă în pozițiile deținute în cadrul comitetelor senatoriale, Sparkman fiind președinte al Comitetului pentru problemele bancare, urbane și ale construcției de locuințe și „numărul 2" în Comitetul pentru afaceri externe.

John J. Sparkman a studiat dreptul la Universitatea din Alabama. În 1952, a fost candidatul Partidului democrat la vicepreședința S.U.A.

Întrucît senatorul Sparkman este președinte al Grupului american pentru Uniunea Interparlamentară, prima întrebare s-a referit la utilitatea unor contacte periodice între parlamentari.

— Este întotdeauna bine ca națiunile să se cunoască, iar purtătorii lor de cuvînt să analizeze preocupările și interesele comune. Asta am făcut la București, noi, reprezentanții aleși ai diferitelor țări. Este util să discutăm problemele, diverse sau comune, care ne interesează și, din acest considerent, reuniunea de la București a fost reușită.

L-am rugat pe interlocutorul nostru să se refere la conlucrarea cu parlamentarii români.

— Am avut ocazia să-i cunosc pe reprezentanții țării dv. la sesiuni precedente ale Uniunii Interparlamentare. Cooperarea internațională îmi apare ca un domeniu în care România are o substanțială experiență practică și productivă — fapt demonstrat și de prezența la București a atîtor delegații din toate colțurile lumii. Apreciem ospitalitatea cu care România a găzduit lucrările sesiunii de primăvară, eveniment care ne-a oferit ocazia să constatăm că și în domeniul juridico-administrativ — ca și în multe altele — relațiile româno-americane continuă să se dezvolte.

La solicitarea noastră, senatorul Sparkman ne-a vorbit, în continuare, despre perspectivele acestor relații.

— Cred că este foarte pozitiv ca relațiile dintre Statele Unite și România să fie bune — și să rămînă așa întotdeauna. Ne place România : ne place spiritul ei independent, am urmărit ritmul ei înalt de dezvoltare în ultimii ani și am admirat energia și fermitatea depuse în acest sens. Dorim să colaborăm cu România.

L-am invitat pe dl Sparkman, ca unul dintre senatorii americani cei mai familiarizați cu problemele relațiilor externe ale S.U.A., să aprecieze situația recent creată în dialogul cu partenerii vest-europeni.

— Opinia mea — desigur, strict personală — este că Statele Unite nu au motive de a fi defavorabile C.E.E. și eforturilor pentru unitatea vest-europeană. O unitate, firește, care să nu ducă la izolare de restul lumii ; „cei nouă" vor trebui să coopereze — și, mă gîndesc la domeniul comercial, să concureze — cu restul lumii. În privința relațiilor noastre cu Piața comună, cred că actualele dificultăți provin mai ales dintr-o insuficientă comunicare și, deci, o insuficientă înțelegere reciprocă.

— Ar putea adoptarea, în S.U.A., a proiectului de lege privind comerțul și, ulterior, accelerarea negocierilor G.A.T.T. să contribuie, între altele, la clarificarea acestor neînțelegeri ?

— Sperăm să ajungem, în Congres, la adoptarea unui text legislativ satisfăcător în problemele comerțului. Asta ar simplifica mai multe lucruri, inclusiv negocierile comerciale internaționale. Am putea soluționa — în ce privește relațiile cu România — și acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate.

Mihai Matei

BELGRAD

Congresul al X-lea — moment de referință în viața Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia

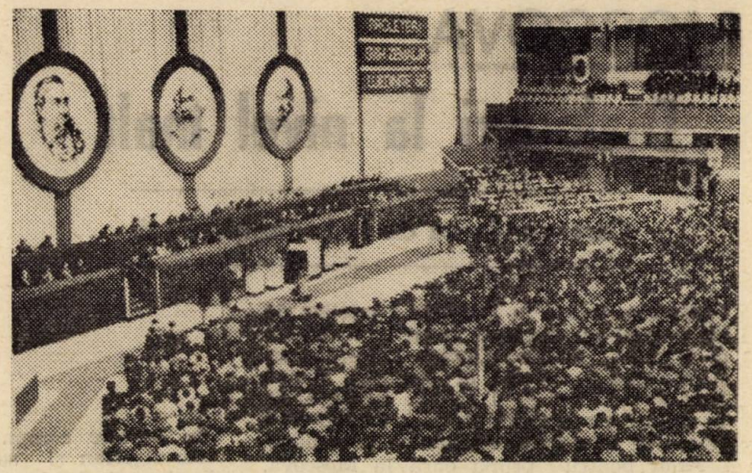

În timpul lucrărilor Congresului al X-lea al U.C.I.

Corespondență de la Simion Morcovescu

Actualitatea politică iugoslavă a fost dominată, săptămîna trecută, de lucrările Congresului al X-lea al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, desfășurate, timp de patru zile, în modernul palat al sporturilor „Pionir", din Belgrad. Întrunit în anul cînd partidul împlinește cinci decenii și jumătate de existență și după o perioadă de muncă susținută pentru găsirea răspunsurilor și soluțiilor la o serie de probleme în jurul cărora s-a concentrat întreaga activitate, congresul se înfățișează ca un important moment de referință în istoria Uniunii Comuniștilor și a întregii țări. Calificativul acesta poate fi găsit nu numai în comentariile presei iugoslave, dar și în aprecierile observatorilor de peste hotare, precum și în informațiile și comentariile celor peste 240 de ziariști străini care au urmărit lucrările acestui forum al comuniștilor iugoslavi.

Atît în ședințele plenare, cît și la lucrările pe comisii, delegații și-au exprimat adeziunea față de ideile cuprinse în expunerea președintelui Tito, precum și în documentele prezentate congresului. Sînt greu de enumerat toate temele, toate problemele ce au constituit obiectul unei analize temeinice și multilaterale a tuturor fenomenelor interne și internaționale, a căilor pe care le va urma Uniunea Comuniștilor în perioada următoare. La tribuna congresului s-au perindat 500 de delegați (ceea ce înseamnă 33 la sută din numărul total), veniți din toate zonele țării, din toate republicile, din partea tuturor popoarelor și naționalităților din Iugoslavia, de la sate și orașe, din întreprinderi, școli și unități militare. Numitorul comun al tuturor luărilor de cuvînt îl constituie constatarea unanimă că Uniunea Comuniștilor este mai unită ca oricînd, își îndeplinește rolul de factor conducător în societate și că a trasat clar căile construcției socialismului fixate în noua constituție și în documentele congresului.

Au fost adoptate două rezoluții principale, ce cuprind sarcinile Uniunii Comuniștilor pe plan intern și internațional, precum și alte 16 rezoluții de acțiune, care se referă la unele domenii concrete ale activității interne, precum și la poziția U.C.I. față de unele probleme actuale internaționale. În sfera activității interne, rezoluțiile cuprind sarcini în domeniul politic, ideologic și organizatoric, traducerea în viață a constituției, apărarea națională generală și securitatea, dezvoltarea agriculturii, politica în domeniul social, folosirea forței de muncă, politica în domeniul construcției de locuințe, sarcinile în domeniul educației și învățămîntului, în dezvoltarea științei și culturii, traducerea în viață a politicii de stabilizare economică.

Rezoluția de politică externă cuprinde principiile după care se călăuzesc Uniunea Comuniștilor și Iugoslavia în activitatea internațională. Rezoluția afirmă că U.C.I. dezvoltă relațiile și colaborarea cu celelalte partide și mișcări pornind de la principiile independenței, egalității în drepturi, respectului reciproc, neamestecului și răspunderii partidelor și mișcări-

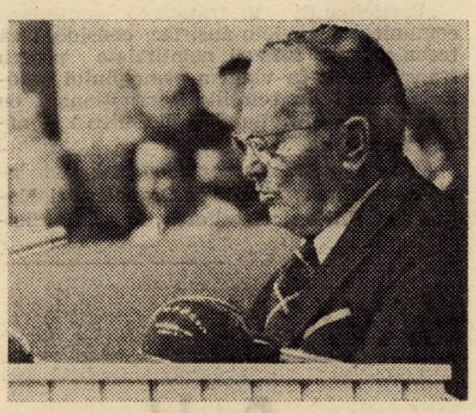

Președintele Iosip Broz Tito la tribuna Congresului

lor revoluționare în fața clasei muncitoare proprii și a propriului popor. U.C.I. consideră că dezvoltarea colaborării multilaterale și a relațiilor de prietenie cu țările vecine este de interes vital pentru Iugoslavia și una din componentele politicii externe iugoslave. Se relevă, de asemenea, că politica Iugoslaviei față de țările vecine se întemeiază pe principiile egalității în drepturi, respectului reciproc, al suveranității, integrității teritoriale și neamestecului în treburile interne. Documentul precizează că, în Europa, activitatea U.C.I. este îndreptată spre depășirea actualei divizări în blocuri și dezvoltarea unor relații noi, democratice. O altă direcție de dezvoltare în politica externă o constituie activitatea pentru traducerea în viață a principiilor politicii de nealiniere, dezvoltarea colaborării multilaterale cu țările socialiste, eliminarea focarelor de război, participarea tuturor țărilor, indiferent de mărime, la rezolvarea problemelor internaționale.

O trăsătură comună a luărilor de cuvînt a constituit-o, de asemenea, relevarea rolului președintelui Tito în istoria partidului, în istoria țării. De aceea, alegerea lui ca președinte al U.C.I. pe timp nelimitat a fost un act firesc, forumul comuniștilor iugoslavi acordîndu-i această funcție de înaltă răspundere ca urmare a voinței exprimate de întregul partid, de întreaga clasă muncitoare, dovadă a sentimentelor de stimă și prețuire pentru cel care conduce cu pricepere destinele partidului de aproape patru decenii.

Întreaga presă iugoslavă relevă că acest congres a fost o manifestare a răspunderii comuniștilor iugoslavi în fața clasei muncitoare, a popoarelor și naționalităților iugoslave, o sinteză la nivel federal a congreselor republicane și conferințelor provinciale. El a marcat încheierea unei etape importante în istoria țării și începerea unei etape noi, etapa traducerii în viață a hotărîrilor adoptate.

Semnificația congresului a fost sintetizată în cuvîntarea rostită de președintele Tito la încheierea lucrărilor, care a spus, între altele : „Deși Congresul al X-lea al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia a fost pregătit de mult timp și cu participarea multor oameni, a comuniștilor, și nu numai a lor, discuțiile au adus multe idei și propuneri noi de care s-a ținut seama și care au contribuit la îmbunătățirea rezoluțiilor și a altor documente. Însemnătatea acestui congres constă în aceea că în cadrul lui s-a acordat sprijin unanim liniei noastre revoluționare, pentru consolidarea continuă a egalității în drepturi, frăției și unității popoarelor și naționalităților noastre, pentru afirmarea politicii noastre externe nealiniate, pentru întărirea rolului conducător al Uniunii Comuniștilor în societate. Într-un cuvînt, pentru unitatea, fermitatea și înflorirea multilaterală continuă a Republicii Socialiste Federative Iugoslavia.

Aș dori să vă împărtășesc unele impresii. Critica și autocritica și-au găsit o puternică expresie la congres. Dar, cred că a fost mai multă critică decît autocritică. Ce să facem, așa e firea omului. Eu aș recomanda însă, ca în activitatea viitoare a comuniștilor să fie mai multă autocritică.

La acest congres, Uniunea Comuniștilor a adoptat hotărîri importante și cred că ea va îndeplini cu succes rolul său de factor politico-ideologic în dezvoltarea continuă a Iugoslaviei socialiste".

MOSCOVA

Dialoguri la nivel înalt

Corespondență de la Laurențiu Duță

Vizitele făcute în Uniunea Sovietică de către șeful statului și al guvernului federal al Nigeriei, Yakubu Gowon (20—28 mai) și cancelarul federal al Austriei, Bruno Kreisky (28 mai — 1 iunie), au prilejuit, în primul rînd, examinarea aprofundată a relațiilor bilaterale, economice și politice.

Aflat pentru prima oară la Moscova, șeful statului nigerian a avut convorbiri cu secretarul general al C.C. al P.C.U.S., L. I. Brejnev, președintele Sovietului Suprem al U.R.S.S., N. V. Podgornii, și președintele Consiliului de Miniștri, A. N. Kosîghin, în cursul cărora, așa cum precizează comunicatul comun, „au fost temeinic examinate problemele privind dezvoltarea continuă a colaborării economice, tehnico-științifice și culturale sovieto-nigeriene".

Unul din domeniile concrete al acestei colaborări, precizează documentul, îl va constitui construirea în Nigeria a unui complex siderurgic. Totodată, părțile au convenit asupra încheierii unor acorduri în problemele dezvoltării comerțului reciproc, pe o bază de lungă durată.

În cursul tratativelor, s-a subliniat că stabilirea de contacte sovieto-nigeriene la nivel înalt prezintă mare importanță pentru întărirea încrederii reciproce și colaborării eficiente între cele două țări.

În chiar ziua publicării comunicatului comun sovieto-nigerian, presa din Moscova relata pe larg cuvîntările rostite la dineu de către premierul sovietic, A. N. Kosîghin, și cancelarul federal austriac, Bruno Kreisky. Oaspetele austriac sublinia, printre altele, caracterul tradițional al vizitelor conducătorilor țării sale la Moscova, arătînd că aceasta este cea de-a șaptea vizită, începînd din aprilie 1955.

Printre rezultatele concrete ale convorbirilor dintre cancelarul federal austriac Bruno Kreisky și premierul sovietic Alexei Kosîghin se numără semnarea unui memorandum asupra unor probleme de colaborare între cele două țări, precum și a unui protocol la tratatul consular din 29 februarie 1959.

Printre altele, comunicatul comun consemnează că, în timpul actualei vizite, a fost creată o comisie sovieto-austriacă. La prima întrunire a acesteia, au fost discutate proiecte concrete privind lărgirea cooperării și a schimbului de mărfuri bilateral, în scopul unei continue activizări economice. Comunicatul comun precizează că „un nou impuls al colaborării bilaterale l-au constituit acordul pe zece ani, cu privire la dezvoltarea colaborării economice, tehnico-științifice și industriale dintre U.R.S.S. și Austria, semnat la 1 februarie 1973, precum și programul semnat, pe baza acestui acord, la 3 iulie 1973. La dezvoltarea schimburilor economice contribuie recenta deschidere a băncii sovietice (dunărene) la Viena. În conformitate cu acordurile existente, au loc livrări de gaze naturale sovietice în Austria. Se desfășoară cu succes colaborarea tehnico-științifică în domeniul construcțiilor de mașini, siderurgiei, chimiei, electrotehnicii, industriei alimentare, în domeniul forestier și al industriei hîrtiei și celulozei, al patentelor și licențelor".

Moscova. Moment din timpul semnării documentelor asupra cărora s-a convenit în timpul convorbirilor dintre premierul Alexei Kosîghin și cancelarul Bruno Kreiski

În ambele comunicate comune — sovieto-nigerian și sovieto-austriac — sînt abordate și probleme ale vieții internaționale. În documentul sovieto-austriac se precizează că „transformările favorabile în viața internațională creează posibilități largi pentru toate țările, indiferent de proporțiile teritoriale și numărul populației, de a participa activ la soluționarea problemelor fundamentale ale contemporaneității". Părțile sovietică și austriacă au subliniat, de asemenea, însemnătatea celei de-a doua etape a Conferinței general-europene pentru securitate și cooperare în Europa, care a devenit o cauză comună a popoarelor și guvernelor țărilor europene. Ele au subliniat necesitatea ca actuala etapă, de la Geneva, să se desfășoare într-un spirit constructiv, de lucru. S-a exprimat speranța că a doua etapă se va încheia cu succes, iar cea de-a treia va avea loc la nivel înalt.

„Participanții la tratative, subliniază comunicatul sovieto-austriac, consideră că trebuie luate măsuri neîntîrziate pentru transpunerea în viață a principiului nefolosirii forței în relațiile internaționale, cu interzicerea simultană și definitivă a armei nucleare".

Ambele comunicate evidențiază, totodată, marea însemnătate a Organizației Națiunilor Unite, necesitatea sporirii eficienței sale, respectării neabătute a țelurilor și principiilor Cartei O.N.U. Ambele documente consemnează necesitatea îndeplinirii rezoluțiilor Consiliului de Securitate pentru rezolvarea situației din Orientul Apropiat, apreciind dezangajarea forțelor armate din această zonă ca un pas pozitiv spre o rezolvare a conflictului.

În comunicatul sovieto-nigerian se arată că „ambele părți și-au exprimat speranța că noul regim din Portugalia va lua măsurile necesare pentru înfăptuirea năzuințelor politice, autentice și legitime ale popoarelor din teritoriile africane aflate sub controlul Portugaliei, pe calea colaborării cu conducătorii recunoscuți ai mișcărilor de eliberare și a înfăptuirii neîntîrziate a drepturilor inalienabile ale acestor popoare la dezvoltarea suverană și independentă".

În sfîrșit, ambele documente consemnează utilitatea și necesitatea întrevederilor și convorbirilor dintre factorii responsabili ai statelor, pentru realizarea unei mai bune înțelegeri și colaborări pașnice între popoare.

HAVANA

Probleme actuale și de perspectivă ale agriculturii

Corespondență de la Mihai Fabian

La 17 mai, s-a sărbătorit în Cuba împlinirea a 15 ani de la semnarea legii reformei agrare, act de o importanță vitală pentru lucrătorii agricoli, dar și, în general, pentru revoluția cubaneză, în orbita căreia au fost atrași, în felul acesta, peste 100 000 de persoane. Actul central din suita manifestărilor dedicate acestui eveniment a avut loc în La Plata, locul unde armata revoluționară își instalase statul său major și de unde și-a organizat ofensiva ce avea să ducă în final la înfrîngerea trupelor și izgonirea dictatorului Batista.

În conformitate cu legea reformei agrare din 1959 — completată în 1963, cînd dobîndește și un caracter definitiv — în Cuba există două forme de proprietate agricolă : de stat și a micilor agricultori.

În proprietatea de stat au intrat suprafețele care, înainte de revoluție, aparțineau companiilor monopoliste și latifundiarilor autohtoni și care erau lucrate de muncitori agricoli salariați. Aceste suprafețe nu au fost fragmentate, ci menținute ca unități integrale de producție, ele reprezentînd 70 la sută din terenurile cultivate la nivel național.

Sectorul micilor agricultori, grupați în Asociația Națională a Micilor Producători

Agricoli (A.N.A.P.), este constituit din țărani care, în momentul triumfului revoluției, cultivau pămîntul, devenind, în virtutea legii reformei agrare, stăpînii suprafețelor pe care le lucrau. Actualmente, A.N.A.P. numără peste 250 000 de membri, care dețin aproape două milioane și jumătate hectare, adică 30 la sută din suprafața arabilă a țării. Membrii A.N.A.P. sînt constituiți în asociații țărănești, care grupează între 25-30 de familii, cooperative de credit și servicii, precum și în societăți agro-zootehnice — cooperative de tip superior, unde pămîntul și mijloacele de producție sînt proprietate colectivă.

Formele de organizare agricolă s-au dovedit viabile pentru perioada în care au apărut. Noile realități ale Cubei au evidențiat faptul că aceste forme nu mai corespund și, ca urmare, asigurarea necesarului de produse agricole pentru o populație în continuă creștere, ca și baza materială a unei dezvoltări viitoare sînt periclitate dacă nu se iau din timp măsuri de reorganizare.

În discursul rostit la 17 mai, Fidel Castro releva că țărănimea cubaneză trebuie să se gîndească la formele care să-i permită o folosire maximă a terenurilor, să obțină cît mai mult de pe acesta, pentru a putea satisface necesitățile populației. De aceea, a subliniat Fidel Castro, este absolut necesară introducerea pe scară largă a tehnicii moderne. „Tehnica ne impune ca, într-o zi, producția agricolă să fie o producție pe scară largă și nu una de mică proprietate, pentru că în mica proprietate este foarte greu de introdus tehnica, iar necesitatea de a alimenta populația ne cere să introducem la maximum tehnica în agricultură, ne cere să cultivăm și să folosim bine și ultima palmă de pămînt". Relevînd că respectarea intereselor, a modului de viață și de gîndire ale țăranului reprezintă axiome ale revoluției cubaneze, primul secretar al C.C. al P.C. din Cuba a subliniat că aceasta nu înseamnă că în Cuba se va menține categoria de țăran individual. „Noi știm, a spus el, că țăranii noștri vor înțelege că aceasta este posibil, că această etapă trebuie să fie depășită în decursul anilor și că va veni ziua în care nu va mai exista țăranul izolat, pentru că noi nu vom sta în umbra civilizației".

În opinia conducerii cubaneze, realizarea unei producții agricole în forme superioare este posibilă urmînd calea integrării în planuri (astfel sînt denumite în Cuba marile complexe agricole) sau a inițierii unor forme superioare de cooperare, în funcție de particularitățile specifice fiecărei zone agricole.

Introducerea formelor superioare de muncă și producție în culturile de bază (trestie, tutun, legume, cereale) presupune ca țăranul cubanez să se gîndească ce forme va aplica în viitor pentru a asigura continuarea progresului și satisfacerea necesităților crescînde ale populației. Aceasta, cu atît mai mult cu cît se întîmpină deja dificultăți, atunci cînd se stabilește crearea unor planuri mai mari, din cauza „limitatorilor de suprafață", care dispun de terenuri în zonele respective. De aceea, sublinia Fidel Castro, „îi sfătuiesc pe țăranii noștri, la această a 15-a aniversare, să se gîndească cum vom ajunge la forme superioare de producție agricolă. Fireşte, pe un drum progresiv, lent și în baza principiului-cheie — acela al respectării voinței țăranului, principiu ce nu va putea fi abandonat niciodată". Aceasta, pentru că se înțelege că dezvoltarea în ansamblu a țării este legată de dezvoltarea acestui important sector, că satisfacerea necesităților mereu crescînde ale populației reclamă introducerea pe scară largă a tehnicii și o folosire optimă a tuturor suprafețelor.

Cum este normal, acest proces va fi însoțit de dezvoltarea industrială, de intrarea în funcțiune a unor noi combinate chimice, a unor noi fabrici de mașini agricole.

PEKIN

Intensă activitate diplomatică

Corespondență de la Ilie Tecuță

Pekinul continuă să fie gazda unor importante contacte și întîlniri la nivel înalt.

Zilele trecute, a fost dat publicității în capitala R. P. Chineze comunicatul comun chino-cambodgian în urma vizitei oficiale de prietenie a delegației F.U.N.C. și G.R.U.N.C., condusă de vicepremierul Khieu Samphan. În document se arată că părțile chineză și cambodgiană subliniază cu satisfacție deplinul succes al călătoriei reprezentanților legitimi ai poporului Cambodgiei. „Această vizită — relevă documentul citat — a contribuit într-o măsură importantă la consolidarea solidarității de luptă între popoarele chinez și cambodgian și la dezvoltarea ulterioară a relațiilor de prietenie dintre cele două țări".

În urma convorbirilor chino-cambodgiene, a fost semnat un acord cu privire la livrările nerambursabile de către R. P. Chineză de echipament militar pe anul 1974, acord apreciat de părți ca „o nouă dovadă elocventă a solidarității militante între popoarele chinez și cambodgian".

O dată cu încheierea vizitei în R. P. Chineză, a luat sfîrșit turneul delegației F.U.N.C. și G.R.U.N.C. în 11 state din Asia, Africa și Europa, turneu care a prilejuit o elocventă reafirmare a sprijinului internațional crescînd de care se bucură astăzi în lume cauza justă a poporului cambodgian.

În contextul activității diplomatice care s-a desfășurat recent la Pekin, se înscrie și vizita fostului premier britanic, Edward Heath, care a creat prilejul unui rodnic schimb de opinii asupra problemelor de interes comun, aducînd o importantă contribuție la adîncirea înțelegerii reciproce și extinderea contactelor chino-britanice. Exprimînd, cu această ocazie, înalta apreciere a guvernului chinez pentru eforturile depuse în ultimii ani de fostul guvern Heath în direcția îmbunătățirii relațiilor chino-britanice, care s-au concretizat în stabilirea relațiilor diplomatice între cele două țări și sporirea înțelegerii reciproce, vicepremierul Den Siao-pin sublinia că, „deși China și Marea Britanie au sisteme sociale diferite, iar între cele două țări există încă unele probleme care urmează a fi soluționate la momentul oportun, putem foarte bine ca, pe baza principiilor coexistenței pașnice, să căutăm un teren comun, menținînd deosebirile, să fim prieteni și să ne dezvoltăm relațiile, în deplină conformitate cu interesele ambelor popoare". La rîndul său, Edward Heath releva importanța promovării între state a încrederii și conlucrării reciproc avantajoase, apreciind că este just și necesar ca popoare cu sisteme sociale și politice diferite că conlucreze în mod activ.

Un moment deosebit de important în istoria relațiilor chino-malayeziene și — pe un plan mai general — în istoria țărilor din sud-estul Asiei, l-a reprezentat vizita la Pekin a primului ministru al Malayeziei, Tun Abdul Razak. Considerînd că țările lumii a treia — în cadrul cărora statele din sud-estul Asiei constituie o importantă componență — trec, actualmente, printr-un proces tot mai accentuat de intensificare a unității lor și de sporire a rolului pe care îl îndeplinesc în rezolvarea marilor probleme internaționale, precum și datorită tradiționalelor legături de prietenie existente între China și Malayezia, guvernele celor două țări au căzut de acord, prin consultări prietenești și în spiritul înțelegerii reciproce, să stabilească relații diplomatice. Semnarea acestui important act, la 31 mai, — pe care presa chineză îl apreciază ca fiind „un capitol nou în analele relațiilor dintre China și Malayezia, în deplină conformitate cu interesele și aspirațiile popoarelor chinez și malayezian", dar și cu profunde rezonanțe asupra normalizării relațiilor dintre toate țările din această zonă a lumii — a constituit unul din scopurile esențiale ale acestei importante vizite.

Pe de altă parte, afirmînd că „Malayezia a ales calea cooperării și nu a conflictului în relațiile internaționale", premierul Tun Abdul Razak sublinia că ultimii ani au cunoscut o evoluție favorabilă pe scena politicii internaționale, caracterizată de un spirit de înțelegere și bunăvoință reciprocă. Contribuția Chinei în această direcție a avut o importantă semnificație de perspectivă, afirma Tun Razak, adăugînd că R. P. Chineză poate juca un rol constructiv în promovarea cauzei păcii și înțelegerii în Asia de sud-est.

Primirea de către președintele Mao Tzedun a fostului premier britanic Edward Heath

Ceremonia semnării acordului siriano-israelian

Corespondență din Geneva de la Corneliu Vlad

Vineri, 31 mai 1974, Sala de Consilii a Palatului Națiunilor și-a deschis din nou porțile pentru a găzdui un episod al reglementării negociate a conflictului din Orientul Apropiat: semnarea acordului de dezangajare a forțelor siriene și israeliene.

În așteptarea deschiderii ceremoniei, cei aproape 200 de corespondenți de presă, prezenți în această sală, își amintesc ziua de 21 decembrie 1973 cînd, tot aici, asistau la inaugurarea Conferinței de pace asupra Orientului Apropiat. Ca și atunci, mesele la care vor lua loc participanții sînt dispuse circular. De data aceasta, însă, figura geometrică circumscrisă nu este un heptagon ci un hexagon. Dispunerea în sală a participanților este indicată prin cartonașe dreptunghiulare de culoare albă, fixate pe fiecare masă. Mesele nu au fanioane. În fața intrării principale se află masa rezervată delegației O.N.U. — sub auspiciile căreia se desfășoară conferința. În dreapta — masa prevăzută pentru delegația Siriei și reprezentantul Egiptului, în stînga — masa prevăzută pentru delegația Israelului. Celelalte două laturi ale hexagonului sînt delimitate de mesele reprezentanților U.R.S.S. și S.U.A.

Prima își face apariția în sală delegația O.N.U. În rîndul întîi ia loc generalul Ensio Siilasvuo, șeful forțelor O.N.U. în Orientul Apropiat, flancat de doi secretari generali adjuncți ai O.N.U.: Roberto Guyer, reprezentant personal al secretarului general al O.N.U., și Vittorio Winspeare Guicciardi, directorul Oficiului Națiunilor Unite de la Geneva. Intră, apoi, delegația siriană, condusă de generalul Adnan Wajih Tayara, și reprezentantul Egiptului, generalul Taha El Magdoub, care se așează la aceeași masă. Cîteva secunde mai tîrziu — delegația israeliană, condusă de generalul Herzl Shaffir. Militarii din componența delegațiilor sînt în uniformă. În sfîrșit, apar delegațiile U.R.S.S. și S.U.A., conduse, respectiv, de ambasadorii Vladimir Vinogradov și Ellsworth Bunker. Ambianță sobră. Cîteva strîngeri de mînă.

Ora 11,15. Toți participanții se află în sală. Ceremonia semnării acordului, care este, de fapt, o reuniune a grupului de lucru militar al Conferinței de pace, poate începe. Generalul Siilasvuo dă citire unei scurte declarații preliminare: „Deși prezentul acord nu este un tratat de pace, nu se poate nega faptul că el marchează o etapă majoră în eforturile depuse neîncetat pentru instaurarea unei păci drepte și durabile în Orientul Apropiat. Rămîne încă mult de făcut pentru a atinge acest scop, dar acest acord este pentru noi un semn încurajator că prin perseverență, tenacitate, suplețe și înțelegere și cu voința de a se ajunge la pace, putem cuteza să exprimăm speranța că noi progrese vor fi înfăptuite". Acest acord istoric — subliniază generalul finlandez — poate apărea ca „un pas gigantic și curajos care ne va conduce în pragul unei ere noi de încredere, dreptate și pace în Orientul Apropiat". Spunînd acestea, generalul Siilasvuo invită reprezentanții Israelului și Siriei să semneze acordul.

Ora 11,20. Sînt distribuite mapele cu documentele ce urmează a fi semnate. Ele conțin textul propriu-zis al acordului, un protocol privitor la rolul forțelor Națiunilor Unite însărcinate cu supravegherea dezangajării și o hartă — fiecare în cîte șase exemplare.

Ora 11,45. Purtătorul de cuvînt al Palatului Națiunilor anunță că actul semnării documentelor a avut loc.

Primul document bilateral din ultimii 25 de ani pe care se află semnăturile reprezentanților Siriei și Israelului intră în vigoare.

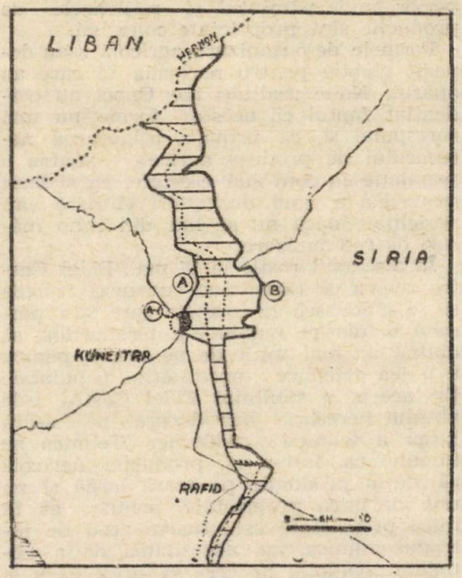

Harta reprezintă zona de separare a forțelor militare în Golan: linia A indică limita forțelor israeliene, iar B limita forțelor siriene. În zona-tampon dintre cele două linii (hașurată) se vor instala forțele de observatori ai O.N.U., teritoriul reintrînd sub administrația civilă siriană, inclusiv orașul Kuneitra (A. 1). Linia punctată reprezintă linia de încetare a focului din 1967

(Din **International Herald Tribune**)

Acordul privind separarea forțelor

— text integral —

a) Siria și Israelul vor respecta cu strictețe încetarea focului pe uscat, pe mare și în aer și se vor abține de la orice acțiune militară a uneia împotriva celeilalte, începînd din momentul semnării acestui document, conform rezoluției Consiliului de Securitate nr. 338 din 22 octombrie 1973;

b) forțele militare israeliene și siriene vor fi separate conform următoarelor principii: 1) toate forțele militare israeliene se vor afla la vest de linia A de pe harta anexată a acestui acord, cu excepția regiunii Kuneitra, în care se vor găsi la vest de linia A-1; 2) toate teritoriile la est de linia A vor fi sub administrație siriană și civilii sirieni vor reveni pe aceste teritorii; 3) întreaga zonă situată între liniile A și B, care figurează pe harta alăturată, va fi o zonă de separare. În această zonă vor staționa forțele aparținînd O.N.U., create conform protocolului anexat; 4) toate forțele militare siriene se vor afla la est de linia B de pe hartă; 5) vor exista două zone de limitare a armamentelor și forțelor — egale între ele — una la vest de linia A, iar cealaltă la est de linia B, conform înțelegerii; 6) forțelor aeriene ale celor două părți li se va permite să opereze pînă la propriile linii, fără ca cealaltă parte să intervină.

c) În zona situată între linia A și linia A-1 din harta anexată nu vor exista forțe militare;

d) Acest acord și hartă anexată vor fi semnate de reprezentanții militari ai Israelului și Siriei la Geneva, nu mai tîrziu de 31 mai 1974, în cadrul grupului de lucru militar egipteano-israelian de la Conferința de la Geneva pentru pace, sub egida O.N.U., după ce la acest grup se va alătura un reprezentant militar sirian și cu participarea unor reprezentanți ai S.U.A. și Uniunii Sovietice. Reprezentanții militari ai Israelului și Siriei la grupul de lucru militar egipteano-israelian vor avea sarcina să traseze în mod precis liniile pe o hartă detaliată și vor stabili un plan pentru punerea în aplicare a separării forțelor. Ei se vor pune de acord în ce privește etapele acestei operațiuni.

Grupul de lucru militar al țărilor menționate își va începe lucrările în acest scop la Geneva sub egida O.N.U. în decurs de 24 de ore după semnarea acordului și trebuie să-și îndeplinească misiunea în cinci zile. Separarea forțelor va începe în decurs de 24 de ore după încheierea misiunii grupului de lucru militar. Operațiunea de separare

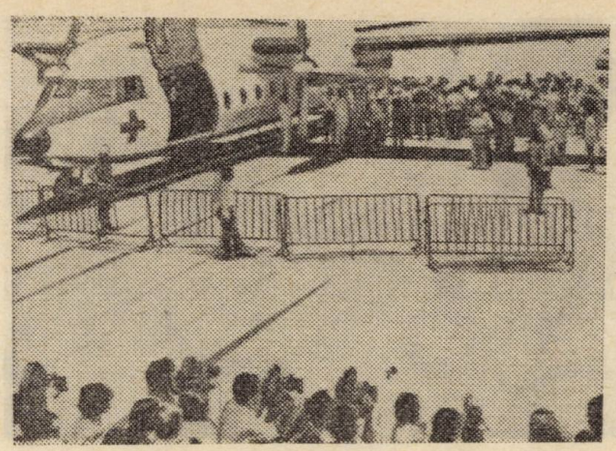

La 1 iunie, între Siria și Israel, s-a încheiat repatrierea prizonierilor de război răniți. În stînga — pe aeroportul de lîngă Tel Aviv, cu puțin timp înainte de sosirea avionului ce transporta prizonierii israelieni; în dreapta — sosirea prizonierilor sirieni pe aeroportul din Damasc

Un nou pas către soluționarea politică

Glasul tunurilor a încetat, la 31 mai, de-a lungul întregului front siriano-israelian, la mai puțin de o oră după semnarea, la Geneva, a acordului de separare a forțelor armate siriene și israeliene.

Încetarea focului „pe uscat, pe mare și în aer" constituie, astfel, primul act al procesului elaborat de acord (vezi caseta alăturată) care va declanșa, în termen de 5 zile de la data semnării, operațiunile efective de separare a forțelor ce se vor încheia peste 20 de zile. Elaborarea detaliilor tehnice ale aplicării acordului a intrat în sarcina grupului de lucru militar din cadrul Conferinței de pace de la Geneva, întrunit încă de la 1 iunie, zi în care s-a efectuat și schimbul de prizonieri răniți între Siria și Israel.

Potrivit celor stabilite, dezangajarea va deveni efectivă înainte de sfîrșitul lunii în curs. Atunci, forțele israeliene vor fi evacuat „punga" ocupată în 1973 și unele teritorii cucerite în 1967, în total 9 sate siriene și orașul Kunei'tra (Siria va recîștiga, astfel, circa o treime din teritoriile pierdute în 1967 și 1973). Pe de altă parte, linia „A" (limita zonei-tampon de partea israeliană) va marca limita administrației siriene și a teritoriilor în care civilii sirieni se vor putea reîntoarce.

Asupra reducerii efectivelor și armamentelor de fiecare parte a zonei-tampon — una din chestiunile cele mai spinoase ale negocierilor ce au precedat acordul — Siria și Israelul au convenit se pare, în final — potrivit unor surse neoficiale, dar concordante — la a limita efectivele respective la 6 000 de oameni, 36 de tunuri și 75 tancuri într-o primă zonă de 10 km.

Forța Națiunilor Unite însărcinată cu supravegherea dezangajării siriano-israeliene, denumită forța de observatori ai O.N.U. (U.N.D.O.F.), potrivit textului protocolului anexă, va avea un caracter diferit de cea instalată în Sinai (F.U.N.U.): va fi înzestrată cu arme exclusiv defensive și va fi supusă legilor și regulamentelor în vigoare în Siria. La fiecare 6 luni, mandatul U.N.D.O.F. va trebui reînnoit printr-o hotărîre a Consiliului de Securitate. De altfel, modalitățile de funcționare a forței de observatori sînt reglementate prin rezoluția adoptată de Consiliul de Securitate în care este salutat acordul de dezangajare în Golan.

Acordul de la 31 mai reprezintă punctul culminant al unor intense eforturi diplomatice, el fiind precedat de foarte numeroase consultări și contacte, semnificative atît pentru evoluția atitudinii părților, cît și pentru încercările de a se ajunge la o soluție acceptabilă pentru Siria și Israel. Eforturile diplomatice continuă și în perioada imediat următoare, ele vizînd, pe de o parte, consolidarea pașilor pozitivi efectuați pînă acum, iar, pe de altă parte, pregătirea viitoarelor etape ale procesului de reglementare globală a conflictului și în care vor fi abordate probleme politice de fond. Căci, fără a minimaliza însemnătatea înțelegerilor intervenite, mai întîi în Sinai și acum în Golan mai rămîne încă un lung drum de străbătut pînă la stabilirea unei păci trainice în Orientul Apropiat.

Într-un asemenea context poate fi înscris și turneul întreprins de secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, într-o serie de țări din regiune: după o scurtă escală la Geneva, el include în acest turneu Libanul (2-4 iunie), Siria (4 și 5 iunie), Israel (5 și 6 iunie), Iordania (6 iunie) și Egiptul (7-9 iunie). La sosirea la Beirut, Kurt Waldheim a declarat că Națiunile Unite „au un rol important de jucat în acordul de dezangajare recent semnat între Israel și Siria", problemă ce a făcut obiectul discuțiilor sale de la Washington cu președintele Nixon și Henry Kissinger, și

Protocolul-anexă la acordul siriano-israelian

Textul protocolului-anexă la acordul siriano-israelian privind dezangajarea forțelor este următorul (conform unei traduceri neoficiale din limba arabă):

„Israelul și Siria sînt de acord că rolul forței de observatori ai Națiunilor Unite privind dezangajarea (U.N.D.O.F.) va fi, conform acordului, să depună cele mai intense eforturi pentru a menține încetarea focului și a asigura stricta ei respectare.

În conformitate cu acordul și cu protocolul-anexă, forța O.N.U. va controla zonele de dezangajare și de limitare (a forțelor și armamentelor). În îndeplinirea misiunii sale, această forță va respecta, în general, legile și regulamentele siriene în vigoare și nu va obstrucționa activitatea administrației civile.

Ea se va bucura de libertatea de mișcare și comunicații și de alte înlesniri necesare îndeplinirii misiunii sale.

Forța va fi mobilă și va fi înzestrată cu arme personale, cu caracter defensiv. Aceste arme nu vor fi folosite decît în scop de autoapărare.

Forța de observatori ai O.N.U. va fi compusă din aproximativ 1 250 de oameni — recrutați de către secretarul general al O.N.U., după consultări cu părțile interesate — din rîndul țărilor membre ale O.N.U. care nu sînt membre permanente ale Consiliului de Securitate.

Forța de observatori ai O.N.U. pentru asigurarea dezangajării va fi pusă sub comanda O.N.U., exercitată prin secretarul general, sub autoritatea Consiliului de Securitate.

Forța de observatori pentru respectarea dezangajării va efectua operațiuni de inspecție în conformitate cu acordul și va prezenta părților rapoarte cu regularitate, cel puțin o dată la 15 zile, și, în plus, ori de cîte ori acest lucru este cerut de una din cele două părți.

Ea va trasa pe teren liniile marcate pe hărțile anexate la acord.

Israelul și Siria vor sprijini o rezoluție a Consiliului de Securitate prevăzînd crearea forței de observatori ai O.N.U. care să asigure dezangajarea urmărită prin acord. Prima perioadă este fixată la șase luni, prelungirea ei urmînd să formeze obiectul unei noi rezoluții a Consiliului de Securitate".

se va realiza într-un termen care nu va depăși 20 de zile.

e) Prevederile paragrafelor a, b și c vor fi verificate de personalul Națiunilor Unite, inclusiv forța de observatori a O.N.U. pentru separarea forțelor, conform acestui acord;

f) În curs de 24 de ore după semnarea acestui acord la Geneva, toți prizonierii de război răniți, deținuți de o parte și de cealaltă, conform constatărilor Comitetului Internațional al Crucii Roșii, vor fi repatriați. În prima zi după îndeplinirea misiunii grupului de lucru militar, vor fi schimbați și ceilalți prizonieri de război.

g) Corpurile tuturor soldaților morți, pe care le dețin o parte și cealaltă, vor fi predate în curs de zece zile de la semnarea acordului, astfel încît să poată fi înhumate în patria lor.

h) Acest acord nu este un acord de pace. El constituie un pas spre o pace justă și durabilă, pe baza rezoluției Consiliului de Securitate nr. 338 din 22 octombrie 1973.

(Text difuzat de agențiile France Presse, U.P.I. și Reuter)

de la Geneva cu generalul Ensio Siilasvuo. Secretarul general al O.N.U. sublinia că, înainte de reluarea discuțiilor politice din cadrul Conferinței de la Geneva, este nevoie „de o perioadă de reflecție". Sala consiliilor din Palatul Națiunilor de la Geneva și-a deschis porțile pentru ceremonia semnării acordului de dezangajare din Golan, însă nimeni nu se hazardează în a avansa vreo dată pentru viitoarea fază, pur politică, a lucrărilor conferinței.

În legătură cu această chestiune, o serie de țări și-au definit poziția. Siria a precizat că această fază a conferinței de pace nu va putea începe decît în prezența reprezentanților palestinieni și iordanieni, iar negocierile pentru o reglementare globală a conflictului nu vor fi inițiate fără participarea Libanului. „Acordul pe care l-am semnat nu constituie decît o etapă a procesului de reglementare justă și permanentă a crizei din Orientul Apropiat, conform rezoluției 338 a Consiliului de Securitate", declara agenției France Presse purtătorul de cuvînt al delegației siriene la Geneva. „Această rezoluție, arăta el, are la bază doi factori fundamentali : retragerea Israelului din toate teritoriile arabe pe care le ocupă și recunoașterea și restabilirea drepturilor naționale legitime ale poporului palestinian. Nu ne putem considera optimiști în legătură cu consecințele acordului, decît în măsura în care aceste două elemente vitale vor fi respectate". Într-un interviu acordat cotidianului „Al Ahram", ministrul de externe egiptean, Ismail Fahmi, a afirmat că „Egiptul va reveni la Conferința de la Geneva la momentul oportun și va fi însoțit de Liban, Iordania și palestinieni". „Vom merge la Geneva, a subliniat Fahmi, după ce se va stabili o coordonare perfectă între Egipt și celelalte părți arabe interesate". La rîndul său, șeful diplomației libaneze, Fuad Naffah, relevînd că acordul siriano-israelian „a nivelat calea pentru reluarea tratativelor de la Geneva în scopul elaborării unei soluții totale pentru conflictul din Orientul Apropiat", arăta, la 31 mai, că Libanul este hotărît să ia parte la viitoarele negocieri de pace. „Noi așteptăm de la conferință — sublinia Fuad Naffah — să apere atît drepturile și interesele noastre, cît și pe cele ale palestinienilor".

Cu viu interes sînt așteptate concluziile celei de-a XII-a sesiuni a Consiliului Național Palestinian (C.N.P.), ale cărei lucrări au început la 1 iunie, în capitala egipteană. Cauza poporului palestinian traversează în acest moment „etapa cea mai importantă din existența sa", sublinia președintele C.N.P., Khaled Al Fahum, în discursul inaugural, dat fiind că actualei sesiuni îi revine, între altele, sarcina — de importanță hotărîtoare — a definirii poziției palestiniene față de viitoarele negocieri de pace de la Geneva.

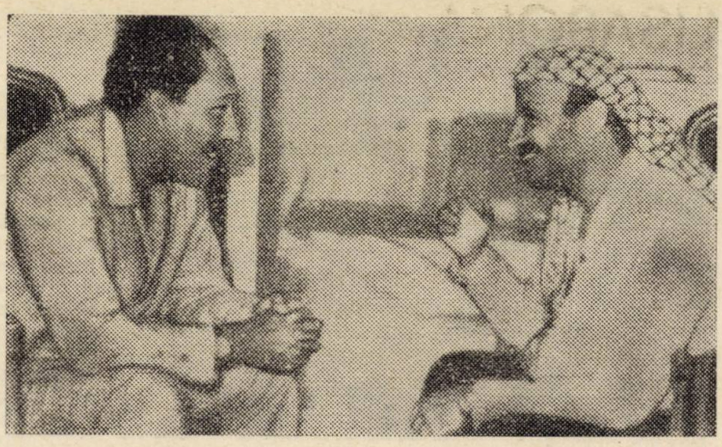

La Cairo : întîlnire între președintele Anwar Sadat și Yasser Arafat, în ajunul deschiderii sesiunii Consiliului Național Palestinian

Știrea despre încheierea acordului de dezangajare în Golan a fost primită în întreaga lume cu un sentiment de reală ușurare și legitimă satisfacție. Guverne ale diferitelor țări, reprezentanți ai vieții publice și-au exprimat speranța că acest nou succes pe calea înțelegerii și păcii va fi urmat de altele, manifestîndu-și, totodată, intenția de a contribui cît mai eficient la aplanarea conflictului, la restabilirea deplină a păcii. În esență, acordul este calificat drept un pas important și pozitiv pe calea soluționării juste și durabile a conflictului din Orientul Apropiat, deschizător al unui nou capitol în ecuația din această zonă a lumii, care conține promisiunea unei mai mari securități, îndreptățind speranțele în posibilitatea depistării acelei reglementări — de fond — acceptabile pentru toți factorii componenți ai regiunii. Așa cum scria cotidianul libanez „An Nahar" : „Este începutul sfîrșitului. Sfîrșitul unei lupte care s-a prelungit timp de 26 de ani. Acordul egipteano-israelian lăsa să se întrevadă o posibilitate de pace, dar cel pe care Siria l-a încheiat cu statul israelian face să încline balanța de partea optimismului, prevestind o reglementare globală a conflictului arabo-israelian".

Deși noua înțelegere siriano-israeliană a fost descrisă de părți ca avînd un caracter pur militar, ea dobîndește, în împrejurările actuale, o importanță politică, preponderent pozitivă în direcția păcii. Operațiunea de separare a forțelor în Golan — intervenită la 130 de zile după declanșarea unui proces similar în Sinai între Egipt și Israel — este de natură a stimula o atmosferă propice angajării rodnice pe calea reglementării politice a celorlalte probleme conflictuale din zonă. Evident, noul acord nu constituie decît o etapă, dar tot atît de evident este că, fără această înțelegere, nu s-ar fi putut trece la viitoarele etape. Drumul de parcurs este încă lung și dificil, dar înțelegerea realizată reprezintă un incontestabil pas semnificativ pe calea stingerii unei surse de încordare și animozitate care a adus prejudicii atît de grave popoarelor regiunii. Cert este că s-a intrat într-o etapă dinamică, ce justifică speranțele — exprimate de opinia publică internațională — în realizarea unor noi pași pozitivi, realiști, încrederea că se va manifesta și de acum încolo realism și receptivitate pentru desfășurarea constructivă a negocierilor în problemele fundamentale ale păcii în Orientul Apropiat.

Rodica Georgescu

Noul guvern israelian

Cabinetul Rabin — compus din 19 miniștri, între care 6 noi — este primul guvern israelian condus de un general și primul dispunînd de o majoritate extrem de restrînsă — un singur vot — în Knesset. Din noua coaliție guvernamentală nu face parte Partidul Național Religios, care refuzase, la 6 mai, propunerea în acest sens. Mișcarea pentru drepturile cetățenești — care dispune de trei mandate în Knesset — s-a declarat de acord să se ralieze noii coaliții, astfel încît Yitzhak Rabin deține o majoritate de 61 de mandate din 120.

Patru dintre figurile marcante ale Partidului Muncii părăsesc guvernul: Golda Meir și Moshe Dayan, a căror plecare era prevăzută, Pinhas Sapir, „omul forte" al partidului și Abba Eban, timp de 10 ani șef al diplomației israeliene, a cărui plecare este explicată prin raporturile încordate avute cu generalul Rabin, pe vremea cînd acesta din urmă deținea postul de ambasador la Washington. Portofoliul apărării a fost încredințat lui Shimon Peres, iar cel al externelor lui Ygal Allon, el deținînd și funcția de vicepreședinte al Consiliului. Ministerele de interne, culte și asistența publică, în mod tradițional girate de reprezentanți ai Partidului Național Religios, vor rămîne, timp de trei luni, fără titular, în speranța că acest partid se va alătura coaliției.

Compoziția noului guvern — notează comentatorii — reflectă destul de fidel noile tendințe politice ale țării. Partidul Muncii rămîne principala forță a coaliției, dar, pentru prima oară, echilibrul între cele trei fracțiuni componente este modificat. „Mapai"-ul a ieșit slăbit în favoarea celorlalți aliați ai săi — „Rafi" și „Ahdout Haavoda", care dețin principalele ministere-cheie. Se remarcă, de asemenea, ascensiunea unor personalități ale tinerei generații tehnocrate, cazul cel mai tipic fiind al noului ministru de finanțe, Yaacov Levinson. O altă personalitate viu comentată este d-na Shoulamit Aloni — ministru fără portofoliu. În decursul carierei sale politice, nu arareori a criticat deschis linia conducerii Partidului Muncii, a luptat împotriva „establishment"-ului religios, pentru adoptarea unei Constituții scrise. După războiul din octombrie 1973, a fost printre primele personalități care au acuzat pe Moshe Dayan de neglijențe, ca și pe Golda Meir, de altfel. În ianuarie 1974, Shoulamit Aloni a prezentat la alegerile legislative o listă independentă — „a drepturilor cetățenești" — obținînd un succes neașteptat.

Imediat după anunțarea constituirii echipei guvernamentale, premierul desemnat, Yitzhak Rabin, declara că noul cabinet va fi „un guvern de continuitate și, în același timp, un guvern de schimbări". „De continuitate — preciza el — deoarece guvernul d-nei Meir a realizat lucruri mari în condiții dificile". Referindu-se la schimbări, Rabin arăta că ele vor fi efectuate „în toate domeniile unde se impun, în politica externă și în apărare, în politica economică și socială, unde sarcini urgente așteaptă".

LISABONA

Calm și luciditate

Corespondență de la Vasile Oros

Reacțiunea portugheză a încercat, în cursul săptămînii trecute, prima confruntare cu forțele democratice care au repurtat victoria de la 25 aprilie. Scenariul ales de reacțiune pentru începutul contraofensivei a fost Lisabona, iar arma utilizată — grevele, cu obiectivul limpede de a împinge lucrurile spre haos economic și de a crea astfel fricțiuni între mișcarea populară și mișcarea forțelor armate. Paralizînd transporturile publice și lăsînd cetățenii capitalei fără pîine, inspiratorii acestor greve țînteau, așadar departe, însă tactica utilizată și momentul ales i-au demascat. Din simplul motiv că membrii consiliilor de administrație ale marilor firme și patronii multor întreprinderi care, cuprinși de o stranie generozitate, stimulează azi revendicări salariale incompatibile cu debilitatea unei economii ruinate de regimul fascist, sînt aceleași persoane care cu două luni în urmă refuzau muncitorilor portughezi sporuri de... cinci escudos. Nu era deci prea greu de a dovedi că este vorba de un autentic sabotaj — autoritățile în drept au stabilit acest lucru — urmărind haosul economic și crearea de tensiuni sociale. Evenimentele de la 28 și 29 mai au venit să confirme că fascismul nu a fost încă distrus în Portugalia. Deși la un moment dat părea să se schițeze o stare alarmantă, bilanțul zilelor dificile este cît se poate de pozitiv.

Noul regim a reacționat ferm la o provocare ce, cu multă probabilitate, se va repeta. Supusă unei încercări inițiale, alianța între masele populare și mișcarea forțelor armate a ieșit întărită. Nu au existat ezitări sau reculuri. Forțele armate, guvernul provizoriu, partidele democratice, ca și asociația intersindicală au acționat cu calm și luciditate, lichidînd în embrion tentativa reacțiunii de a pune bețe în roate noului curs politic. Marile adunări și manifestații populare de repudiere a manevrelor fasciste, luarea de poziție a guvernului provizoriu, comunicatele partidelor politice democratice și progresiste au risipit iluziile, au contribuit la clarificarea lucrurilor în rîndurile maselor populare, au atras atenția asupra sarcinilor fundamentale ale momentului. Hotărîrile guvernului cuprinse în comunicatul din 29 mai (între care figurează demiterea tuturor administratorilor societăților de stat și a delegaților guvernului în orice societate sau firmă numiți de fostul regim) au fost redactate într-un limbaj ferm, reflectînd dinamica procesului și intenția clară de a trece la acțiuni politice concrete îndreptate contra forțelor reacțiunii. Țara a deschis ochii în fața pericolului și dialogul democratic a căpătat profunzime. În mod paradoxal, prin sfidarea sa nerăbdătoare, fascismul a adus un serviciu forțelor democratice, subestimîndu-le gradul de coeziune și capacitatea de a acționa energic.

Sîmbătă, la Lisabona, s-a desfășurat o mare adunare (peste zece mii de participanți) convocată de asociația intersindicală sub lozinca respingerii „grevei de dragul grevei". Luînd cuvîntul, ministrul muncii, Avelino Gonçalves (comunist) a spus, între altele : „făcîndu-și clar auzită vocea, denunțînd și zădărnicind manevrele reacțiunii, trasînd cu exemplară maturitate o linie de acțiune sindicală realistă, contra oportunismului și aventurismului care ar duce la haos și la divizarea forțelor democratice, oamenii muncii portughezi deschid drum măsurilor guvernamentale care tind să satisfacă vechile și legitimele aspirații ale clasei muncitoare. Nu putem să uităm ce grea este moștenirea economică lăsată de fascism. Este nevoie, înainte de toate, de folosirea responsabilă și continuă a drepturilor noastre politice". În aceeași zi, a fost publicat un apel al muncitorilor de la compania portugheză de electricitate în care se propune tuturor oamenilor muncii portughezi să contribuie cu valoarea unei zile de muncă la eforturile guvernului de a soluționa problemele economice urgente.

Așa cum, pe plan economic și social, lucrurile încep să se clarifice, și cealaltă mare problemă portugheză — încetarea războiului colonial în Africa — este privită, aici, la Lisabona, cu optimism. Angajarea tratativelor cu Guineea-Bissau la Londra, primită de opinia publică portugheză și internațională cu deosebită satisfacție, a deschis — așa cum era, de altfel, de prevăzut — posibilitatea unor negocieri similare cu reprezentanții celorlalte mișcări de eliberare națională din Africa. Astfel, au fost programate la Lusaka (Zambia) convorbirile între delegația Frontului de Eliberare din Mozambic (FRELIMO), condusă de Samora Machel, președintele FRELIMO, și delegația guvernului portughez, condusă de ministrul afacerilor externe, Mario Soares.

În ce privește negocierile Portugaliei cu Guineea-Bissau, începute la 25 mai și întrerupte la 1 iunie, ele vor continua, tot la Londra, la 8 iunie. Comunicatul dat publicității asigură că discuțiile au marcat „un larg schimb de vederi într-o ambianță de sinceritate și cordialitate". „Principiul nostru — declara presei Pedro Pires, șeful delegației P.A.I.G.C., viceministru al forțelor armate din Guineea-Bissau, — este acela al unității Guineei și Insulelor Capului Verde ; dar facem diferența între cele două cazuri. Am angajat discuțiile cu portughezii pentru a ajunge la o soluție în faze diferite. Trebuie avute în vedere realitățile. Noi am eliberat cea mai mare parte a teritoriului din Guineea-Bissau, dar trebuie să dezvoltăm munca politică în Insulele Capului Verde. Dorim s-o facem în mod democratic, consultînd populația. Este aceeași luptă, dusă de același partid, dar în condiții diferite". În ceea ce privește Guineea-Bissau, „n-ar trebui să existe — sublinia Pedro Pires — decît o problemă concretă : cea a încetării focului. Portugalia trebuie să recunoască existența Republicii Guineea-Bissau, care are o personalitate juridică internațională, recunoscută de peste 80 de țări, membră a O.U.A. și cu un observator permanent la O.N.U. Nu se poate nega această realitate".

Politica de deschidere spre lume inițiată de diplomația portugheză progresează și ea în ritm alert. După întrevederile avute la Paris cu Leopold Sedar Senghor, președintele Senegalului, precum și cu omologul său francez, Jean Sauvagnargues, Mario Soares s-a întîlnit la Lisabona cu șeful diplomației olandeze Van der Stoel, aflat într-o vizită de o zi în Portugalia. „Am fost foarte impresionat — declara ministrul olandez de externe — de voința fermă a guvernului portughez de a duce la bun sfîrșit negocierile în curs".

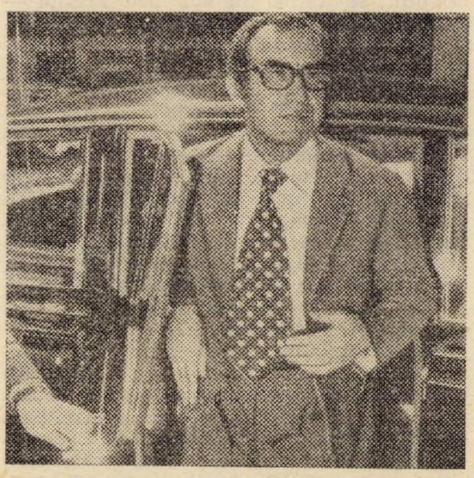

Negocierile de la Londra : Antonio de Almeida Santos, ministrul coordonării interteritoriale, membru al delegației portugheze, și Pedro Pires, șeful delegației P.A.I.G.C., viceministru al forțelor armate din Guineea-Bissau

În acest context al „politicii de deschidere spre țările africane, țările arabe și țările socialiste" — cum declara Mario Soares — se înscriu reluarea relațiilor diplomatice dintre România și Portugalia și numirea de reprezentanți diplomatici la rangul de ambasadori extraordinari și plenipotențiari. Inspirat de dorința de a dezvolta relațiile reciproce pe baza egalității depline în drepturi, a respectării suveranității și independenței naționale, a neamestecului în treburile interne, avantajului și respectului mutual, actul normalizării relațiilor dintre cele două țări corespunde — așa cum subliniază comunicatul comun semnat la Londra — „intereselor și aspirațiilor celor două popoare prietene și servește cauzei păcii, colaborării și securității în Europa și în întreaga lume".

A doua zi după restabilirea relațiilor diplomatice dintre țara noastră și Portugalia, Mario Soares avea să declare, pe aeroportul din Lisabona, ziariștilor : „Restabilirea relațiilor cu România constituie primul pas spre normalizarea relațiilor diplomatice cu toate țările socialiste, cu toate țările africane și arabe. Aceasta este dorința noastră".

Întrevederile Giscard d'Estaing — Helmut Schmidt și viitorul relațiilor interoccidentale

O revedere la Elysée care înseamnă — de ambele părți ale Rinului — o premieră diplomatică

Chiar dacă n-ar fi preluat — unul, conducerea destinelor Franței, celălalt, pe ale Germaniei federale —, președintele Giscard d'Estaing și cancelarul Helmut Schmidt s-ar fi întîlnit, cu siguranță fie la Paris, fie la Bonn, în fostele lor calități de miniștri de finanțe. O cerea situația relațiilor bilaterale, dar, mai cu seamă, a comunității economice vest-europene.

Graba în care a fost organizată această întîlnire e simptomatică. Președintele francez și cancelarul vest-german au acționat ca vechi experți ai problemelor comunitare într-un moment de acută criză a raporturilor economice și financiare vest-europene. Noile lor responsabilități le oferă acum, și unuia și altuia, instrumente de decizie politică, de largă amplitudine. Adăugat la amicalele lor raporturi personale și colegiale, limbajul rece al cifrelor, atît de bine înțeles și de președintele Franței și de cancelarul vest-german, li se pare, în conjunctura actuală, celor doi oameni de stat, mai mult decît potrivit pentru a reîncălzi tradiționalele legături franco—vest-germane dar, în special, raporturile comunitare care, din timpul crizei energetice — și politice — din iarnă, n-au cunoscut, pînă acum, nici o clipă de dezgheț. Soarta Europei comunitare a fost principalul lor subiect de discuție ; subiect impus de împrejurări, dar și preferat, între atîtea altele, de către cei doi parteneri. Giscard d'Estaing și Helmut Schmidt au vorbit deci în limbajul miniștrilor de finanțe, dar de la înălțimea noilor funcții cu care au fost investiți.

Întrevederea s-a soldat cu o largă unitate de vederi, cu exprimarea voinței comune de „a favoriza — cum se exprima purtătorul de cuvînt vest-german — progresul comunității vest-europene pentru a evita regresul ei". Cert este că, rareori — în istoria de unsprezece ani a relațiilor franco—vest-germane, instituționalizate pe bază de tratat — orizonturile Pieței comune au putut oferi contururi atît de asemănătoare, indiferent că sînt scrutate de pe malurile Senei, ca în cazul de față, sau de pe cele ale Rinului, cum va fi vorba peste două săptămîni, cînd cei doi interlocutori se vor întîlni din nou.

Desigur, joacă un rol de seamă convingerile intime și comune ale președintelui Giscard d'Estaing și cancelarului Helmut Schmidt în viitorul Pieței comune. Totuși, așa cum se prezintă lucrurile, chiar dacă interlocutorii nu se numeau d'Estaing și Schmidt, fondul problemei discutate nu ar fi fost altul : depășirea dificultăților comunitare și găsirea unei „personalități" a Europei occidentale în raporturile ei externe și, cu precădere, față de Statele Unite.

Recentele convorbiri Giscard d'Estaing — Helmut Schmidt nu oferă indicii suficiente despre modul în care vor fi învinse dificultățile Pieței comune sau în care ar trebui să fie croită statura politică și economică a Europei occidentale în raport cu Statele Unite.

Nu se știe încă ce vor face Parisul și Bonnul ; se știe ce nu vor face. Franța — după declarațiile foarte apăsate ale președintelui Giscard d'Estaing — nu va recurge la măsuri protecționiste după modelul Italiei și al Danemarcei care, pentru a-și echilibra balanțele comerciale, au luat măsuri unilaterale de a frîna importurile. R.F.G. nu a reînnoit Franței oferta de credit (3 milioane dolari), iar președintele Giscard d'Estaing a ținut să precizeze fără înconjur : „Franța nu are nevoie de nici un fel de ajutor din afară. Franța posedă absolut toate mijloacele necesare pentru ca, ea singură, să-și restabilească situația. Astfel intenționăm să procedăm". Dacă președintele Franței refuză orice ajutor financiar, ideea în sine a „ajutorului acordat de mai mulți membri ai comunității unuia dintre membri" pare să fie, totuși, reținută ca principiu și cu o eventuală aplicare concretă la cazul Italiei. Cancelarul Helmut Schmidt are, însă, toate motivele să fie satisfăcut de poziția Franței, care dă prioritate efortului intern pentru obținerea stabilității economice și echilibrarea balanței comerciale și de plăți. Aceasta corespunde mai curînd voinței sale declarate ca Republica federală să nu „devină donatorul de sînge" al altor economii ale comunității și contrazice metafora lansată de unii exegeți, care văd în disponibilitatea vest-germană de a veni în ajutorul financiar al partenerilor un „plan Marshall" vest-german pentru Europa occidentală. De altfel, cancelarul a făcut sublinierile de rigoare : admițînd, de la caz la caz, posibilitatea ajutorului, el a adăugat că „acesta trebuie să fie în acord nu numai cu regulamentele comunității, dar, deopotrivă, subînțelege ca țara în cauză să facă propriile eforturi pentru a-și restabili echilibrul economic".

În esență, vechea dilemă a Pieței comune își găsește reflexe în înseși declarațiile cancelarului. A face eforturi proprii înseamnă a prevala interesele naționale, interese care, în situația dată, au reclamat cu urgență cunoscutele măsuri protecționiste unilaterale. A evita măsurile protecționiste și, implicit, tendința economiilor naționale spre autarhie este însă o chestiune vitală pentru R.F.G., care vede în Piața comună o principală piață de absorbție a produselor sale de export. Din acest unghi, asistența financiară vest-germană (R.F.G. beneficiază, anul acesta, de un excedent al balanței comerciale de 5 miliarde dolari, în timp ce Franța, Italia, și Marea Britanie au laolaltă un deficit de 20 miliarde) nu are nimic de-a face cu o generoasă sensibilitate comunitară.

În ce măsură vor putea fi evitate noi măsuri protecționiste sau impusă renunțarea la ele e greu de spus în cazul în care, de pildă, țăranii francezi — cum remarcă nu numai experții — cer să fie plătiți mai scump pentru că nu-și mai pot vinde produsele în Italia, în vreme ce pe piețele franceze legumele italiene concurează propriile mărfuri, sau în cazul în care criza de la Citroen continuă, în timp ce cetățenii francezi pot să-și cumpere nestingheriți automobile Fiat fără să trebuiască pentru aceasta să se deplaseze în Italia. Și chiar Republica federală e nevoită să țină cont de țăranii ei din Bavaria și Saxonia inferioară, unde, în curînd, vor avea loc alegeri de land, atît de importante pentru soarta coaliției guvernamentale. Aspru loviți de măsurile restrictive italiene și daneze de reducere a importurilor, ei se tem că Parisul își va ajuta în același fel propriii agricultori, în timp ce lor Bonnul le refuză din principiu această posibilitate.

Ceea ce vor președintele Giscard d'Estaing și cancelarul Helmut Schmidt este tocmai înlăturarea acestei perspective de război comercial în Piața comună prin metoda dificilă a concertării și intensificării eforturilor comunitare, însă fără sacrificarea intereselor naționale. Tocmai în virtutea acestor interese, cei doi oameni de stat apreciază necesitatea relansării comunității vest-europene. Parisul și Bonnul consideră că fiecare țară membră a Pieței comune trebuie să-și rezolve singură problemele interne, pentru a face să avanseze construcția vest-europeană. Pe de altă parte, este cert că, în stadiul actual, economiile naționale ale membrilor Pieței comune sînt supuse unui inevitabil grad de reciprocă influențare. La Paris se știe, de pildă, că orice succes al exportului vest-german se face, în parte, pe socoteala Franței. La Bonn se știe că instabilitatea economică a Marii Britanii sau a Italiei are repercusiuni directe asupra R.F.G., prin simplul fapt că perturbă raporturile în Piața comună de care economia vest-germană este, în mod intim, legată. Declarația ministrului de externe Genscher este elocventă : „Tot ceea ce facem pentru a găsi soluții comunitare o facem pentru Europa (occidentală), dar o facem, în aceeași măsură, și pentru noi, ca parte a comunității vest-europene". În același timp, relativa stabilitate economică și financiară a R.F.G., riscînd să devină singulară în Europa occidentală, poate constitui — așa cum remarca recent cancelarul Helmut

Schmidt — un obstacol indiscutabil în calea schimburilor comunitare și, paradoxal, riscă să aibă un efect de bumerang în chiar Republica federală.

„Ajută-te, ca să te ajut" — ar fi prima deviză a diplomației vest-europene a R.F.G. A doua idee ar consta în a acorda totuși, ajutor partenerilor deveniți concurenți pentru a le trezi necesara încredere comunitară. De astă dată deviza ar fi în subtext și ar suna : „ajut, ca să mă ajut".

În ce privește relațiile dintre Europa occidentală și Statele Unite, cei doi oameni de stat au vorbit despre necesitatea învingerii dificultăților din ultima vreme, și — fără a cunoaște suficiente amănunte — e de presupus că ei au examinat modalitățile unei concertări americano—vest-europene a pozițiilor. Din declarațiile lor reiese că atît președintele francez cît și cancelarul vest-german sînt de acord asupra principiului parteneriSmului pe bază de egalitate, comunitatea vest-europeană avînd posibilitatea — cum aprecia președintele francez — de a „lua și apăra poziții comune asupra marilor probleme monetare, economice și politice ale lumii". Ceea ce ar conferi Pieței comune un rol autonom pe scena internațională.

Dacă Georges Pompidou vedea relansarea comunității vest-europene întinzînd o mînă binevoitoare Marii Britanii după anii de refuz al generalului de Gaulle, președintele Giscard d'Estaing se reîntoarce pe urmele lui de Gaulle reanimînd tratatul franco—vest-german, fără gestul larg de factură istorică al celebrului predecesor, dar cu pragmatismul celui care acordă cooperării dintre cele două țări, ca „obiectiv prioritar, definirea și traducerea în practică a unor soluții la dificultățile politice și economice".

Relațiile franco—vest-germane au beneficiat, de-a lungul anilor, de mai multe calificative. Au fost, mai întîi „exclusive", au devenit apoi „exemplare", iar pe vremea președintelui Pompidou, „normale". Acum, în optica Parisului și Bonnului, ele se arată a fi, înainte de toate, „necesare". După cuvintele, și ale președintelui Giscard d'Estaing și ale cancelarului Helmut Schmidt, recenta întîlnire de la Elysée a fost „necesară". La jumătatea lunii iunie, va urma — conform calendarului cerut de prevederile mai vechi ale tratatului de prietenie franco—vest-german — o nouă întîlnire „normală".

Pînă atunci, pe plan interoccidental și vest-european vor fi avut loc o serie de reuniuni importante : la Luxemburg, au început deja lucrările Consiliului Ministerial al Pieței comune, care, vreme de zece zile, îi va aduna, succesiv, în jurul aceleiași mese, pe miniștrii de externe, ai agriculturii, finanțelor și educației. După recenta încheiere a conferinței ministeriale a O.C.D.E. de la Paris, vor avea loc două alte importante întruniri monetare la Washington — a așa-numitului grup al „celor 10" țări occidentale industrializate (11 iunie) și a „Comitetului celor 20", însărcinat să studieze posibilitățile de reformă a sistemului monetar internațional (12—13 iunie). Problemele comunității vest-europene și ale raporturilor dintre ea și Statele Unite, cele ale reformei monetare internaționale, în general ale relațiilor interoccidentale vor fi, în acest început de vară, obiect prioritar de discuție după o perioadă de relativă acalmie, datorată, între altele, unei replieri asupra problemelor interne. Va fi și un nimerit prilej de reînnodare a unor contacte slăbite sau, uneori, chiar scurt-circuitate. E de-ajuns să amintim că, în răstimp de un an, din cele 15 țări ale alianței atlantice, numai S.U.A. și Luxemburg nu și-au schimbat guvernul.

Premiera diplomatică de la Elysée ar putea fi un prim semnal al unor reorientări mai profunde în lumea occidentală.

Radu Pascal

TUNIS

O victorie, un simbol

De la trimisul nostru special, Liana Enescu

Aflată în aceste zile în Tunisia, am avut prilejul de a participa la un emoționant moment din viața poporului tunisian, unul din acele momente în care o națiune, cinstindu-și trecutul, își exprimă — impresionant, chiar și pentru un străin — vitalitatea, dinamismul, încrederea în viitor.

Sînt cele trei coordonate cu care mi-a apărut investită sărbătorirea, la 1 iunie, a uneia din marile date ale istoriei țării : Ziua Victoriei. Remarcasem încă de la sosirea la Tunis, cu cîteva zile înainte, pregătirile de sărbătoare : drapelele și inscripțiile amintind ziua în care, revenirea în țară după un lung exil a președintelui Habib Bourghiba, devenea primul mare succes al luptei de eliberare duse de poporul tunisian împotriva dominației străine.

Pierdută în mulțimea care se îndrepta spre locul festivităților din acest an, ascultam — povestită de un tunisian — evocarea acelei zile de neuitat : la 1 iunie 1955, o mare de oameni — atît de mulți încît te întrebai dacă a mai rămas cineva în interiorul țării — s-a concentrat în portul La Goulette și împrejurimi, pe țărmul cartaginez, pentru a-l întîmpina pe Bourghiba. După ani de luptă și complicate negocieri, se obținuse independența. Într-adevăr, după numai trei zile, la Paris erau semnate convențiile de autonomie internă; Tunisia pornea pe calea ireversibilă a dezvoltării independente și suverane.

De atunci, 1 iunie înseamnă pentru poporul tunisian ziua în care a început procesul de decolonizare a țării, edificarea unei Tunisii noi, independente, în lupta contra subdezvoltării, pentru progres. În fruntea întregului proces s-au situat Partidul Socialist Desturian și conducătorul său, președintele țării, Habib Bourghiba.

Principalul eveniment al zilei a fost inaugurarea Casei partidului, o impunătoare clădire ridicată pe o colină în apropiere de centrul capitalei, pe locul unei foste cazemate. Am fost martora primirii emoționante, plină de căldură și dragoste, pe care factorii responsabili ai vieții politice, economice, sociale, culturale tunisiene, militanți, populația reunită în jurul clădirii i-au făcut-o președintelui Bourghiba, eroul victoriei din 1955, a cărei personalitate se confundă pentru tunisieni cu simbolul succeselor lor de ieri — independența, al celor de azi și mîine — dezvoltarea. Noua Casă a partidului, construită pe baza subscripțiilor diverselor colective locale și regionale, unde se va afla de acum înainte sediul tuturor organismelor P.S.D., semnifică dorința poporului tunisian de a-și continua mersul pe calea progresului, în respectul principiilor pentru care și-au jertfit viața eroii luptei anticolonialiste.

Anul acesta, o întîmplare fericită a făcut ca aniversarea Zilei Victoriei să coincidă cu împlinirea a 40 de ani de la înființarea organului de presă în limba arabă al P.S.D. — „Al Amal". În aceeași zi cu Casa partidului, a fost inaugurată și noua tipografie a ziarului „Al Amal" (și a corespondentului său în limba franceză „L'Action"), ziar unde, acum 40 de ani, președintele Bourghiba a fost director cofondator.

În chiar momentele desfășurării vizitei, rotativele tipografiei au început să funcționeze, scoțînd ziarul într-un format nou și o nouă așezare în pagină. Peste cîteva ore, mi-am aruncat privirea asupra paginilor proaspăt ieșite de sub tipar : știri multe, foarte multe despre realizările în diversele domenii ale Tunisiei, despre eforturile ei de a-și spori bunăstarea, despre inițiativele menite să-i impună prezența pe scena politică a lumii și, bineînțeles, reportajul sărbătorii ce tocmai se sfîrșise.

Venerîndu-și trecutul, Tunisia își pregătește încrezătoare viitorul.

Vedere din Tunis

Pe înălțimile Anzilor — o așezare tipică a vechilor urmași ai incașilor

REPORTAJ PE GLOB

La porțile universului incaș

3

Eugen Pop

E de un interes deosebit studierea maximelor lui Pachacutec. În legătura cu structura comportamentului omului, el socotea că aceasta este modificabilă, atît „prin el însuși", cît și prin influența celor din ayllu. „Beția, mînia și nebunia sînt tovarăși de drum — arată una din aceste maxime. Dar numai cel de-al treilea este pentru totdeauna. Primii doi pot fi lăsați...". Pentru incași, viața omului era „o scînteie din jăraticul soarelui" și, tocmai de aceea, cine „stingea" pe a altuia, în afară de război, trebuia să fie aruncat din nou în întuneric. Așa glăsuia și o lege a lui Pachacutec : „Cel care își omoară semenul, trebuie și el să moară".

Nu va fi gîndit Pachacutec că, peste generații de incași descinși din semința Soarelui, chiar doi fii de împărați, strănepoți ai lui, vor încălca această lege, aruncînd zăbranicul întunericului peste tot imperiul...

Pulsul de altădată al orașului

Dimineață de primăvară la Amaruc — Cancha. În zori, dăduse o ploaie, iar soarele scoate, acum, din lespezile caldarîmului aburi ca de pîine caldă, care se împrăștie încet, ca o respirație adîncă, însoțind un oftat de ușurare. La ivirea soarelui după ploaie, orașul-legendă din Anzi trăiește momente ale satisfacției sale dintotdeauna. Poate doar această bucurie, prilejuită de iradierea de căldură după atît de desele rafale ale ploilor reci de munte, a mai rămas din reflexele lui condiționate de altădată. Căci, ca oraș, Cuzco de astăzi nu mai seamănă decît foarte puțin cu cetatea imaginată și ridicată de Pachacutec. Vizitatorul nu va putea întîlni decît urme sau fragmente de ziduri din faimoasele temple incașe împodobite cu pietre prețioase. În piața principală a orașului, Huaccapaita, în jurul căreia se înălțaseră palatele domnitorilor, doar din cînd în cînd se abate — și știut de foarte puțini — năluca acelui condor care a vegheat din înălțimi cît timp a durat construcția ridicată întru slava zeului Soare. În Corricancha au rămas doar rănile pietrificate ale zidurilor în care, din porunca lui Tupac Yupanghi, fiul lui Pachacutec, fuseseră încrustate smaralde, perle și turcoaze. Iar evocarea staniei grădini, amenajate aici, tot la cererea lui Tupac Yupanghi — cu păstori, arbori și lame, totul din aur masiv — riscă să pară o forțare a imaginației însăși.

Dacă ieși din piața Amaruc — Cancha și o apuci pe o străduță mică din stînga, Callejon de Loreta, vei putea sesiza pulsul de altădată al orașului. Sau cel puțin o bătaie a lui... Este singura stradă din Cuzco care și-a păstrat în întregime înfățișarea-i veche. Pe zidurile care aveau, se crede, o semnificație rituală, vedem acele ciudate pinioane de piatră (pe care le vom întîlni aproape la tot pasul la Machu Picchu, orașul secret al incașilor) de care se agățau, se presupune, ofrande. Aici, pe Callejon de Loreta, simți, parcă, filfiirea aripilor timpului. Pe această stradelă se scurgeau spre Amaruc — Cancha mulțimile gălăgioase, cu presimțirea exultantă a plăcerilor petrecerii rituale sau a acelora prilejuite de plecarea lui Inca în marile expediții prin care s-a forjat măreția imperiului. Pe aici s-a revărsat fluviul uman, în acea zi cînd locuitorii din Cuzco și-au luat rămas bun de la marele Inca Huayna Capac, înainte de „lungul drum" la care a pornit spre Quito, după care împărăția incașilor își va atinge apogeul strălucirii. Încearcă să ghicești, trecătorule de pe Callejon de Loreta, urmele lăsate în colb de usutas, acele sandale ale indienilor, mai mici decît piciorul, pentru ca, în felul acesta, degetele ieșite peste talpa sandalelor să poată înlesni urcușul pe stînci. Încearcă, pentru o clipă, să-ți imaginezi figurile acestor oameni care coboară pe Loreta. Au trăsăturile indienilor pe care i-ai văzut la tîrg, în Amaruc — Cancha. Au, ca și ei, părul negru, lucios, strîns într-un fel de coc la ceafă, dar, în locul culorii gri ce domină veșmintele lor de astăzi lucește albul cămășilor fără mîneci, lăsate peste pantaloni scurți, pînă la genunchi (huara). Încearcă să vezi, călătorule, zîmbetul lor, acel zîmbet în care orgoliul se însoțește cu bucuria și din care timpul a șters bucuria. Adu-ți aminte de ceea ce povestește Cieza de Leon în legătură cu acea dimineață splendidă de primăvară, cînd calea care poartă azi numele de Loreta vuia de urale : „Huayna Capac Inca zapalla tucuyacta to" (Singur Huayna Capac este rege ; pe el îl aud toate popoarele). Încă înainte de sosirea lui Huayna Capac, la intrarea în piața Amaruc — Cancha au apărut litierele de aur, în care Inca va pleca la drum, împodobite cu smaraldele aduse de tatăl său, Tupac Yupanghi, din Ecuador.

Atracțiile cele mai mari ale petrecerii de rămas bun sînt dansurile. Vedetele sînt interpreții dansului Cochamba, dansul războinicilor, cu sărituri ca niște zvîcnituri, sugerînd zvîrlirea pietrei din praștie, principala armă a incașilor. Plesnirea praștiei de coapse, cu diferite intensități, dădea ritmul dansului. Dansul despărțirii propriu-zise, Huayna, este un elogiu adus muncii pe ogoare, sugerînd mesajul-angajament al incașilor rămași acasă de a asigura continuitatea cultivării pămîntului, în timp ce Inca va fi departe, veghind la prosperitatea imperiului.

...Huayna Capac a pornit la drum în fruntea unei oștiri numărînd iscaypachaguaranga (adică două sute de mii) de oameni, care, însă, pe parcurs ajung chiar la jumătate de milion. Expediția este perfect organizată. Pe drum așteaptă stații de odihnă, tot felul de depozite, pregătite dinainte. Țința principală este Quito, unde neamul scirilor nu accepta dominația incașă. După „pacificarea" unor triburi răzvrătite, are loc singeroasa ciocnire de la Avalla, unde — notează Cieza de Leon — atît de crîncenă a fost lupta, încît, precum în Iliada, „în torente curgea singele pe negrul pămînt". În acest război moare și regele din Quito, Calcuchima, și cade un frate al lui Inca. Huayna Capac intră triumfal în Quito și, mai apoi, în toiul unor operații cu caracter războinic și administrativ, străbate aproape toată împărăția, pe trasee care trec din teritoriile de nord ale actualei Republici Chile pînă în regiuni care astăzi fac parte din Columbia și Argentina. Noile acte de colonizare ale lui Huayna Capac includ o serie de pacte de prietenie cu popoarele din imperiu. Deviza lui Inca era că „o bună înțelegere este mai rezistentă decît

un lanț gros". Ajungînd pînă la Guayaquil (port situat pe teritoriul Ecuadorului de astăzi), unde i se dăruiește un sac cu smaralde, Huayna Capac este Inca pe un teritoriu cu un milion de kilometri pătrați (cît suprafețele unor țări ca Franța, Belgia, Olanda, Elveția, Italia și Spania, luate la un loc) și cu un litoral de aproape 7 000 de kilometri.

În culmea gloriei, Huayna Capac are o idee cu totul ciudată pentru cei care ajung să o cunoască, ideea de a transforma Quito într-o a doua capitală a imperiului. Nu avea nici o rațiune politică sau strategică acest proiect (istoria va dovedi chiar contrariul). Are, însă, o tainică explicație, care va sparge repede carapacea secretului — dragostea lui Inca pentru Pacha Duchisola, fiica regelui scirilor, ucis în războiul cu incașii. Inca reușește să risipească ura Duchisolei pentru incași și, cu „frumusețea purtărilor sale", s-o facă să uite de gîndul răzbunării... Și de atunci, Huayna Capac stătea mai mult la Quito decît în Cuzco.

În 1523, cu doi ani înainte de moartea lui Huayna Capac, se înregistrează ultima lui ședere la Cuzco. Supușii din Quito îl au din nou în mijlocul lor, la sărbătoarea primăverii din acel an. Inca este încovoiat de ani, dar se ține mîndru în straiele lui de sărbătoare, grele de aurul și argintul cu care sînt tivite, avînd în preajmă pe Pacha și încă trei soții din Quito și pe cei aproape trei sute de fii. Doi dintre aceștia sînt cei mai apropiați ai sufletului său : Huascar, fiul lui cel drag din Cuzco, la a cărui venire pe lume poruncise să se execute pentru noul născut o frînghie din aur de 200 de metri „cu care, într-o zi, să se poată urca pînă la Soare" ; dar și viitorul fiului său preferat din Quito, Atahualpa, îl preocupă. De aci, și gîndul pe care-l nutrește în taină, dar fără să-l poată ține mult timp secret — de a diviza împărăția în două. Dar, în cei doi ani cît a mai trăit după stabilirea la Quito, nu-și înfăptuiește proiectul. Iar într-un fapt de seară, un chasqui duce la Cuzco groaznica veste a morții lui Inca Huayna Capac. Corpul lui este adus în Orașul Soarelui, dar inima-i rămîne — așa cum a lăsat cu limbă de moarte — la Quito...

Tragedia de la Cajamarca

Pasărea neagră a distrugerii s-a înălțat aproape imediat deasupra imperiului incașilor. Ea apăruse încă atunci cînd lui Huayna Capac, fiind în viață, i se adusese vestea ciudată că, într-una din luptele cu indienii chiriguani, în fruntea acestora fusese văzut un om alb ! Era căpitanul spaniol Alejo Garcia, care, făcînd parte din oamenii de recunoaștere, cîștigase încrederea triburilor de chiriguani și le atîțase împotriva incașilor.

Nu propriile arme ale lui Francisco Pizarro, ci războiul fratricid dintre Huascar și Atahualpa a deschis în fortărețele incașe brețele pe care, apoi, spaniolii le-au forțat. Vijelia luptelor dintre cei doi frați a răvășit imperiul, a împins la polarizarea căpeteniilor în două tabere, la diviziări în administrație și în armată. Iar, după intrarea lui Atahualpa în Cuzco, cînd, din ordinul lui, sînt exterminați toți cei din semințiа lui Huascar, reacție în lanț a încălcării preceptelor morale cu care s-a cimentat edificiul organizării statale incașe prevestește un sfîrșit lugubru. Orgolios și înclinat spre violență, Atahualpa are sceptrul soarelui mînjit cu sînge de frate. Un oracol căruia îi cere — într-un moment de meditație asupra destinului său — să-i vadă viitorul „cu ochii zeilor" are curajul să-i spună că va avea un sfîrșit violent.

Mult timp nu trece pînă la împlinirea profeției. Oștenii lui Pizarro erau, de-acum, pe pămînt incaș. Avansau spre Cajamarca, unde Atahualpa a acceptat să se întîlnească cu solii unui alt împărat puternic, avînd stăpînirea dincolo de mări... Întîlnirea a avut loc pe Cîmpia de la Cajamarca, la 16 noiembrie 1532. Nu prea era preocupat Atahualpa de sosirea oamenilor albi, necum să-i fie teamă ; doar caii lor, animale nemaivăzute pe aceste pămînturi, stîrneau o anumită curiozitate, amestecată cu neliniște. Și de ce să se fi temut Inca ? De ce să-l îngrijoreze cei 150 de bărbați, cînd, nu de mult, el învinsese teribila armată a lui Huascar ? De aceea, pentru a primi solia de pace — așa lăsaseră spaniolii să se creadă, că vin cu mesaj de pace — nici nu a poposit în oraș (acolo erau băi termale ce-i plăceau mult), căci sosise tîrziu, voit tîrziu, la întîlnire.

Relatează unul din martorii oculari că, la ivirea lui Inca, spaniolii au rămas stupefiați de comorile ce li se înfățișau ochilor, întrecînd chiar și cele mai îndrăznețe visuri ale lor despre mult rîvnitul, mult căutatul Eldorado. Inca stă maiestuos într-o litieră de aur, încrustată cu smaralde și purtată de prinți de sînge regal. „Calm, cu fața latră, cu buze fine, subțiri și cu ochii injectați de sînge, care par dați cu chinovar", Inca îi impresionează pe spanioli. „Pe bărbații bărboși, în armuri gri, îi încremenește această privire rece (pe care și acum o mai au indienii cînd privesc un străin). Oprindu-se purtătorii de litieră, Atahualpa pare să contemple desenele unui covor așternut în fața lui de escadroanele care i-au precedat sosirea. Arată în jur de 30 de ani, notează cronicarul, e bine făcut și s-ar fi putut spune chiar că este frumos, dacă nu ar avea ochii injectați, care dau o expresie fioroasă feței sale".

Atahualpa e acoperit cu aur din cap pînă în picioare. La urechi — scrie Pedro Pizarro în „Descoperirea și cucerirea Peru"-lui — discuri enorme de metal prețios. Mantaua lui este de culoare cenușie, ceea ce arată că poartă încă doliu după tatăl său (Huayna Capac). Sandalele, fixate pe picior cu o legătură aurită, urcă pînă la genunchi, unde se termină în două plăci (de aur), pe care e sculptată imaginea soarelui. Pe pieptu-i strălucesc două coliere groase din aur".

Atahualpa așteaptă să i se prezinte solii. Cu ei e și un indian, Felipillo, botezat de capelanul expediției, Vincente Valverde, care a învățat ceva din limba oamenilor albi și le servește de tălmaci. Nu știe, nici nu bănuiește Atahualpa ce surprize cumplite îl așteaptă. E adevărat, spaniolii nu sînt decît 150, dar au arme nebănuite de el, iar, cu două zile înainte, luaseră în stăpînire edificiile pieței principale și așezaseră tunurile-falconet în locuri strategice. Trebuie, doar, să fie provocat incidentul care să aprindă fețila tunurilor...

Și, dintr-o dată, unul din căpitanii lui Francisco Pizarro — pe nume Hernando Soto — țîșnește călare în fața lui Inca. Trufaș, sfidător, își saltă calul, trăgînd brusc de zăbală, protăpindu-se în dreptul lui Atahualpa.

Momentele de descumpănire, străbătute de presimțirea tragediei, se precipită unul după altul. Într-o mînă cu crucea, în cealaltă cu evanghelia, capelanul Valverde, purtînd îmbrăcămintea în alb și negru a dominicanilor, se apropie de Inca și, folosindu-l pe tălmaci, îl somează direct să treacă la religia creștină și să se recunoască vasal al lui Carol al V-lea. Iar, la rîndul lui, Papa va binecuvînta „această sfîntă cucerire a pămîntului necredincioșilor". Pe Atahualpa începe să-l lase cumpătul, dar, în fața necunoscutelor stranii ale unei situații despre care nu-și dădea seama cum va evolua, își impune păstrarea calmului. Dar tremură, totuși, indignarea în răspunsul dat capelanului : „Niciodată nu voi fi tributarul cuiva. Împăratul tău poate fi un mare domnitor — nu mă indoiesc de asta, căci văd că și-a putut trimite supușii săi din pămînturi îndepărtate — și sînt hotărît să-l consider ca pe un frate al meu. Cît privește Papa de care îmi vorbești trebuie să fie absurd, de vreme ce vrea să dispună de pămînturi ce nu-i aparțin. Eu niciodată nu-mi voi schimba credința. Zeul tău, precum chiar tu ai zis, a fost omorît de oameni. Al meu — continuă Inca făcînd semn cu arătătorul spre soare — acela pe care îl vezi dispărînd în glorie după munți e zeul meu, care trăiește veșnic și-i ocrotește pe fiii săi".

O frescă amintind vremurile crude ale invaziei conchistadorilor

Stau, față în față, pe platoul de la Cajamarca, pe scena istoriei, un șef indian, cu profilul tăiat în aur vechi, care, în momentul acesta, întruchipează gloria celei mai dezvoltate civilizații care s-a făurit pe pămîntul Americii de Sud, și un aventurier din Estremadura, mărunt de stat, crud ca și Atahualpa, care nu-și ia ochii de la fantasticele podoabe de aur ale lui Atahualpa, vestitoare ale țării de aur, căutate cu atîta înfrigurare în „lumea nouă".

Pînă la asfințit, platoul din Cajamarca e acoperit de morți. Nobilii din suita lui Atahualpa făcuseră zid în jurul lui, însă unul din călăreții spanioli reușește să-i smulgă masca-paicha de pe frunte. Pizarro ordonă ca Inca să fie cruțat. Conchistadorul are planul lui. Cu Atahualpa ostatic, ar putea șantaja, un timp, întregul imperiu. Un timp. Pînă cînd i se deschid porțile lui Eldorado.

Cîteva săptămîni îl ține prizonier pe Atahualpa. Din cînd în cînd, îl vizitează în palatul imperial din localitate, unde-i închis, și intră în vorbă cu el prin intermediul lui Felipilo. Atahualpa a ghicit de mult neostoita sete de aur a lui Pizarro și mizează pe ea în planul lui de a-și redobîndi libertatea. Într-o seară, îi propune acestuia un tîrg : „Dacă mă lași liber, voi umple cu aur această odaie".

Conchistadorul își mijește ochii, cu o neîncredere ce se vrea risipită. Iar Inca nu vrea să piardă momentul : „Și voi acoperi nu numai podeaua, ci voi umple cu aur încăperea (aceasta) pînă la înălțimea la care ajung cu mîna". (Mîna lui, cu degetele lungi, fine, trage o linie imaginară pe unul din pereți.) Totodată — adăugă el — voi umple cu argint celelalte două încăperi.

A rămas perplex conchistadorul. Căci odaia în care era cu Atahualpa măsura opt metri lungime și 5 metri înălțime. Nici prin vis nu le-a trecut prin cap oștenilor lui Pizarro că se poate aduna o comoară atît de fabuloasă. Dar Inca părea foarte sigur pe ceea ce spunea. Puse chiar o condiție. Cerea ca podoabele de aur să nu fie topite în lingouri, pentru a-și păstra, indiferent în stăpînirea cui, forma lor originală.

Și, a doua zi, zeci de chasqui pornesc pe toate drumurile celor patru colțuri ale lui Tahuantinsuyu. Duceau cu ei ordinul lui Inca de a fi strînse podoabe de aur și nestemate cu care trebuie umplută, în timpul cel mai scurt, odaia cea mare din palatul de la Cajamarca. Încă o dată — dar, poate, pen-

tru ultima dată – se dovedesc fantastice organizarea și legile de fier ale disciplinei incașe. În mai puțin de două luni, obiectele de aur strînse prin dregători ajung pînă la linia roșie trasă de Pizarro la înălțimea atinsă de Atahualpa. Torentul de aur din palat (apreciat, ulterior, la 200 milioane de dolari) îl fascinează pe Pizarro, dar îl și cutremură : „Omul care, chiar prizonier fiind, izbutește să se facă ascultat cu atîta strășnicie, fără a avea nici cea mai mică posibilitate de a pedepsi nesupunerea, nu poate fi lăsat liber".

Acumularea de comori pînă la linia roșie trasă pe peretele odăii din palatul de la Cajamarca va însemna, deci, nu eliberarea lui Atahualpa (la care Pizarro, de fapt, nici nu se gîndise în mod serios), ci grăbirea sentinței de moarte. Trebuia găsit un pretext. Conchistadorul aflase, între timp, de uciderea lui Huascar. Pretextul fiind la îndemînă, un tribunal încropit, prezidat de capelanul Valverde, îl acuză pe Atahualpa de uciderea fratelui său. Sentința : arderea lui Inca pe rug.

La 23 august 1533, sună toaca morții în piața din Cajamarca. Cu lanțuri la mîini și la picioare, Inca înaintează cu pași de plumb spre locul execuției. Panica nu-i șterge expresia de orgoliu de pe chipul sever. „Cînd a fost să-l omoare, scrie Pedro Pizarro, toată mulțimea care era strînsă în piață a căzut cu fața la pămînt". Cu crucea înălțată, cu privirea coborîtă, Valverde face o ultimă încercare de a-l trece pe Atahualpa la creștinism. Și-i promite, în schimbul arderii pe rug (nimicirea totală a corpului, prin foc, îi îngrozea pe incași mai mult ca moartea însăși) strangularea. Nimeni nu va ști niciodată ce speranțe de ultimă clipă, stîrnite de setea de răzbunare, poate, l-au determinat pe Atahualpa să abdice în fața capelanului. Suflul morții iminente să-i fi zdruncinat credința în tatăl lui, Soarele, văzîndu-se părăsit de el ? Sau voia numai să evite transformarea lui în fum ? Nu se va ști niciodată. Se știe doar că, înainte de a fi executat, a cerut ca trupul lui să fie dus la Quito și îngropat în pămîntul natal. „Dorește să se odihnească între sciri – scrie Felipe de Pomar, evocînd moartea lui Atahualpa. Și calm, stoic, botezat, dar cu sufletul indian și păgîn, ia calea împăraților, fii ai Soarelui..."

La 15 septembrie 1533, trei flancuri ale oștii lui Pizarro pătrund în Cuzco. Îi orbește nu atît frumusețea cu totul aparte a orașului, cît strălucirea aurului. Cu tîrnăcoape se desfac plăcile de aur de pe pereții Templului Soarelui din Corricancha. Cu fierăstraie improvizate se face împărțirea lui. Cad, apoi, sub tîrnăcoape zidurile Templului Soarelui, pe temelia căruia se va înălța biserica dominicană. Mii de podoabe de aur, giuvaeruri de neprețuit, în primul rînd ca opere de artă, sînt topite în lingouri. O parte pentru conchistadori, o parte pentru curtea de la Madrid. Din ceea ce rămîne se vor face podoabe de aur pentru sfinții din noile biserici.

Un rug uriaș se aprinde în Amaruc–Cancha. Mii de quipus – mărturii ale istoriei incașilor – sînt înghițite de flăcări. Chipul lui Pachacutec, tăiat în aur fin de cei mai vestiți artiști din imperiu, este aruncat și el, simbolic, în foc...

■

Clipe de liniște ale asfințitului pe Sacsahuaman. Printre golurile dintre crenelurile fortăreței – odraslă de stîncă a munților – biserica dominicană și celelalte biserici din jurul ei par nespus de mici. Fastul lor e numai ghicit și singura lor strălucire sînt cupolele aprinse de soare. Dispare, însă, și această strălucire cînd astrul se lasă greoi, rănind zările. „Nu i-a trecut durerea", spun indienii. Durerea care l-a săgetat atunci cînd chipul lui Pachacutec a fost aruncat pe rug.

...De o oră, tovarășul meu de drum n-a mai scos o vorbă.

– Unde e Cuzco de altădată, don Vincente ?

– În inima noastră, amigo.

G.R.P. – militant autentic și prestigios

Acordul de pace de la Paris recunoștea, în urmă cu un an, coexistența pe teritoriul Vietnamului de Sud a două forțe politice, două armate, două zone plasate sub control diferit. Consacrînd o realitate existentă de patru ani în perimetrul sud-vietnamez, recunoașterea rolului și atributelor Guvernului Revoluționar Provizoriu a însemnat, în perioada imediat următoare, o creștere impetuoasă a prestigiului și poziției interne și externe ale singurului reprezentant autentic al populației sud-vietnameze. Declanșarea procesului de restabilire a păcii și de realizare a înțelegerii naționale a investit G.R.P. cu noi sarcini, a produs profunde mutații în orientarea obiectivelor sale.

În aceste noi condiții, populația sud-vietnameză sărbătorește acum cei cinci ani care au trecut de la înființarea Guvernului Revoluționar Provizoriu. Cu cinci ani în urmă, la 6 iunie 1969, Congresul reprezentanților populației din întregul Vietnam de Sud se reunea, din inițiativa Conferinței Frontului Național de Eliberare — alianță a forțelor sud-vietnameze naționale, ale democrației și păcii — hotărînd crearea Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud. Considerat ca evenimentul cel mai important al revoluției sud-vietnameze, nașterea G.R.P. a însemnat o cotitură esențială în lupta pentru eliberare, pentru respingerea intervenției străine, pentru restabilirea păcii, suveranității și înțelegerii naționale.

Împreună cu Frontul Național de Eliberare, Guvernul Revoluționar Provizoriu a condus lupta patrioților sud-vietnamezi, obținînd victorie după victorie, făcînd să eșueze, rînd pe rînd, toate tentativele de a prelungi prezența străină în țară, obligînd administrația saigoneză să facă eforturi disperate și iluzorii de supraviețuire. Pe o însemnată parte a Vietnamului de Sud — zonele eliberate — G.R.P. a pus bazele construirii unei vieți noi, în care rolul conducător a revenit puterii populare. În Programul său de acțiune în 12 puncte și măsurile politice concrete vizînd politica agrară, neutralitatea în relațiile externe, se găsesc reprezentate interesele fiecărei pături sociale, ale întregii populații sud-vietnameze.

Politica externă a G.R.P. a întrunit, de aceea, adeziunea tuturor păturilor populației. Concentrată în jurul reprezentantului său autentic, mișcarea populară de luptă pentru pace, independență, democrație a reunit forțe din diferite domenii, variate tendințe politice și religioase, chiar ofițeri și soldați din armata saigoneză, funcționari și persoane de răspundere din aparatul executiv și legislativ al administrației de la Saigon, foști miniștri și deputați care trăiesc în străinătate, formînd cea de a treia forță politică.

Pe plan extern, poziția justă și fermă a G.R.P. al Republicii Vietnamului de Sud a găsit o recunoaștere largă din partea opiniei publice mondiale. În fața guvernelor și popoarelor progresiste, iubitoare de pace din lume, Guvernul Revoluționar Provizoriu a fost și este unicul exponent autentic al populației sud-vietnameze, singura forță capabilă să-i prezinte și apere interesele fundamentale. Prin întreaga sa activitate, G.R.P. a arătat că sensul acțiunilor sale se confundă cu acela al aspirațiilor legitime ale întregii populații sud-vietnameze.

Decembrie 1960 : se înființează Frontul Național de Eliberare din Vietnamul de Sud. Nguyen Hu Tho, președintele Prezidiului C.C. al F.N.E., citește manifestul de constituire

Guvernul Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud — semnatar al Acordului din ianuarie 1973 — a prezentat numeroase propuneri destinate să accelereze procesul de reinstaurare a păcii, de conciliere și înțelegere națională. Planul său în 6 puncte, prezentat în luna iunie 1973, ar fi permis — în cazul acceptării de către cealaltă parte — să se facă însemnați pași concreți pe calea unui Vietnam de Sud pașnic, independent, democratic. Din păcate, fiecare din inițiativele G.R.P. a întîmpinat opoziția răuvoitoare a părții saigoneze, care a sabotat în permanență noul curs al evenimentelor sud-vietnameze, acționînd în direcția menținerii unei situații incerte, de încordare. Atitudinii obstrucționiste a administrației de la Saigon i se datorează impasul pe care-l traversează acum — în toate laturile sale — dialogul intersud-vietnamez.

În aceste condiții dificile, Guvernul Revoluționar Provizoriu continuă să militeze — cu bunăvoință, dar fără a accepta nici un compromis — pentru respectarea clauzelor Acordului de pace, pentru revenirea păcii și prosperității în întregul Vietnam de Sud. Eforturile sale întîlnesc sprijinul și înțelegerea tuturor forțelor progresiste ale lumii contemporane. Alături de acestea, România își manifestă solidaritatea militantă cu lupta pe care, în numele populației sud-vietnameze, o poartă reprezentantul său legitim, Guvernul Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud. Poporul român este convins că idealurile luptei drepte a poporului vietnamez pentru independență, suveranitate, integritate, unitate națională, dezvoltare în pace și prosperitate își vor găsi realizarea dorită.

L. Nichifor

PARIS

Primele 10 zile din 100...

Valéry Giscard d'Estaing — al 20-lea președinte al Republicii Franceze. În imagine : semnarea actului constituțional care îl proclamă în cea mai înaltă funcție din stat

În prima jumătate a săptămînii trecute, Valéry Giscard d'Estaing, noul președinte al Republicii Franceze, a făcut patru declarații publice : luni, scurta alocuțiune rostită cu prilejul instalării sale la Palatul Elysée ; miercuri dimineață, expunerea adresată miniștrilor în primul consiliu al cabinetului ; miercuri seară, adresîndu-se națiunii printr-o scurtă cuvîntare televizată, menită, mai cu seamă, să explice structura noului cabinet și alegerea unora dintre titularii departamentelor (nouă din totalul de cincisprezece nu au exercitat încă niciodată funcții ministeriale) ; joi, mesajul adresat parlamentului.

În parte, aceste intervenții ale șefului statului definesc în primul rînd un „stil" de conducere, deosebit și de cel pe care rolul său în istoria Franței îl imprimase generalului de Gaulle și de comportamentul defunctului președinte Pompidou : un stil direct, rapid, modern. În parte însă, aceste momente inaugurale ale septenatului enunță și unele jaloane politice. Astfel, hotărîrile luate în Consiliul de miniștri cu privire la ordinea de zi a următoarelor reuniuni ale cabinetului traduc anumite opțiuni în domeniul priorităților : cea din 12 iunie va avea drept principal obiect problemele redresării situației Franței în domeniul comerțului exterior și ale luptei împotriva inflației, cea din 19 iunie va aborda examinarea căilor de transformare a societății franceze „spre mai multă dreptate, mai multă egalitate a șanselor, spre participarea tuturor — îndeosebi a oamenilor muncii — la responsabilități". Mesajul către parlament are un și mai accentuat caracter, dacă nu programatic în sensul concret al cuvîntului, în orice caz de afirmare a unor direcții de acțiune.

Prima parte a mesajului prezidențial, consacrată locului și rolului Franței în lumea contemporană, proclamă : „Franța va menține independența politicii sale, adică va face tot ce este necesar pentru a lua ea însăși, în deplină libertate, hotărîrile pe care le cer apărarea intereselor ei și voința ei de a contribui la echilibrul și pacea lumii". În această ordine de idei, cu privire la normele călăuzitoare ale relațiilor cu alte state, mesajul enumeră : în Europa occidentală, păstrarea a ceea ce s-a construit, organizarea progresivă și rapidă a uniunii vest-europene ; cu Statele Unite, cooperare pe baza egalității în drepturi ; cu țările socialiste, intensificarea legăturilor, în primul rînd economice; cu țările în curs de dezvoltare, amplificarea raporturilor prietenești și a solidarității. În concluzia părții din mesaj consacrate politicii externe, se subliniază că desfășurarea acestei politici implică restabilirea în cel mai scurt timp a echilibrului schimburilor internaționale, ceea ce, în concepția președintelui, constituie „o sarcină prioritară", legată de independența și securitatea economică a națiunii.

Astfel enunțate, intențiile noului președinte în domeniul internațional nu se deosebesc esențial de cele în repetate rînduri proclamate de predecesorul său. Pe acest plan, atenția observatorilor s-a îndreptat, mai cu seamă, asupra celei dintîi manifestări concrete a diplomației giscardiene, întîlnirea de la sfîrșitul săptămînii trecute, la Paris, a noului președinte francez și a noului cancelar vest-german, cu atît mai mult cu cît sînt cunoscute similitudinile de preocupări și, dincolo de apartenențele politice diferite, anumite convergențe de concepții între cele două personalități. În schimb, reperele conținute în mesajul prezidențial în legătură cu viitoarele coordonate ale politicii interne au fost și continuă să fie cîntărite și comentate cu migală — în contextul, dealtminteri, al unor mai vechi dezbateri cu privire la fizionomia social-politică și mecanismele instituționale ale Franței. Mesajul reafirmă, ca și numeroasele discursuri și declarații din timpul campaniei electorale, ca și expunerea adresată Consiliului de miniștri, că societatea franceză trebuie „să devină alta", evocînd, în acest sens, noțiunile de egalitate și dreptate, necesitatea elaborării unui ansamblu de măsuri sociale. Disecînd documentul prezidențial, observatorii apreciază, după expresia unuia dintre ei, „abilitatea politică" a acestui text, menit, pe de o parte, să restabilească întrucîtva coeziunea vechii majorități și să consolideze adeziunea noilor săi aliați, pe de altă parte, să prevină și să atenueze în măsura posibilului virulența opoziției ; astfel, făgăduiala de „a face tot ce este necesar pentru a păstra Franței independența politicii sale" se înscrie în tradiția formulărilor de tip gaullian și este destinat aripii „istorice" și „ortodoxe" din U.D.R., iar o referire la necesitatea de a asocia pe oamenii muncii la „surplusurile create prin dezvoltarea economică" se adresează „gaullîștilor de stînga", ca o aluzie la ideea, destul de imprecisă, a „participării", lansată cîndva de generalul de Gaulle, și la „noua societate" despre care vorbea Chaban-Delmas. Tot astfel, mesajul insistă asupra necesității schimbărilor, ca o asigurare suplimentară dată centriștilor foști în opoziție că ralierea lor — care lărgește majoritatea parlamentară favorabilă președintelui — se justifică. În ceea ce privește relațiile cu parlamentul, mesajul afirmă voința noului șef al statului de a asocia pe deplin corpurile legiuitoare la

O strîngere de mînă la Hotel Matignon : fostul premier Pierre Messmer și succesorul său Jacques Chirac

rezolvarea treburilor publice : răspuns dat nemulțumirii, notorii de mulți ani, a deputaților și senatorilor, inclusiv a foarte multora din rîndurile majorității, față de restrîngerea în practică a prerogativelor lor. Dar cea mai remarcată dintre inovațiile pe care le anunță documentul prezidențial este, fără îndoială, precizarea că șeful statului va informa pe conducătorii opoziției asupra elementelor determinante ale anumitor hotărîri naționale, în special de ordin extern.

Fără îndoială, președintele Giscard d'Estaing va trebui să țină seama de realitatea pe care profesorul Maurice Duverger, eminent jurist și publicist, o numea în titlul unui articol recent „Cealaltă jumătate" (a Franței), cea care a optat pentru candidatul comun al stîngii : 49,2 la sută din voturile exprimate, față de 50,8 la sută, în condițiile unor alegeri cu participare-record. Cîndva, André Malraux profetiza : „Într-o zi, între comuniști și noi nu va exista nimic". Acest pasionat al miturilor și simbolurilor concepea ceea ce limbajul uzual al comentatorilor politici desemnează sub termenul sec de bipolarizare, într-o viziune apoteotică pentru formația gaullistă, legenda generalului atrăgînd ca un magnet în jurul U.D.R. toată suflarea franceză, de la dreapta la centru, și chiar la centru-stînga. Dacă, cifric, rezultatul alegerilor prezidențiale poate da impresia — numai impresia — unei bipolarizări, aceasta ar avea însă cu totul alte caracteristici : „între 5 și 19 mai — citez din nou pe profesorul Duverger — toată stînga a luptat pentru François Mitterrand cu un spirit de unitate și o căldură umană care lasă urme". Cu atît mai mult, se poate adăuga, cu cît această experiență se înscrie, și nu numai în Franța, și nu numai pe plan național, în dinamica tendințelor actuale de regrupare a forțelor progresiste. În același timp, episoadele luptelor interne în jurul candidaturii au făcut din U.D.R. principalul învins al consultării electorale. În ceea ce privește raporturile formației gaulliste cu echipa președintelui Giscard d'Estaing, secretarul general Alexandre Sanguinetti le-a definit astfel într-un interviu : „Sprijinul nostru va fi leal, dar vigilent și, bineînțeles, nu necondiționat". Dacă noul guvern, prezentînd parlamentului programul său, își angajează cu acest prilej răspunderea, U.D.R. „îi va acorda încrederea pentru această primă dată", dar, în viitor, va „judeca de la caz la caz". Noua majoritate prezidențială este cu atît mai eterogenă cu cît aproape fiecare dintre com-

ponentele ei — U.D.R., centriștii de ieri și cei de azi — este divizată. De aceea, termenul de bipolarizare este impropriu : noua majoritate prezidențială lărgită este ea însăși, în interiorul ei, multipolară. Dacă și în cît timp va izbuti să definească datele unei coeziuni sau ale unor convergențe numeric și calitativ suficiente, constituie una din necunoscutele ecuației.

Între timp, însă, presează problemele de fond, acelea chiar care au fost înscrise pe ordinea de zi a Consiliului de miniștri pentru ședințele din viitoarele două săptămîni. Dramatica problemă a balanței de plăți — se apreciază că deficitul extern al Franței pe 1974 va fi de aproape 30 miliarde de franci — cere nu o imposibilă rezolvare imediată, dar adoptarea unui ansamblu de măsuri. Pentru a nu spori importul de energie și a nu agrava inflația, experții — inclusiv guvernatorul Băncii Franței — preconizează o încetinire a ritmului de dezvoltare și, implicit, a consumului. Cu condiția însă, arată cei mai realiști dintre ei, ca, pe de o parte, statul să dea exemplul dintîi renunțînd la „marile programe" costisitoare și de rentabilitate îndoielnică (de tipul „Concorde", între altele), pe de altă parte, sacrificiile să fie astfel repartizate încît cetățenii cu venituri modeste nu numai să nu aibă de suferit, ci, dimpotrivă, să se poată bucura de anumite ameliorări ale condiției lor de viață. Din acest punct de vedere, dealtminteri, sindicatele nu sînt dispuse, cum spun francezii, „să ofere cadouri" în ceea ce privește revendicările lor. „Antractul s-a terminat", declara recent unul din liderii Confederației Generale a Muncii (C.G.T.), referindu-se la rezerva păstrată în timpul campaniei electorale și arătînd că salariații nu pot aștepta pînă după vacanță soluționarea problemelor lor. În același timp, însă, C.G.T. s-a declarat, pentru prima dată de la alegerea președintelui Giscard d'Estaing, gata să accepte dialogul cu noul guvern, cu condiția, a precizat Georges Séguy, secretarul general al importantei centrale sindicale, ca negocierea să fie serioasă și constructivă. De asemenea, referindu-se la zvonuri potrivit cărora președintele ar avea intenția să primească pe reprezentanții centralelor sindicale, Séguy, nu fără a polemiza cu politica dusă de Valéry Giscard d'Estaing ca ministru al economiei și finanțelor, s-a declarat de acord cu o asemenea întîlnire „pentru a discuta despre interesele majore ale oamenilor muncii".

Preocuparea noului președinte de a-și concilia „cealaltă jumătate" a Franței se manifestă în diferite trăsături ale activităților sale la acest început de mandat. Unele cu caracter, pentru moment cel puțin, simbolic : înființarea, de pildă, a unui minister al reformelor, a unui minister al calității vieții, ale căror atribuții par să le consacre rolului unor organisme de coordonare interdepartamentală. Altele, cu adresă precisă, ca hotărîrea privitoare la reducerea moderată — de la 21 la 19 ani (stînga propune 18 ani) — a majoratului electoral, menită să atenueze iritarea tinerilor de a fi tratați din punct de vedere civic ca nonpersoane. Sau, pe un alt plan, ca atitudinea adoptată față de François Mitterrand, de la salutul pe care i l-a adresat în prima sa cuvîntare oficială la declarația despre rolul important pe care liderul socialist îl are de jucat în prezentul și viitorul vieții publice a țării.

Recenta competiție a constituit pentru stînga un test impresionant al eficienței unității. „Scorul" de peste 49 la sută pe care l-a realizat este cel mai ridicat din 1945 încoace și continuă linia ascendentă pe care o constituie scrutinele din ultimii ani : la prezidențialele din 1965 (balotajul de Gaulle—Mitterrand) aproape 45 la sută, la legislativele din primăvara anului trecut 46,24 la sută. Este, dealtminteri, semnificativ că amplificarea curentului adeziunilor, înregistrată în toate formațiile stîngii în timpul campaniei electorale, continuă și după alegeri. Reuniunea de săptămîna trecută a Comitetului de legătură al celor trei partide semnatare ale Programului comun de guvernare (comuniști, socialiști, radicali de stînga) a apreciat la justa lor valoare aceste evoluții. La sfîrșitul adunării, secretarul general al P.C.F., Georges Marchais, a prezentat o declarație care reafirmă, între altele, progresul considerabil realizat de stînga unită, arătînd că „deplin conștientă de speranța pe care o reprezintă și de răspunderile naționale sporite care decurg din acestea", stînga, care grupează marea majoritate a muncitorilor și a tineretului trebuie să-și păstreze dinamismul acțiunii. În aceeași optică se înscriu și concluziile Comitetului director al P.S.F. În cadrul unei recente ședințe a acestui organism, François Mitterrand a declarat : „Stînga franceză nu va învinge decît unită. Am luptat sub semnul Programului comun de guvernare, al cărui conținut se aplică actualei legislaturi și care rămîne opțiunea noastră". Voința semnatarilor Programului comun de a întări și îmbogăți unitatea realizată s-a tradus, de altfel, concret în faptul că, fără pierdere de vreme, grupurile de lucru tripartite însărcinate să adapteze Programul la situațiile și problemele apărute după redactarea lui și-au reluat activitatea încă de săptămîna trecută.

În ceea ce privește ideea unui „statut al opoziției", lansată de președintele Giscard d'Estaing, stînga o examinează cu rezervă. Fără îndoială, ar exista avantajul unei lărgiri a posibilităților opoziției de a se exprima, al asocierii mai strînse a reprezentanților ei la activitatea instanțelor parlamentare. În același timp, însă, ar putea fi și o cale de a o imobiliza într-o situație „minoritară" care nu corespunde raportului real de forțe.

Se spune, în general, că trei luni ajung pentru a demonstra dacă un guvern nou ales va izbuti sau nu să țină solid în mîini cîrma statului. Au și devenit uzuale în presa internațională bilanțurile primelor „100 de zile". Pentru Valéry Giscard d'Estaing, capătul acestei etape introductive se va situa la începutul lui septembrie, coincizînd, astfel, cu sfîrșitul vacanței. Cu redeschiderea parlamentului deci, ai cărui membri vin la Paris încărcați de doleanțele alegătorilor, cu intensificarea mișcărilor revendicative ale salariaților, cu indispoziția consumatorului modest sau mijlociu pus în fața problemelor aprovizionării. Cum, în momentul de față, majoritatea dificultăților au drept numitor comun inflația galopantă, fără îndoială că fostul ministru al economiei și finanțelor va pune întreaga sa competență la dispoziția președintelui Republicii. Iar din cele o sută de zile, nu au trecut decît primele zece.

Florica Șelmaru

Cairo. Ministrul petrolului al Arabiei Saudite, șeicul Ahmed Zaki Yamani (stînga), și secretarul Organizației țărilor arabe exportatoare de petrol (O.P.A.E.C.) cu prilejul recentei reuniuni a organizației, desfășurată în capitala Egiptului. Pe ordinea de zi a reuniunii : probleme privind actuala criză energetică și embargoul instituit de statele arabe producătoare de petrol asupra S.U.A. și a unor țări vest-europene

A treisprezecea reuniune la nivel ministerial a Organizației pentru cooperare și dezvoltare economică s-a ținut săptămîna trecută la Paris, unde se află sediul O.C.D.E. Numit în ajun ministru al finanțelor în cabinetul Chirac, Jean-Pierre Fourcade (stînga) sosind în sala de ședințe însoțit de secretarul general al organizației

ULSTER. Reîntoarcerea la criză

15 zile de grevă declanşată de extremiştii protestanţi au sufocat, încetul cu încetul, viaţa economică a provinciei. În seara de 28 mai, cînd greva a atins punctul ei culminant, curentul electric avea să fie cu desăvîrşire întrerupt, în timp ce nu mai exista nici cărbune, nici lemn, iar gazele naturale se furnizau numai în cîteva centre. Întreruperea însemna paralizarea deplină a vieţii economice şi familiare a celor aproape un milion şi jumătate de locuitori. Uzinele, centralele electrice, magazinele, băncile, transportul public nu mai lucrau demult, alimentele nu se mai găseau decît la rare centre, cu extrem de lungi cozi, rezervele fermierilor în produse animaliere se epuizaseră, fuseseră sacrificaţi 1,5 milioane pui din lipsă de hrană. Potrivit unui purtător de cuvînt al Ministerului Comerţului de la Belfast, greva a costat industria nord-irlandeză aproximativ 18 milioane lire sterline. În faţa unei asemenea stări, în seara acelei zile (28 mai), Brian Faulkner îşi dă demisia din funcţia de şef al Executivului colegial, gestul său fiind urmat, la scurtă vreme, de al celorlalţi membri ai guvernului local. „Irlanda de Nord se află din nou în pragul crizei. Pentru a o evita, am cerut secretarului de stat britanic pentru Irlanda de Nord să caute să formeze un nou guvern, pe o bază mai largă. Guvernul meu nu mai beneficia de o unitate suficientă pentru a se menţine la putere, dar continui să cred că Irlanda de Nord nu poate fi menţinută în Regatul Unit decît prin participarea la putere a protestanţilor şi a catolicilor".

Cu această declaraţie a lui Faulkner se punea capăt eforturilor disperate de a se ajunge la o înţelegere între cele două comunităţi ale provinciei şi a se reveni la o situaţie normală, lipsită de tensiune şi teroare. Chiar şi reacţia imediată arăta cît de departe unii de alţii se află din nou protestanţii şi catolicii provinciei, încît nu e greşit să se afirme că s-a revenit la situaţia de dinaintea verii lui 1969, cînd au izbucnit tulburările. Demisia lui Faulkner a declanşat în cartierele protestante loialiste explozii de bucurie şi focuri în plină stradă marcînd victoria. Catolicii, însă, rezervaţi şi în timpul celor 15 zile de grevă, au rămas tăcuţi, copleşiţi de amărăciune : la ce-au folosit oare cei patru ani şi jumătate de violenţe soldate cu 1028 morţi ?

Evenimentele de la Belfast au constituit o victorie a extremiştilor protestanţi care, conduşi de pastorul Ian Paisley, de William Craig şi de Harry West, se opun acordului de la Sunningdale şi ultimei formule de guvernare în Irlanda de Nord. Prin acordul încheiat, în decembrie trecut, la Sunningdale, urma să se creeze un Consiliu al întregii Irlande, cu un rol mai mult economic, dar prin care guvernul de la Dublin putea să se pronunţe asupra problemelor Ulsterului. Demisia lui Faulkner amînă, dacă nu chiar desfiinţează, împlinirea acestui acord. Cît priveşte Executivul colegial, acesta constituia prima spărtură, de după 1920, în dominaţia neîntreruptă a protestanţilor în Irlanda de Nord. Participau trei formaţiuni politice — Partidul unionist (protestant — 6 membri), Partidul social-democratic şi laburist (catolic — 4 membri) şi Partidul alianţei (interconfesional — un membru) — şi era prima experienţă curajoasă de colaborare politică între cele două comunităţi. Dezintegrarea sa este, în opinia tuturor observatorilor, un serios pas înapoi şi a dat naştere unora dintre cele mai pesimiste comentarii din presa engleză a ultimilor ani. „O nouă şi periculoasă fază s-a deschis în Irlanda de Nord — scria cotidianul «The Times» — Politica britanică în Ulster s-a sfărîmat şi e inutil să se spere într-o reparare. Defectul esenţial al guvernului provincial al lui Faulkner era căutarea fundamentării unei societăţi politice pe un echivoc constituţional. Îi lipseau supleţea şi coerenţa fără de care un guvern nu poate funcţiona".

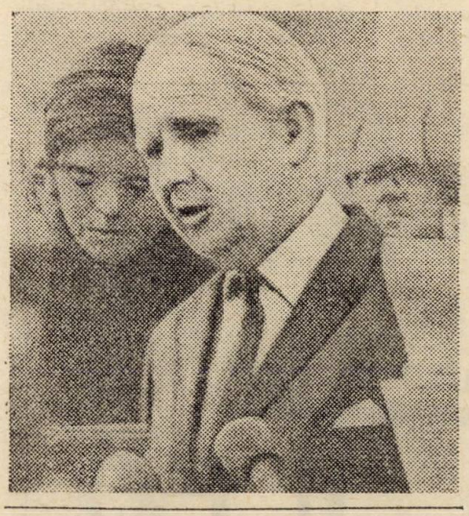

„Irlanda de Nord se află pe marginea prăpastiei", declară Brian Faulkner, demisionînd

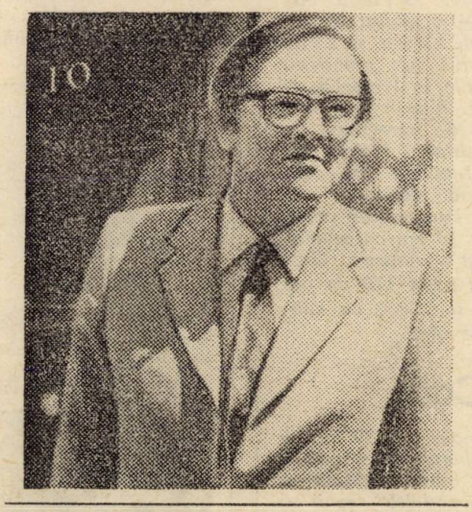

Merlyn Rees, secretarul de stat britanic pentru Irlanda de Nord, mai speră ca împărţirea puterii între comunităţile din Ulster să devină efectivă

Îndată după demisia guvernului local, Consiliul lucrătorilor din Ulster, organismul protestant cu care guvernul londonez a refuzat să negocieze, a dat ordin de încetare a grevei. Relaxarea era, însă, condiţionată : Consiliul şi extremiştii protestanţi solicită noi alegeri în Irlanda de Nord în urma cărora, mai mult ca sigur, s-ar reveni la situaţia de dominaţie protestantă de dinaintea tulburărilor ; în caz contrar, greva protestantă ar reîncepe, la fel de categorică. Adunarea nord-irlandeză a fost din nou suspendată, pentru patru luni, iar de problemele provinciei se ocupă din nou, direct, guvernul de la Londra.

Soluţia unui alt Executiv colegial, din care să facă parte şi conducătorii extremiştilor, a fost respinsă categoric. Joi, Merlyn Rees s-a întîlnit cu Ian Paisley, Harry West şi William Craig, dar aceştia au rămas pe poziţiile lor rigide de a cere noi alegeri şi restabilirea, într-o formă sau alta, a Stormontului existent pînă în martie 1972. Mai mult, Ian Paisley declara că Londrei nu-i rămîn decît două posibilităţi de acţiune : fie integrarea totală a Ulsterului în Marea Britanie, asemenea Ţării Galilor, fie renunţarea definitivă la provincie şi crearea unui stat independent. Dar Merlyn Rees şi guvernul londonez nu au în vedere posibilitatea alegerilor şi au declarat că n-au renunţat la obiectivele fixate prin acordul de la Sunningdale, estimînd posibilă aplicarea sa în următoarele patru luni, chiar în ciuda împotrivirii extremiştilor protestanţi.

De partea catolicilor, tristeţea şi descurajarea sînt profunde. Chiar optimistul, de obicei, Gerry Fitt, liderul S.D.L.P., nu şi-a putut ascunde decepţia după întrevederile cu politicienii britanici, socotind actuala conjunctură drept o tragedie. Cei cinci sute de mii de catolici care au asistat neputincioşi la acţiunile protestante s-au simţit, dintr-odată, mai aproape de I.R.A., în faţa perspectivei de a se reveni la starea în care li se refuză drepturile cetăţeneşti. Presimţind viitoare tulburări, militanţii protestanţi ai Consiliului lucrătorilor din Ulster au dat multiple asigurări — cartierele catolice nu vor fi atacate, nu se va discuta problema religioasă, unii membri ai comunităţii catolice vor putea participa la un viitor guvern cu condiţia renunţării la orice idee de unificare cu Republica Irlanda, oricît de îndepărtată ar fi aceasta, şi acceptarea dominaţiei de fapt a majorităţii. Or, tulburările celor patru ani şi jumătate, atentatele, distrugerile, obositoarele şi îndelungile întrevederi politice vizau, în primul rînd, tocmai încetarea acestei dominări protestante.

Tentativele guvernului britanic de a soluţiona impasul şi a stabili în Ulster un sistem politic fondat pe egalitatea celor două comunităţi (aşa cum prevede legea constituţională din 1973) continuă, şi sînt aprobate şi de conservatori şi de liberali. Oricît pesimism există (un corespondent al agenţiei France Presse afirma că, în acest stadiu, trebuie o imaginaţie supraomenească pentru a găsi o soluţie de compromis), guvernul laburist opinează că încercările sale nu au eşuat complet. Dar uşurării aduse de încetarea grevei şi revenirii, treptat, la activitatea economică normală, i-au urmat o sporire bruscă a tensiunii şi ameninţarea cu reluarea valului de violenţe, de această dată din partea ambelor comunităţi. Fiecare zi aduce ceva nou şi, totuşi, în nici o zi nu se poate afirma dacă şi, mai ales, cum se vor sfîrşi acest calvar şi această dramatică istorie a Ulsterului. „Împărţirea puterii este, însă, — scria «The Guardian» — singura speranţă pentru Irlanda de Nord, pentru că nimic altceva nu va pune capăt violenţei". Apar de înţeles, prin urmare, eforturile, agitaţia, tentativele, chiar licărul de încredere într-o posibilă soluţie a celor de la Westminster.

Stelian Ţurlea

1000 +1

Monoclu

Numele lui Moshe Dayan a servit organizatorilor acțiunii insurecționale de la 25 aprilie din Portugalia drept cuvînt de cod. Un turist american aflat la Lisabona a putut capta pe undele scurte ale tranzistorului său o convorbire cifrată între oficieri. „Moshe Dayan a sosit? — Da, Moshe Dayan, omul cu bandaj pe ochi". Era vorba, de fapt, de... generalul Spinola, care poartă monoclu.

Ecran

„Dictatorul", de Charlie Chaplin, a fost autorizat să apară pe ecranele din Lisabona, pentru prima dată după aproape patru decenii.

Prima femeie-ministru din istoria Franței: Simone Veil, desemnată ministru al sănătății în noul guvern. Este de profesie magistrat, are trei copii și vîrsta de 46 de ani

Felicitări

Un ziarist parizian a sunat, în seara zilei de 19 mai, la Washington, la Departamentul de Stat, pentru a nota reacția oficială americană față de alegerea noului președinte al Franței. Preocupați, de fapt, de misiunea lui Henry Kissinger în Orientul Apropiat, funcționarii Departamentului de Stat ultaseră de alegerile franceze. Cîteva ore mai tîrziu, ambasadorul american la Paris era rugat să confirme știrea alegerii lui Valéry Giscard d'Estaing, iar președintele Nixon telefona pentru a adresa noului președinte al Franței felicitări.

Statistică

Misiunea de pace în Orientul Apropiat desfășurată de Henry Kissinger a însemnat parcurgerea, de la plecarea sa din Washington (26 aprilie), a mai mult de 32 000 de kilometri la bordul avionului său special, care a decolat și aterizat de 34 de ori în 33 de zile, scrie agenția France Presse. Kissinger a parcurs alți 3 000 km cu mașina, de la și pînă la aeroport. Însoțit de o delegație mare de diplomați, funcționari și ziariști, a ocupat 106 camere la hotelul „King David" din Ierusalim, la al căror cost s-au adăugat convorbirile telefonice, telegramele și mesajele telex. În timpul călătoriei sale — a vizitat 5 țări arabe, Israelul, Elveția și Cipru — secretarul de stat american s-a oprit 17 zile la Ierusalim și 13 la Damasc. A avut mai mult de 70 de ore de întrevederi cu președintele sirian Hafez El Assad, același număr de ore cu partea israeliană, circa 25 de ore cu alți interlocutori arabi și aproximativ 10 ore cu omologul său sovietic, Andrei Gromiko. În total, peste 170 de ore de convorbiri și 35 000 de kilometri, în 33 de zile.

Cod

La ședința finală din 30 mai a sesiunii Consiliului ministerial al O.C.D.E., s-a hotărît adoptarea unui „cod de conduită" menit să limiteze măsurile protecționiste ale diverselor state membre. Secretarul general al O.C.D.E., Emile van Lennep, a declarat, după încheierea sesiunii, că țările membre, inclusiv S.U.A., au căzut de acord să combată împreună dificultățile economice și să evite un război comercial.

Referent

În funcția de referent pentru probleme de partid al cancelarului Helmut Schmidt — funcție deținută în timpul cancelarului Brandt de Günter Guillaume — a fost numit Peter Maennig (33 de ani).

Reluare

Agenția ghaneză „G.N.A." a anunțat că au fost reluate relațiile diplomatice cu Republica Cuba, rupte după răsturnarea lui Nkrumah.

Vîrstă

Media de vîrstă a membrilor noului cabinet francez este de 53 ani. Zece din cei 15 miniștri nu au ocupat niciodată funcții ministeriale. Printre ei se află ministrul de externe, Jean Sauvagnargues, ambasador la Bonn, ministrul finanțelor, Fourcade, director de bancă, ministrul educației, René Haby, rector de Universitate, ministrul apărării, Jacques Soufflet, senator gaullist.

Remaniere

Împăratul Haile Selassie al Etiopiei a numit trei noi miniștri în locul celor demisionați sau aflați sub stare de arest. Zawde Gebre Selassie, pînă acum ministru de interne, a fost numit ministru de externe, în locul lui Minassie Haile (demisionat în urmă cu peste trei săptămîni). D. Tefera, înalt funcționar pe lîngă cabinetul primului ministru, a devenit ministru de interne, iar Tekalign Gnedamu, ministrul planului și dezvoltării, îl înlocuiește, la Ministerul Telecomunicațiilor, pe generalul Assefa Ayene, care este arestat.

Transmisie

„Încetarea focului nu este tot una cu pacea, iar ceea ce dorim noi este tocmai pacea" — a declarat Pedro Pires, șeful delegației Partidului African al Independenței din Guineea-Bissau și Insulele Capului Verde (P.A.I.G.C.) la negocierile cu Portugalia. Declarațiile sale — privind poziția P.A.I.G.C. față de relațiile cu Portugalia — au fost transmise de televiziunea din Lisabona. Este pentru prima oară, în cursul îndelungatei lupte a mișcărilor africane de eliberare, cînd televiziunea portugheză permite unuia din conducătorii acestor mișcări să se adreseze direct populației portugheze. Pires, în vîrstă de 39 de ani, este membru al Comitetului Executiv de Luptă al P.A.I.G.C. și viceministru al forțelor armate al Guineei-Bissau.

O nouă speranță a șahului sovietic: Anatolii Karpov, în vîrstă de 23 de ani. În semifinala de la Leningrad, a repurtat o strălucită victorie în fața reputatului Boris Spaski. În septembrie, va juca în finală cu Viktor Korcinoi

Walter Scheel și fotograful său particular: Cornelia, fiica sa cea mare, în vîrstă de 10 ani

Mesaje

Președintele Anwar Sadat a adresat trei mesaje separate președintelui federal Walter Scheel, cancelarului Helmut Schmidt și fostului cancelar Willy Brandt. În mesaje, el exprimă dorința Egiptului de a dezvolta în continuare relațiile cu Bonnul.

Deşert

Preşedintele venezuelan Perez a anunţat o serie de decrete menite să pună capăt folosirii neraţionale a resurselor naturale, pentru ca „Venezuela să nu se transforme într-un deşert". El a subliniat, de asemenea, că, începînd de la 27 mai, este interzisă construirea de blocuri sau cartiere noi la Caracas, pînă cînd nu va fi realizată o planificare exhaustivă.

Ciprioţi

La întoarcerea sa în ţară după vizita oficială la Pekin, preşedintele Makarios a apreciat convorbirile avute cu conducătorii chinezi drept utile. El a adăugat că guvernul chinez sprijină o soluţie politică a problemei cipriote.

Atom

„India nu este o ţară care posedă arme atomice", subliniază primul ministru indian, Indira Gandhi, într-un interviu acordat revistei „Newsweek", în care insistă asupra diferenţei dintre „o ţară care posedă arme atomice şi o putere nucleară". „Vecinii noştri nu au de ce să fie neliniştiţi. Noi nu avem bombe şi intenţionăm să folosim atomul numai în scopuri paşnice". Referindu-se la relaţiile ţării sale cu S.U.A., Indira Gandhi precizează că unele neînţelegeri au fost soluţionate. „În consecinţă, relaţiile noastre se îmbunătăţesc. Acordăm o importanţă deosebită prieteniei cu S.U.A." Pe de altă parte, potrivit agenţiei indiene de informaţii, „Franţa este dispusă să furnizeze Indiei echipament pentru programele sale atomice şi spaţiale în proporţiile pe care aceasta le doreşte".

Biologie

C.C. al P.C.U.S. şi Consiliul de Miniştri al U.R.S.S. au examinat măsurile în vederea accelerării dezvoltării biologiei şi geneticii moleculare şi folosirii realizărilor lor în agricultură, medicină, industrie. Au fost aprobate măsuri pentru pregătirea specialiştilor, cadrelor ştiinţifice şi pedagogice în domeniile biologiei şi geneticii moleculare.

Tratative

În urma vizitei oficiale în R. D. Germană a vicepremierului şi ministrului de externe al Republicii Finlanda, Ahti Karjalainen, a fost dat publicităţii un comunicat comun în care se arată, printre altele, că cele două părţi au început tratative pentru reglementarea problemelor financiare şi juridice rămase nesoluţionate de la cel de-al doilea război mondial, menţionează A.D.N.

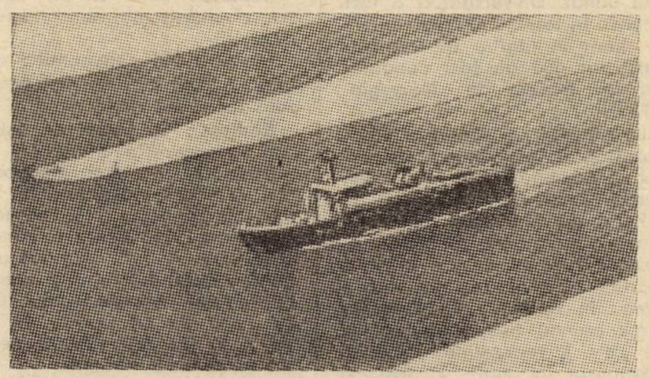

Distrugătorul de mine britanic Abdiel — primul vas care traversează Canalul Suez, din iunie 1967. Operaţiunile de curăţire vor dura circa un an

Exemplu

Valéry Giscard d'Estaing, preşedintele Republicii Franceze, a declarat, la deschiderea primei şedinţe a noului guvern, că va lucra „direct cu miniştrii" şi i-a invitat pe aceştia „să reducă serios cabinetele ministeriale, precum şi prea numeroasele eşaloane administrative". El a arătat că, dorind să dea exemplu, va reduce personalul Palatului Elysée de la 464 la mai puţin de 300 de persoane.

Asigurări

Cancelarul federal, Helmut Schmidt, a declarat ziariştilor că doreşte să întreprindă, în toamnă, o serie de călătorii şi speră că va putea efectua, de asemenea, vizita scadentă la Moscova. Schmidt a dat asigurări că Republica federală este dispusă să aplice tratatul fundamental cu R. D. Germană în spiritul şi litera acestuia.

Societate

În viitorul apropiat, firma „Siemens" va înfiinţa în Ungaria o întreprindere mixtă, au anunţat reprezentanţii întreprinderii vest-germane la Tîrgul Internaţional de la Budapesta. Se preconizează că partenerul ungar va fi „Intercooperation" — societate pe acţiuni, care va deţine 51 la sută din capitalul iniţial. Aceasta va fi prima întreprindere mixtă în Ungaria, întemeiată în baza legii adoptate cu cîţiva ani în urmă, menţionează M.T.I.

Sigme Sinhi a fost încoronat rege al Bhutan-ului. Născut în 1955 la Thimphu, capitala ţării, este al treilea copil al fostului suveran. După încoronare, se caută o regină...

Record

Comisia franceză de control cinematografic nu s-a putut plînge de inactivitate în timpul celor şase săptămîni de campanie electorală. A interzis şapte filme şi a permis vizionarea altor 35 numai persoanelor peste 18 ani. În timpul acestor şase săptămîni, în timp ce majoritatea instituţiilor evitau să aibă iniţiative, Raymond Labelle, prim-cenzorul comisiei de control, în cadrul căreia îl reprezintă pe ministrul culturii, a vizionat 125 de lung metraje şi 63 de scurt metraje. Cifră record.

Incendiu la Hollywood : pagube de 10 milioane dolari. Steve McQueen şi Ali Mac Graw veniseră să asiste la primul tur de manivelă al viitorului lor film „Tower Inferno", în care acţiunea se petrece într-un zgîrie-nori cuprins de flăcări. Incendiul din studiouri nu era, din păcate, o înscenare, ci pură realitate

Război şi pace în Vietnamul de Sud...

Marină

Reguli de securitate, instrumente precise de navigaţie, organizaţii sindicale la bord — toate acestea nu există pentru o parte importantă a marinei comerciale occidentale care navighează sub pavilioane de complezenţă. Multe asemenea nave sînt adevărate „coşciuge plutitoare" : 271 nave liberiene (din 2 234) şi 624 nave panameze (din 1 337) au mai mult de 20 de ani de funcţionare ; 35 000 de marinari navighează în condiţii de insecuritate la bordul unor adevărate epave. Pierderea acestor vase este mai curînd o afacere pentru armatori, care încasează, astfel, asigurările. Nu este de mirare că lista dispariţiilor misterioase înregistrează creşteri.

WILLY BRANDT:

Anii exilului (1933-1947)

(III)

În cursul primei ierni a ocupației, o serie de personalități marcante, din mai multe partide, au devenit conducătorii **de facto** ai Frontului. Alți membri ai conducerii erau arhiepiscopul din Oslo, fruntași sindicali, funcționari superiori, un student în drept și mulți alții. În paralel cu organizația din Oslo, s-au format comitete în toată țara, ele trebuind să asigure ca întreaga mișcare de rezistență să acționeze în deplină coordonare. În ciuda caracterului ilegal al organizației, protestele cu caracter de masă, semnate cu numele complet, au jucat un rol important în rezistență. Un alt obiectiv a fost încurajarea presei ilegale. Grupul central din Oslo publica un „buletin", într-un tiraj limitat, care constituia o sursă de informații pentru cele circa 200 publicații ilegale ale vremii. Fiecare exemplar trecea prin multe mîini și presa ilegală era foarte influentă, mai ales după august 1941, cînd toate radioreceptoarele au fost confiscate de la norvegieni, cu excepția Quislingilor. Astfel, populația a fost informată neașteptat de bine asupra evenimentelor interne și externe, în tot timpul ocupației. Organizația centrală mai strîngea fonduri pentru activitățile clandestine și pentru familiile pe care Gestapoul le lipsise de alimente și de orice fel de venituri. Sume importante au fost strînse în Suedia din donații benevole. Treptat, fonduri substanțiale au ajuns în țară de la guvernul norvegian în exil, mai ales prin ambasada de la Stockholm, care a organizat un serviciu de curieri clandestini peste frontieră.

Efectivul forțelor armate germane de ocupație a crescut continuu, de la aproximativ 100 000 oameni la început, în 1940, la mai mult de un sfert de milion. În august 1943, s-a ajuns la o armată de ocupație de 380 000 oameni în Norvegia, reprezentînd peste o zecime din populația țării ! Și, pe lîngă aceștia, veneau cohorte întregi de polițiști, administratori, tehnicieni.

După ce încercările de a înăbuși opoziția populației și de a instaura o „nouă ordine politică" au dus la un întreg șir de eșecuri, începînd din 1943 s-a făcut remarcată o schimbare a orientării. Planurile de nazificare au fost în mare parte abandonate. Acest lucru s-a datorat, în parte, mișcării de rezistență.

Cînd rezistența națională s-a intensificat și mai mult, grupe de guerilla norvegiene, special antrenate, au întreprins atacuri asupra unor obiective militare. După ce au fost retrase trupele armatei a 20-a germane din Finlanda și reunite cu armata a 21-a germană, mai multe divizii au fost trimise, prin Danemarca, în Germania. Patrioți norvegieni și forțe aliate aero-navale au întreprins atacuri reușite împotriva acestei operații de transfer.

Nikolaus von Falkenhorst, comandantul german, era privit în unele cercuri ca un susținător al opoziției germane. Acest lucru nu este adevărat. Era un ofițer care, ocazional, ar fi putut să ridice obiecții față de unele măsuri, dar care nu avea destul curaj pentru a se împotrivi deschis crimelor naziste. Cînd dificultățile întîmpinate de germani au crescut și rezistența norvegiană s-a intensificat, a fost chiar gata să-l recunoască pe Quisling, ceea ce refuzase anterior. După încercarea nereușită de atentat asupra lui Hitler, în iulie 1944, Falkenhorst a fost primul comandant de armată care și-a reafirmat cu slugărnicie loialitatea față de „Führer". Două săptămîni mai tîrziu, el și Terboven au vorbit la o adunare unde au jurat credință lui Hitler și, analizînd situația militară, au declarat că nu există nici o îndoială asupra victoriei Germaniei în război. Cînd, de la comandamentul lui Hitler, a venit ordinul ca grupurile de comando și parașutiștii — chiar și cei în uniformă — să fie împușcați, Falkenhorst a transmis fără să crîcnească acest ordin armatei de sub comanda sa și l-a aplicat în numeroase ocazii (1948).

LUPTA UNIVERSITĂȚII DIN OSLO ȘI ULTIMELE ZVÎCNIRI

Ca și alte instituții de educație superioară, Universitatea din Oslo s-a luptat în mod ferm, fără nici un compromis, pentru principiile fundamentale ale independenței. Reprezentînd cea mai înaltă instituție de învățămînt și cercetare, Universitatea capitalei avea o îndatorire evidentă față de poporul norvegian. Era firesc ca națiunea să o privească drept un bastion al suveranității naționale, potrivnic ideologiei naziste.

Marți, 30 noiembrie 1943, unități ale poliției secrete germane, ale S.S.-ului și ale poliției de stat au înconjurat toate clădirile în care se desfășura învățămîntul. În acea zi, se aflau probabil la Oslo vreo 3 000 de studenți. Dintre aceștia, 1 500 au fost arestați .Un prim contingent de 300 de studenți, împreună cu alți 900 norvegieni au fost transferați în Germania la 9 decembrie, într-un lagăr special. Alții i-au urmat. Universitatea a fost închisă. În total, 1 600 norvegieni au murit în lagăre de concentrare, iar 600 au fost condamnați la moarte în Norvegia (1943).

La sfîrșitul lui ianuarie 1945, Terboven a fost chemat de Hitler și admonestat în mod sever pentru amploarea acțiunilor de sabotaj din Norvegia. Quisling era, tot pe atunci, la Hitler. Acesta i-a vorbit despre o armă secretă nimicitoare, pe care o avea „în rezervă". Quisling i-a atras atenția asupra pericolului pe care îl reprezenta Suedia. Răspunsul lui Hitler a fost că dacă Suedia va ataca, Stockholm, Göteborg și Malmö vor fi în ziua următoare ruine. Încrederea lui Hitler în Quisling nu mai era, însă, pe atunci nelimitată. Totuși, nu i-a refuzat, în 1944, cele 10 000 pistoale automate cerute de acesta.

...În ziua de 29 aprilie, o atmosferă de așteptare a păcii începuse să domnească la Oslo, mai ales că se aflase de oferta de pace pe care Himmler o transmisese puterilor occidentale. Conducătorii Frontului Patriei au lansat o proclamație în care arătau că o capitulare germană completă devenea tot mai probabilă. Din acest motiv, trebuia evitată orice acțiune precipitată, care n-ar fi făcut decît să prejudicieze oprirea, în deplină ordine, a ostilităților. Quisling a făcut o declarație în fața miniștrilor săi, susținînd că Norvegia a fost totdeauna neutră și arătînd că ea nu trebuie să devină un teatru de război. Totodată, el le-a spus că regimul Quisling reprezenta singurul guvern **de facto** și **legal** din țară. Dar, curînd după aceea, miniștrii și-au părăsit posturile. Nazismul norvegian a mai făcut o încercare disperată de a forma un guvern de tranzație, pe „o bază mai largă", dar aceasta a eșuat de la început. Publicațiile lui Quisling au adoptat, la sfîrșitul lui aprilie, un ton de „conciliere". Dar Frontul Patriei nu s-a lăsat înșelat de această vorbărie. Cînd o delegație a lui Quisling a apărut la frontiera suedeză pentru a purta discuții cu reprezentanții Frontului Patriei și ai guvernului în exil, ea nu a găsit pe nimeni cu care să vorbească și s-a întors înapoi.

Sîmbătă 29 aprilie 1945, seara, am cerut din Stockholm legătura cu comisarul Reichului, Terboven, aflat la Oslo. Legătura s-a stabilit imediat, dar a fost întreruptă de îndată ce Terboven a aflat numele celui ce îl chema. Pe urmă, brusc, o voce a răsunat : „Vorbește Obergruppenführerul Rediess".

Brandt : Cu o jumătate de oră în urmă, am avut o convorbire cu consulul Stören (acesta lucra pentru regimul lui Quisling în sectorul afacerilor externe) și l-am întrebat despre știrile apărute în presa din Stockholm de astăzi, privitoare la o schimbare a statu quo-ului din Norvegia, în legătură cu care s-ar desfășura negocieri la Oslo. Am fi dorit să știm dacă partea germană poate face o declarație oficială în această privință.

Rediess : Ceea ce pot spune este că aceste știri nu corespund realității.

Brandt : Nu corespund realității ? Deci nici nu sînt prevăzute astfel de negocieri ?

Rediess : Va trebui să așteptați un comunicat oficial !

Brandt : Se mai presupune aici că eliberarea deținuților politici din Norvegia ar fi iminentă.

Rediess : În măsura în care acest lucru a fost discutat între conducătorul S.S.-ului și contele Bernadotte, reprezentantul Crucii Roșii (la 24 aprilie, la Lübeck), se fac, într-adevăr, pregătiri în această direcție.

Brandt : Dar există perspectiva unei rezolvări imediate a problemei ?

Rediess : Dimpotrivă. Este în pregătire, dar depinde de înțelegerea dintre comandantul S.S.-ului și contele Bernadotte.

Brandt : Putem să ne așteptăm la noi declarații ale autorităților de ocupație în legătură cu noile desfășurări ale evenimentelor în Germania ?

Rediess : Nu ! E limpede ?

Asta a fost tot ceea ce Rediess a avut de spus. După cîteva clipe, operatorul telefonic mi-a comunicat : „Îmi pare rău, dar interlocutorul dv. a închis aparatul. Nu mai dorește să continue convorbirea".

Terboven și Rediess nu au făcut nici o încercare ca trupele germane să opună rezistență aliaților. Chiar și fuga le-a părut fără sens. S-au sinucis amîndoi, în ziua capitulării (1948).

E DIN NOU PACE PE PĂMÎNT !

E din nou pace pe pămînt ! Peticul nostru de glob, devastat, poate fi acum reconstruit. Dar în calea reconstrucției mai sînt serioase obstacole. Multe milioane de oameni sînt subalimentați și nu au nici un acoperiș deasupra capului lor. Foamea și epidemiile constituie primejdii care trebuie cu orice preț evitate. Mizeria economică barează calea spre reconstrucția politică și culturală. Chiar și nazismul mai trebuie încă să fie defintiv biruit. A fost distrus ca regim ; dar ca ciumă spirituală, îl mai întîlnim, din păcate, persistînd în mentalitatea unora. Nimeni nu trebuie să se aștepte ca Europa să-și revină peste noapte. Este nevoie de un proces radical de însănătoșire.

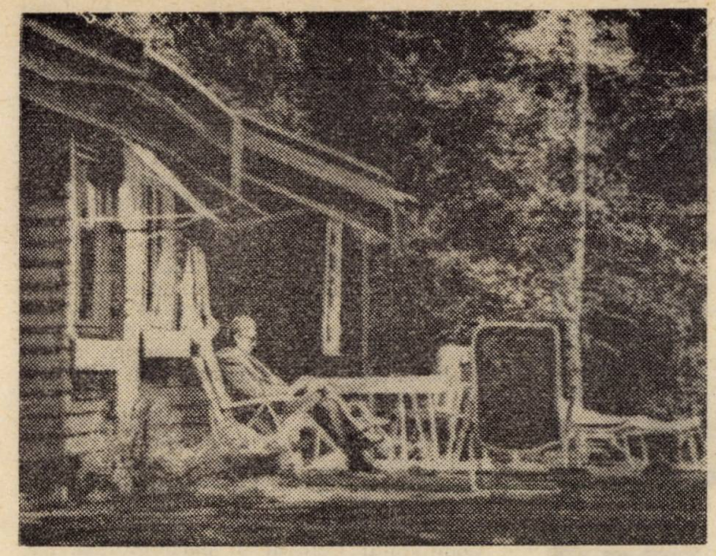

O imagine din actualitate ; mai 1974 : după demisie, Willy Brandt s-a reîntors, pentru o scurtă vacanță, la reședința sa din Hamar, în Norvegia

De pe urma războiului, au ieșit la suprafață și multe forțe pozitive. Există acum condiții în care indivizii și națiunile au dobîndit o șansă de a trăi împreună în armonie. Sfîrșitul nazismului a năruit cea mai importantă redută a sinuciderii naționale germane.

În lupta pentru libertate, s-au născut forțe noi, care acum sînt active și reorganizează existența națională în diferite țări. Pretutindeni se fac noi încercări de a se realiza o mai mare prosperitate și o viață culturală mai bogată, printr-o valorificare planificată a resurselor materiale și tehnice.

Sfîrșitul războiului a găsit Uniunea Sovietică, alături de S.U.A., ca o putere mondială hotărîtoare. Dintre toate națiunile, ea a făcut cele mai mari sacrificii umane. Ea a pus în joc întreaga ei existență națională, într-un mod care a stîrnit admirația generală și i-a întărit considerabil prestigiul internațional. Ca și toate celelalte țări, Uniunea Sovietică dorește incontestabil să-și realizeze propria reconstrucție și să se dezvolte în continuare sub semnul colaborării internaționale.

Actualmente, Germania se prezintă ca un vid politic între est și vest ; trebuie făcute serioase eforturi pentru a se promova democrația, cu ajutorul actualelor forțe antinaziste și în conformitate cu hotărîrile puterilor victorioase.

Europa se află într-un proces de prefacere radicală. Pretutindeni oamenii aspiră spre mai multă libertate și dreptate. Colaborarea internațională este esențială pentru a construi noua pace, în concordanță cu interesele tuturor națiunilor (1945).

Germanii trebuie să poarte răspunderea. Dar răspunderea nu reprezintă același lucru cu vina. Drept vinovați trebuie să fie considerați criminalii naziști individuali și organizațiile lor. Naziștii — în Germania și în alte țări — sînt cei vinovați. Procesul de la Nürnberg a scos la lumină un ansamblu de vinovății care depășesc limitele celei mai teribile fantezii. Nu numai căpeteniile nazismului și teroriștii Gestapoului sînt vinovați, ci și unii mari industriași, birocrații : cu toții au fost implicați în dezlănțuirea terorii și războiului. Aceste grupuri trebuie să fie stigmatizate și influența lor în societate înlăturată, pentru ca să existe speranța de a se edifica un stat german bazat pe dreptate și pe o democrație antinazistă statornică (1946).

Germania și-a dat seama că războiul nu duce la nimic. Poporul și-a dat seama la ce monstruozități poate duce ura rasială. Acum, sarcina imediată este să se evite ca aceste concluzii să fie irosite, ca populația să ajungă la o stare de disperare socială și națională. Doctoria cea mai bună trebuie să fie munca productivă. Iar antinaziștii încercați sînt cei mai indicați să ia frînele în mînă (1946).

După capitularea necondiționată, a venit ocupația totală. Wehrmachtul a fost zdrobit și ce a rămas din el a încetat să mai existe. Organizațiile naziste au fost interzise. Administrația, rețeaua de comunicații, serviciile sociale sînt la pămînt. Căpeteniile naziste au lăsat în urma lor un morman de ruine, o economie falimentară, un popor dezrădăcinat și apatic. A fost o prăbușire unică, fără egal în istoria modernă. Hitler, și alții înaintea lui au încercat să convingă poporul german că misiunea lui ar fi să devină „stăpînul Europei și al lumii". El a reușit să recruteze cea mai numeroasă și primejdioasă bandă de gangsteri din istorie. Dar totul s-a năruit.

Sînt însă convins că, în ciuda a tot ceea ce s-a întîmplat, Germania dispune de forțe care să-i asigure un viitor pașnic și democratic. Nu toți germanii aparțin bandei criminalilor naziști. Într-o criză a existenței ca aceea prin care trece Germania azi, avem nevoie de dragoste de adevăr și de simțul responsabilității — de aceasta înainte de toate (1946).

REVEDERE CU PATRIA

La puține zile după capitularea Germaniei, mă aflam din nou în Norvegia. Ca ziarist, am petrecut lunile de vară făcînd naveta între Stockholm și Oslo, iar, în octombrie, am avut prilejul să mă duc la Nürnberg, în calitate de corespondent al unor ziare scandinave.

Un avion britanic m-a depus pe aeroportul din Bremen. Prietenii mei din oraș m-au dus la Lübeck, într-un automobil de serviciu. Acolo mi-am revăzut, după zece ani, mama. Ea și tatăl meu vitreg trecuseră nevătămați prin grozăviile războiului, cu excepția cîtorva neplăceri minore. Mă întîlnisem pentru ultima dată cu mama mea în 1935, la Copenhaga, desigur în secret, iar tatăl meu vitreg mă vizitase la Oslo în 1937. Cînd am fost, în 1936, la Berlin, n-am putut, desigur, să mă las văzut la Lübeck ; ar fi fost primejdios pentru toți cei în cauză. În timpul războiului, am putut, doar în rare ocazii, să le trimit vorbă că trăiesc și sînt sănătos. Spre sfîrșitul războiului, fratele meu vitreg a fost mobilizat la artileria antiaeriană, cînd avea doar șaptesprezece ani, dar a supraviețuit războiului.

Am rămas la Nürnberg — cu excepția unei întreruperi pe la sfîrșitul anului — pînă în februarie 1946, iar în mai am revenit acolo. Am stabilit contactul cu prieteni din Germania și din afara ei și am cunoscut mulți tineri și multe tinere care se străduiau, în cele mai dificile condiții, să asigure reînnoirea vieții printre ruine și să întemeieze o nouă democrație. În Nürnberg am întîlnit un cerc de social-democrați care se grupaseră în jurul bătrînului deputat și fruntaș sindical Josef Simon, care scăpase cu viață din lagărul de la Dachau.

În ianuarie 1946, am avut o primă convorbire cu Kurt Schumacher. Erich Ollenhauer venise și el la o conferință social-democrată. La Hamburg și Lübeck, am discutat situația cu oameni care luaseră în mînă treburile obștești imediat după război. Nu mă dusesem încă la Berlin. În mai 1946, am luat parte la prima conferință a Partidului Social-Democrat reconstituit, ca reporter al ziarelor scandinave, dar, de asemenea, ca invitat din partea social-democraților germani din Suedia. Am transmis și reportaje de la congresul de constituire al Uniunii Sindicatelor Germane.

La un moment dat, Theodor Seltzer, cel dintîi prim-ministru, m-a întrebat, la Kiel, dacă eram dispus să preiau funcția de primar al orașului Lübeck. Mai tîrziu, m-am întrebat adesea dacă n-ar fi fost mai bine să-mi reiau activitatea în orașul natal. Sper că nu va părea o simplă înfumurare dacă voi spune că, după părerea mea, activitatea mea acolo ar fi fost prea mărginită. Pe de altă parte, trebuie să recunosc că refacerea orașului-liber — Lübeck — făcea parte din programul meu personal. Poate că aș fi avut chiar unele succese care, obiectiv vorbind, n-ar fi fost, în ultimă analiză, prea folositoare. Ca vechi cetățean al Lübeckului, era greu pentru mine să accept că orașul trebuia să rămînă o parte din Schleswig-Holstein, așa cum hotărîseră naziștii. La Hamburg, mi s-a oferit, de asemenea, un post de conducere.

Între timp, însă, o cu totul altă propunere a ajuns la mine. Ministrul de externe norvegian Halvard Lange dorea să devin atașatul său de presă, pentru informațiile politice necesare departamentului său. La început, a fost vorba de Paris, apoi de Berlin, unde norvegienii, ca și alți aliați, înființaseră o misiune militară, adică o reprezentanță acreditată pe lîngă comisia aliată de control. Nu am ezitat și am dat un răspuns afirmativ. Dar formalitățile n-au fost perfectate înainte de sfîrșitul anului.

Una dintre aceste formalități era statutul cvasi-militar care urma să-mi fie acordat. Fără să fi fost vreodată soldat, deveneam acum ofițer ! Faptul că am primit gradul de maior și nu, spre pildă, cel de căpitan nu ținea de prestigiu ; salariul era însă mai bun. Pe mîneca stîngă a costumului meu militar, pe care abia dacă l-am purtat cu excepția călătoriei spre Berlin, se putea citi : „ofițer civil".

O altă problemă era aceea a numelui meu. Pașaportul meu diplomatic era emis pe numele Willy Brandt. Legitimațiile mele de ziarist, de asemenea. Mi-am scris cărțile, am activat în viața politică, încă de la nouăsprezece ani, am devenit cunoscut, în afara Germaniei, sub același nume. Dar nu era numele meu „autentic", ci unul adoptat, care intrase în uz la Lübeck în primele zile ale activității mele clandestine din primăvara lui 1933. Ca Willy Brandt am devenit cunoscut și în Partidul Muncitoresc Norvegian.

În relațiile cu autoritățile din Norvegia și din Suedia am folosit, desigur, întotdeauna numele cu care m-am născut, anume Herbert Ernst Karl Frahm. Actul meu de cetățenie din Schleswig-Holstein datînd din 1948*) completează numele, menționînd „cunoscut ca Willy Brandt". Dar o schimbare oficială a numelui nu s-a produs decît în 1949, certificată de șeful poliției din Berlin. În consecință, am socotit că e bine să mă prezint în toate situațiile sub numele pe care l-am folosit de la nouăsprezece ani, ca refugiat german care trăia și scria în străinătate.

Soția mea Ruth (cea de a doua soție) a venit la Berlin curînd după mine, pe la începutul lui 1947. Am fost alături în anii dificili și, totuși, fericiți de după război. În vara anului 1947, amîndoi am luat parte la cea de a doua conferință a Partidului Social-Democrat din Berlin. Curînd după aceea, ne-am dus la Praga. Pe atunci, mai eram încă cetățeni norvegieni.

*) În acel an, Brandt și-a reluat cetățenia germană.

(Va urma)

Le Courrier du Vietnam
HANOI

MAREA PRODUCȚIE SOCIALISTĂ — SARCINA CENTRALĂ

La al III-lea Congres al Federației sindicatelor din Vietnam (11—14 februarie 1974) LE DUAN, prim-secretar al C.C. al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam, a pronunțat o cuvîntare despre „Etapa nouă a revoluției și sarcinile sindicatelor". Redăm extrase din această cuvîntare.

„DUPĂ semnarea Acordului de la Paris, revoluția vietnameză a intrat într-o fază nouă. Cu toate acestea, lupta pentru desăvîrșirea independenței și eliberării țării întregi rămîne încă dificilă și complexă. Ea impune ca Nordul să se dezvolte puternic, în toate domeniile. În acest sens, el trebuie să progreseze mai rapid și mai viguros pe calea socialismului.

Pentru perioada 1974—1975, îndeosebi, se pune problema ca Nordul să lichideze cît mai rapid sechelele războiului, să restabilească și să dezvolte economia și cultura, să continue construirea bazei materiale și tehnice a socialismului, să consolideze raporturile de producție socialiste și orînduirea socialistă pe toate planurile, să stabilizeze situația economică și condițiile de viață ale populației, să consolideze apărarea națională, să-și îndeplinească obligațiile sale față de Sudul eroic.

În contextul unei economii încă esențialmente agrară, cu forțe productive foarte restrînse și afectată de nenumăratele dificultăți provocate de un război îndelungat, noi am putut să asigurăm nevoile esențiale ale populației — hrană, îmbrăcăminte, învățămînt, ocrotirea sănătății. În general, circulația și distribuția, prețurile mărfurilor, condițiile de viață ale poporului nu au suferit mari perturbări, nicăieri populația n-a suferit de foame, nici de frig.

Oare cum poate fi calificată aceasta altfel decît o înfăptuire extraordinară ? În pofida slăbiciunii sale, economia nord-vietnameză a putut, grație superiorității noilor raporturi de producție, să treacă peste încercările războiului și să contribuie activ la victoria luptei noastre împotriva agresiunii americane. Oare ar fi existat un alt regim social care, în aceste condiții, să fi putut fie și numai să reziste ?

La sfîrșitul lui 1973, după un an de eforturi pe linia redresării economice, consecințele directe ale războiului erau în mare parte eliminate ; producția și condițiile de viață sînt pe cale de a fi stabilizate ; unele domenii ale producției au depășit nivelul atins în 1965 ; gestiunea economică s-a ameliorat.

Aceasta, desigur, nu înseamnă decît un prim pas, dar care dovedește încă odată vitalitatea regimului nostru, hotărîrea clasei muncitoare și a poporului muncitor în noua etapă revoluționară și, în același timp, justețea liniei partidului nostru.

Dacă este adevărat că am obținut mari succese, aceasta nu înseamnă că trebuie să fim satisfăcuți de situația actuală în ceea ce privește mai multe aspecte — în special în domeniul economic. Din punctul de vedere al creșterii și dezvoltării, economia este, în prezent, afectată de unele dificultăți, probleme majore care trebuie rezolvate dē o manieră fundamentală. Unele probleme impun rezolvarea imediată, deoarece, altfel, nu vom putea progresa nici cu un pas, ba chiar vom vedea amenințate ceea ce noi numim primele realizări ale socialismului.

Fără război, economia nord-vietnameză ar fi avut o cu totul altă înfățișare. Deja foarte slabă de la început, abia făcuse cîțiva pași cînd războiul a obligat-o să dea înapoi cu mai mult de un deceniu. Pe lîngă pagubele materiale evaluate la mai multe miliarde de dongi, războiul a avut, în mai multe domenii, consecințe nefaste, pe care nu le vom putea elimina decît după un timp îndelungat.

Dispunem de o masă socială de muncă relativ mare, pe care n-am utilizat-o în întregime ; productivitatea muncii este încă scăzută. Personalul, în primul rînd personalul administrativ neproductiv, s-a umflat de o manieră exagerată. Plata salariilor și cheltuielile asimilate depășesc posibilitățile noastre. Pe de altă parte, populația sporește într-un ritm rapid (peste 10 milioane din 1954 pînă în 1973), ceea ce a agravat și mai mult dezechilibrul dintre nevoile populației și posibilitățile noastre economice și financiare. Producția agricolă nu acoperă încă nevoile de hrană și de alte produse alimentare, de materii prime industriale și produse de export. În industrie, aproape toate întreprinderile importante au fost devastate în timpul războiului ; dacă majoritatea sînt în acest moment restaurate, unele aspecte ale producției nu și-au regăsit încă ritmul lor normal. Pe scurt, disponibilitățile de forță de muncă și potențialul economic nu sînt încă utilizate în întregime.

O concluzie se impune : trebuie activizată industrializarea socialistă, să se înainteze rapid spre marea producție socialistă. Tocmai pentru a răspunde acestei sarcini cruciale, au fost adoptate rezoluțiile plenarelor a XIX-a și a XX-a ale Comitetului Central al partidului și, îndeosebi, rezoluțiile celei de a XXII-a plenare ce a avut loc recent. Aceste rezoluții abordează numeroase aspecte ale edificării și dezvoltării economiei, ale conducerii și gestiunii economice, dar toate aceste aspecte converg spre sarcina centrală : accelerarea industrializării socialiste în vederea trecerii rapide a Nordului spre marea producție socialistă ; și ele se referă la imperativul esențial : dezvoltarea viguroasă a forțelor productive, concomitent cu consolidarea și desăvîrșirea neîntreruptă a raporturilor socialiste de producție.

Pentru a imprima un puternic avînt forțelor productive, trebuie să ne sprijinim pe noile raporturi de producție, să le adaptăm, să le consolidăm punînd în valoare superioritatea lor. Acolo unde cooperativele (agricole, meșteșugărești) se află în dificultate, unde membrii au „un picior înăuntru, un picior afară", noi trebuie să restabilim cu hotărîre și la vreme situația, consolidînd, în același timp, gestiunea în concordanță cu caracterul întreprinderii socialiste. Fără aceasta, ar fi imposibil să facem să progreseze producția și forțele de producție. Pe de altă parte, noi trebuie să considerăm efortul de dezvoltare a forțelor de producție ca o măsură capitală menită să consolideze și să perfecționeze noile raporturi de producție. În acest sens, este necesar să se activizeze industrializarea socialistă, să fie trecută întreaga economie la marea producție socialistă.

Noi am trecut peste etapa dezvoltării capitaliste, intrînd direct în socialism. Aceasta înseamnă că nu capitalismul, ci socialismul trebuie să înlocuiască mica producție prin marea producție. Și, în mod evident, ceea ce creăm noi trebuie

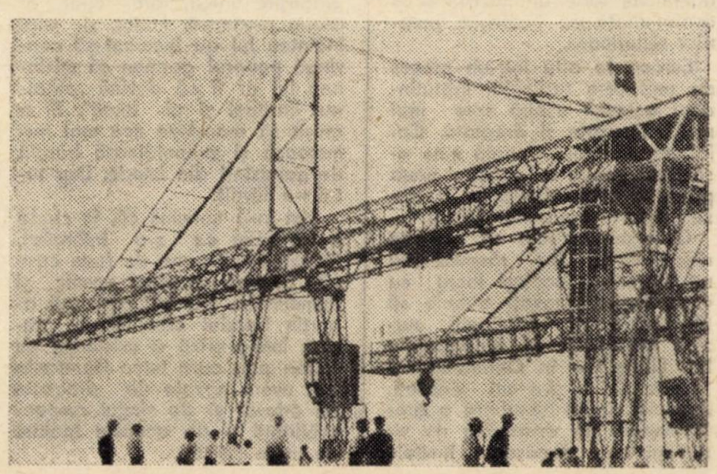

R.D. Vietnam. Restabilirea și consolidarea economiei — obiectiv prioritar. În imagine : macarale de transport, cu o capacitate de ridicare de pînă la două tone, asamblate în provincia Hai Hung de Departamentul de Transport Fluvial

să fie marea producție socialistă, o mare producție superioară marii producții capitaliste nu numai pe plan socio-economic, ci și prin anvergura și nivelul dezvoltării. A face mica producție să treacă direct la marea producție socialistă este, desigur, o problemă nouă. Practica ne va permite să ne dăm seama ; noi sîntem siguri că linia justă a partidului nostru ne va permite să realizăm această sarcină extrem de complexă și dificilă.

Pentru a transforma agricultura aflată într-un stadiu de înapoiere, a face să treacă țara noastră de la mica producție, actualmente preponderentă, la marea producție socialistă, nu avem altă cale decît industrializarea socialistă. Acesta este motivul pentru care Congresul al III-lea al partidului nostru a definit industrializarea socialistă ca sarcina centrală în întreaga perioadă de tranziție. Construirea marii producții socialiste în țara noastră se identifică cu transformarea raporturilor de producție, concomitent cu revoluția tehnică, cu transformarea muncii meșteșugărești în muncă mecanizată ; cu redistribuirea forței de muncă, cu dezvoltarea de noi ramuri și noi meserii pe scară mare, în sensul unei specializări avansate, îmbinate cu o strînsă cooperare ; cu construirea unei economii independente, concomitent cu lărgirea raporturilor economice cu țările străine, în primul rînd cu țările socialiste. Calea spre marea producție socialistă, calea cea mai rapidă ce duce spre socialism, implică o fermă dictatură a proletariatului, îndeplinirea simultană a trei revoluții : revoluția raporturilor de producție, revoluția tehnică, revoluția ideologică și culturală — trei fațete ale unui proces unic, strîns legate și interferente, revoluția tehnică fiind cheia de boltă.

Pentru a ajunge la marea producție socialistă nu se poate dezvolta unilateral industria și construi unilateral industria grea. Industria nu va putea fi dezvoltată fără condițiile create de agricultură : hrană și alte produse alimentare, materii prime, forță de muncă, piețe. Aceasta implică, la început, o dezvoltare echilibrată a agriculturii și industriei. În țara noastră, calea ducînd spre marea producție trebuie să fie următoarea : dezvoltarea prioritară și rațională a industriei grele pe baza dezvoltării agriculturii și industriei ușoare, construirea economiei centrale concomitent cu dezvoltarea economiei regionale : coordonarea economiei și apărării naționale. Este singura cale adecvată condițiilor concrete ale țării noastre. Pe această cale, noi vom suprima cele două contradicții inerente industrializării țării noastre : în primul rînd, contradicția între, pe de-o parte, necesitatea unei acumulări rapide și importante și, pe de altă parte, o situație economică înapoiată, o producție mică cu randament foarte scăzut ; în al doilea rînd, acumulînd, noi trebuie să ameliorăm condițiile de viață ale poporului.

Revoluția socialistă în Nordul țării noastre este în esență o revoluție care determină trecerea de la mica producție la marea producție socialistă. Ea transformă radical fundamentele economice ale vieții sociale, nu numai raporturile de producție, dar și forțele de producție, nu numai producția, ci și repartiția bunurilor.

Motor al revoluției care determină trecerea de la mica producție la marea producție, blocul alianței clasei muncitoare, clasei țăranilor colectivizați și intelectualilor socialiști se consolidează zi de zi. Aceasta este baza socială solidă a statului nostru, baza unității politice și morale a societății noastre".

l'Unità

ROMA

PARTIDELE DE LA LISABONA

IMEDIAT după 25 aprilie și în momentul formării noului guvern, în Portugalia s-a remarcat o extraordinară înmulțire a formațiunilor politice. Astăzi, există circa 60, dar foarte puține — și anume patru : partidul comunist, socialist, democrat-popular și creștin social-democrat — se bucură de adeziune în rîndurile opiniei publice. În rest, foarte multe formațiuni constituie doar expresia unei aspirații de libertate care nu reușește să se identifice cu forțele politice mai importante și tradiționale, nu pentru că ele nu ar corespunde — evident, în măsură diferită și cu obiective diferite — cerințelor țării, ci pentru că îngrozitoarea luptă dusă împotriva lor timp de 50 de ani de regim a lăsat urme de neîncredere și îndoială într-o parte a opiniei publice. Este, deci, evident că, în perspectivă, pe măsura risipirii acestor atitudini negative, micile organizații vor sfîrși prin a se polariza în jurul forțelor celor mai importante.

În Portugalia lui Salazar existau foarte multe nuclee de opoziție față de regim, iar unele activau chiar în cadrul regimului. În această țară, însă, a lipsit impulsul unificator al războiului de eliberare, astfel încît, astăzi, o mare parte a acestor forțe sînt divizate din cauza unei istorii proprii, care nu a avut momente de unitate concretă, organizatorică, decît sporadic.

Trebuie relevat și un alt element: una dintre forțele cele mai active astăzi, și destul de omogenă din punct de vedere ideologic, este Partidul democrat-popular, născut din inițiativa unor oameni care — ca avocatul Sá Carneiro și medicul Miller Guerra — au activat în cadrul Alianței naționale a lui Caetano, devenind chiar membri ai Parlamentului salazarist. În ultimii ani, însă, ei s-au situat pe o poziție critică față de regim, renunțînd, în cele din urmă, la locurile lor în Parlament. Acest partid este, deci, produsul unei opoziții în cadrul regimului.

Adeziunea la socialism a tuturor formațiunilor politice care apar în aceste zile — chiar dacă este vorba adesea de o adeziune exprimată la modul general, neconfirmată de opțiuni reale — reprezintă un element extrem de semnificativ pentru situația portugheză. Dacă este de înțeles că, într-o țară ieșită din 50 de ani de dictatură fascistă, nici o formațiune politică nu vrea să fie caracterizată de dreapta (nici măcar grupul monarhist nu acceptă această etichetă, definindu-se drept „forță de centru"), această definire socialistă este, evident, un reflex al sentimentului pe care îl încearcă poporul portughez: o aspirație spre dreptate socială, de care trebuie să se țină seama chiar în chestiuni formale. În caz contrar, există riscul pierderii legăturii cu opinia publică. În această privință, merită amintit că Partidul democrat-popular, născut din inițiativa unor exponenți ai aripii „liberale" a Alianței naționale a lui Caetano și cu adeziunea unei mari părți a aripii de dreapta a Partidului socialist, ieșită din PSP, se autodefinea drept „partid de centru-stînga".

Unica forță politică organizată care a rezistat în această jumătate de secol în Portugalia a fost partidul comunist. Este necesară o clarificare : cînd a fost hotărîtă eliberarea deținuților politici portughezi, ziariștii din întreaga lume au răsmas întrucîtva surprinși în fața numărului redus al acestora — cu puțin peste 200. Păreau puțini în fața asprimii dictaturii salazariste. În realitate, după cum a reieșit ulterior, numărul lor era cu mult mai ridicat (arhivele PIDE, cu miile de fișe, sînt grăitoare în acest sens), numai că structura polițienească a statului a permis un fel de „rotare" în închisori. Această regulă își avea, însă, excepția ei și excepția erau comuniștii: pentru aceștia, condamnările erau foarte aspre, iar „grațierea" era numai evadarea. În concluzie, dintre cei circa 200 deținuți, trei pătrimi erau comuniști.

Timp de jumătate de secol, Partidul Comunist din Portugalia a rezistat ca singura forță organizată cu largi baze de masă, mai ales în rîndurile muncitorilor și studenților, și cu o foarte puternică influență în rîndurile emigraților din Franța, Germania federală și Belgia. La rîn-

La Palatul Belem, cu prilejul investirii noului guvern. În imagine, președintele Spinola felicită pe ministrul muncii, Avelino Pacheco Gonçalves (membru al partidului comunist)

dul lor, el deveneau purtători ai ideilor comuniste şi propagandişti în timpul revenirilor periodice în patrie.

Partidul socialist — care, astăzi, împreună cu comuniştii, constituie forţa cea mai activă pe scena politică de la Lisabona — începuse de puţin timp să se reconstruiască, să se reorganizeze. În orice caz, aceste două partide — precum şi democraţii strînşi în jurul Comisiei Democrate Electorale (CDE) şi Mişcării Democraţilor Portughezi (MDP) — constituiau opoziţia organizată în Portugalia, iar, în momentul revoltei forţelor armate, tocmai comuniştii, socialiştii şi CDE au fost cei care au activizat viaţa politică portugheză. Toate celelalte formaţiuni au apărut ulterior, pe baza unor impulsuri care, numai în foarte rare cazuri, au fost produsul unei experienţe anterioare.

Toate acestea explică marea varietate de nuanţe a mişcărilor şi partidelor care au înflorit în Portugalia. Există în aceasta un aspect negativ, pentru că situaţia respectivă poate complica luptele, dar este, totodată, şi semnul unei aspiraţii spre libertate, a unei dorinţe de a exprima, în sfîrşit, ideile proprii, visele proprii. Actuala situaţie poate să prezinte unele aspecte negative, dar, din punct de vedere uman, fenomenul este de înţeles. Zilele grele care aşteaptă Portugalia — sarcina de a ieşi dintr-o tragică rămînere în urmă pe plan economic şi din drama umană şi politică a problemei coloniale, reprezentînd o încercare foarte dură pentru democraţia portugheză — vor determina forţele, în esenţă omogene, să devină convergente.

Kino Mazullo

Ministrul afacerilor externe al Portugaliei, Mario Soares, care a condus delegaţia ţării sale la prima fază a convorbirilor purtate la Londra cu delegaţia Partidului African al Independenţei din Guineea-Bissau şi Insulele Capului Verde (P.A.I.G.C.), a efectuat o escală de o zi la Paris, unde a avut întrevederi cu ministrul francez al afacerilor externe, Jean Sauvagnargues

Agenţia France Presse

PARIS

EUROPA OCCIDENTALĂ ŞI CRIZA FINANCIARĂ

DUPA INTERLUDIILE politice din Franţa şi R. F. Germania, Europa comunitară va fi, în curînd, confruntată cu consecinţele grele ale crizei financiare care afectează lumea occidentală şi care riscă, dezvoltîndu-se, să ducă la o criză economică. Dificultăţile actuale au ca origine afluxul de cereri pe piaţa occidentală a capitalurilor — piaţa eurodolarului — provenind din partea ţărilor care încearcă să finanţeze deficitele lor comerciale generate de creşterea brutală a preţurilor la petrol. Italienii, englezii şi francezii figurează printre principalii solicitanţi de împrumuturi, ei înţelegînd să limiteze prin acest mijloc măsurile de

Democratizarea — principalul scop al guvernului provizoriu

Convorbire cu ALVARO CUNHAL

secretar general al Partidului Comunist Portughez

„Actuala situaţie politică din Portugalia se caracterizează prin lichidarea fascismului şi cucerirea unora dintre cele mai importante libertăţi democratice. Mişcarea forţelor armate de la 25 aprilie a constituit o expresie a năzuinţelor profunde ale maselor largi populare din Portugalia. Această mişcare democratică a obţinut un succes deplin. Ea a fost însoţită de o activizare fără precedent a oamenilor muncii.

În principalele sale puncte, programul Mişcării forţelor armate a corespuns scopurilor forţelor democratice din Portugalia. Platforma Mişcării a devenit, ulterior, platformă a guvernului provizoriu, al cărui ţel este să organizeze în cursul următorului an alegeri libere, să convoace o adunare constituantă, pentru a permite poporului portughez să aleagă acel sistem pe care îl doreşte. Acest punct de primă importanţă al programului guvernului provizoriu reprezintă, de asemenea, un punct programatic pentru care se pronunţă partidul comunist şi toate celelalte partide aflate în trecut în opoziţie. Democratizarea vieţii ţării este principalul scop al guvernului provizoriu, al tuturor forţelor democratice din Portugalia.

Următoarea problemă care a stat la originea mişcării de la 25 aprilie este problema războaielor dezlănţuite de colonialismul portughez. Războiul colonial, principala cauză a serioaselor dificultăţi economice, sociale şi de altă natură întîmpinate de poporul portughez, a contribuit la apariţia tendinţelor democratice în cadrul forţelor armate. Războiul colonial a devenit unul din focarele în care s-au concentrat toate contradicţiile fostei politici portugheze. Cererea privind încetarea războiului colonial a devenit unul din punctele programului Mişcării forţelor armate. Să se pună capăt războiului — iată una din năzuinţele cele mai fierbinţi ale poporului portughez".

Subliniind că rezolvarea problemei coloniale reprezintă una dintre cele mai complexe sarcini politice, Alvaro Cunhal şi-a exprimat speranţa în reglementarea finală a acestei probleme.

Referindu-se la sarcinile aflate în faţa Partidului Comunist Portughez, secretarul general al partidului a spus că sarcina prioritară constă în consolidarea cuceririlor democratice rezultate în urma victoriei de la 25 aprilie, barareа căii contrarevoluţiei, împiedicarea fascismului şi a reacţiunii de a recuceri poziţiile, călăuzirea ţării spre alegeri libere şi convocarea Adunării Constituante, ceea ce reprezintă scopul şi dorinţa comună a tuturor portughezilor. „Aceasta este principala sarcină a partidului. Fără îndoială, înfăptuirea ei implică dificultăţi deosebit de mari. Ne-am mai lovit deja de dificultăţi cu caracter economic şi social; principala piedică în calea noastră, care ne va stînjeni acum şi în cursul întregii perioade premergătoare alegerilor, este dominaţia monopolurilor, rămasă neatinsă. Monopolurile sînt, deocamdată, stăpîne ale economiei portugheze, cu toate urmările care decurg de aici pentru viaţa politică şi socială a ţării. Indiferent de aceste dificultăţi, sîntem convinşi că vom reuşi să atingem principalul ţel pe care ni l-am propus — crearea unui regim democratic în Portugalia".

(După agenţia **TASS**)

austeritate urmînd a fi impuse pe plan național.

Această piață a capitalurilor, care nu depinde de nici o bancă centrală, se dezvoltă de mai bine de un deceniu ; specialiștii considerau că, începînd de anul acesta, ea va fi alimentată din plin de țările arabe producătoare de petrol, ale căror venituri suplimentare nu pot fi folosite decît parțial pentru industrializarea lor. Se prevedea, deci, o reciclare destul de ușoară a fondurilor vărsate țărilor producătoare, prin intermediul „europieței", unde țările importatoare ar fi putut regăsi „muniții" spre a-și continua cumpărările, fără a suferi prea mult.

Dar accelerarea inflației a schimbat întreaga situație.

Producătorii de petrol se arată reticenți să împrumute bani, chiar și indirect, țărilor ale căror monede se topesc rapid în focul inflației. Cu atît mai mult cu cît nu li se poate da nici o garanție de către băncile internaționale însărcinate cu aceste operațiuni. De aceea, ei preferă să investească în întreprinderi, în special în S.U.A., iar, în rest, se mărginesc la împrumuturi pe termen foarte scurt pe „europiață".

Or, țările deficitare cer împrumuturi pe termen mediu sau lung. Băncile nu pot opera transformarea creditelor decît într-o măsură limitată și tot sistemul se gripează, în momentul în care încetinirea activității, în special în S.U.A., însoțită de o cădere a cursurilor la anumite materii prime, pune anumite instituții bancare într-o situație supărătoare.

În aceste condiții, Italia, una din țările cele mai îndatorate, a luat măsuri drastice pentru a-și reduce importurile : ea cere să se depună, timp de șase luni, o cauțiune egală cu jumătate din valoarea produsului importat. Danemarca urmărește același obiectiv, aplicînd taxe fiscale suplimentare la importurile ei.

Dar aceasta înseamnă, desigur, a trece dificultățile asupra partenerilor comerciali ale căror exporturi sînt grav amenințate, înseamnă a declanșa un proces care nu poate să ducă decît la îngrădirea pieței, începînd cu Piața comună, în detrimentul celorlalți.

Pentru a evita un asemenea rezultat, Comisia de la Bruxelles cere insistent guvernelor „celor nouă" să se angajeze foarte ferm — mai mult decît au făcut-o pînă în prezent — că vor respecta orientările comunitare în materie de politică economică. Ea propune, în special, ca obiective prioritare ale acestei politici, adaptarea economiilor la criza petrolului, lupta împotriva inflației și reducerea deficitului extern. Aceasta implică, în special, o încetinire a creșterii tuturor veniturilor nominale, însoțită totuși de măsuri sociale compensatoare.

Cu alte cuvinte, membrii Comisiei de la Bruxelles consideră drept indispensabil un regim de austeritate în diversele țări ale Pieței comune, în special în acele țări al căror deficit extern este mare, pentru ca ele să-și poată continua cumpărările de petrol fără să-și stînjenească partenerii.

După formarea noilor guverne în Republica Federală Germania și Franța, miniștrii „celor nouă" urmează să se pronunțe, la începutul lunii iunie, asupra acestor remedii — al căror gust riscă să pară foarte amar francezilor, ispitiți de mierea promisiunilor electorale.

PROFIL

VALÉRY GISCARD D'ESTAING

președintele Republicii Franceze

Născut în 2 februarie 1926 la Coblenz, unde tatăl, Edmond Giscard d'Estaing, era director al finanțelor la Înaltul Comisariat francez care funcționa în Germania după primul război mondial, noul președinte al Franței a parcurs, în ultimii douăzeci de ani, etapele ascendente ale unei rapide cariere, întîi administrative, apoi politice. La 25 de ani, biografia lui conținea deja participarea la ultimele lupte ale Rezistenței pe străzile Parisului, un an și jumătate la comenzile unui tanc „Carusel" ca brigadier-șef al unui regiment de dragoni în campaniile din Franța și Germania, o călătorie de șase luni în Statele Unite.

Războiul îl surprinsese în ultimii ani ai liceului. Și-a continuat, deci, studiile după experiența militară, care, pentru prima dată, îl deplasează din universul său familial și social în contact direct cu mediile populare cele mai diverse. Studiile se desfășoară în două din așanumitele „mari școli" ale Franței, celebre pentru severitatea concursurilor de intrare și densitatea programelor : mai întîi Politehnica, reputată pentru calitatea inginerilor pe care îi formează, apoi — spre mirarea celor ce se așteptau să vadă pe tînărul absolvent luînd drumul fotoliilor de președinte-director general al marilor societăți — Școala națională de administrație (E.N.A.), despre care se spune că produce fruntașii tehnocrației administrative. Unii colaboratori ai lui de azi — Michel Poniatowski, în primul rînd — sînt dealtminteri dintre cei pe care i-a întîlnit atunci, pe băncile acestei școli.

La 30 de ani, era deputat. La 33, sub de Gaulle, secretar de stat la buget și cel mai tînăr membru al guvernului. La 36, ministru al finanțelor, cel mai tînăr în Franța de la Poincaré (adică din 1894); 1962 este, de altfel, nu numai anul primului portofoliu ministerial propriu-zis, ci și acela al nașterii unui nou lider politic. Căci, dacă de la începuturile carierei lui politice se număra printre componenții Centrului Național al Independenților (dreaptă tradițională), în momentul în care aceștia rămîn în opoziție, el pune bazele a ceea ce va deveni mișcarea „republicanilor independenți". Care, după 1966 — cînd de Gaulle va înlocui în fruntea ministerului de finanțe pe Valéry Giscard d'Estaing cu Michel Debré — va folosi deseori prilejul de a marca, într-o problemă sau alta, îndeosebi în cele economice și financiare, rezerve față de politica oficială și de a arăta că dorește să afirme o personalitate proprie. În 1969, în fine, la referendumul lansat de președintele de Gaulle, giscardienii răspund „nu", contribuind, astfel, la eșecul generalului și la retragerea lui din viața politică.

Succesorul la Palatul Elysée, Georges Pompidou, încredințează din nou lui Valéry Giscard d'Estaing departamentul economiei și finanțelor, pe care acesta îl păstrează chiar și după ce a făcut act de candidatură la înalta funcție rămasă vacantă prin decesul președintelui. Ales, noul șef al statului francez consideră succesul său ca o consecință a intenției, pe care a afirmat-o în repetate rînduri, de a se sprijini pe o nouă „majoritate prezidențială", substanțial lărgită față de cea pe care formația gaullistă U.D.R. a dominat-o mai mult de un deceniu și jumătate.

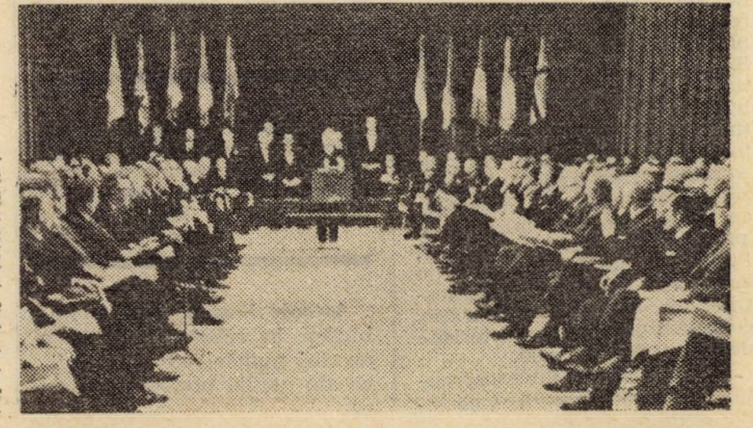

Reuniune a Pieței comune. Membrii Comisiei de la Bruxelles consideră drept indispensabil un regim de austeritate în diversele țări ale Pieței comune, în special în acele țări al căror deficit extern este mare

POSTA REDACTIEI

Fulbright, Bumpers

A. Giurgiu, Cluj ; Sergiu Tofan, Galaţi. După alegerile preliminare din statul Arkansas, a devenit practic imposibil ca William Fulbright să obţină un nou mandat în Senatul S.U.A. (teoretic, există posibilitatea ca numele său să fie introdus de alegători, la scrutinul din noiembrie, pe buletinele de vot — dar Fulbright nu pare interesat să-şi continue eforturile pentru un al şaselea mandat). Cel care a cîştigat alegerile preliminare, obţinînd în acest fel investitura Partidului democrat, este actualul guvernator al statului, Dave Bumpers ; el are mari şanse de a cîştiga în noiembrie în faţa lui John Harris Jones, candidatul puţin cunoscut al Partidului republican.

Prin urmare, în ianuarie anul viitor (cînd va începe exercitarea mandatelor disputate în noiembrie), James William Fulbright va părăsi Congresul S.U.A. după o activitate de 32 de ani : doi ani în Camera Reprezentanţilor şi 30 de ani în Senat. Fulbright este în vîrstă de 69 de ani. A studiat dreptul la Universitatea statului Arkansas şi la Oxford (Marea Britanie). După un singur an de practică juridică, a optat pentru o carieră universitară, devenind rector al Universităţii din Arkansas. Ales, în 1942, în Camera Reprezentanţilor, apoi în Senatul S.U.A. (în 1944), William Fulbright obţine, în deceniul al şaselea, funcţia care avea să-i aducă o vastă notorietate politică — aceea de preşedinte al Comitetului pentru afaceri externe al Senatului. Poziţia generală a senatorului din Arkansas, frecvent angajat în dispute cu Administraţiile succesive, se conturează pe coordonate realiste : sceptic în ce priveşte posibilitatea S.U.A. de a determina în mod decisiv cursul evoluţiei politice internaţionale, Fulbright se opune „aroganţei de mare putere“ (este autorul unui volum intitulat „The Arrogance of Power“), se pronunţă pentru reducerea angajamentelor militare externe ale S.U.A., pentru reducerea dispozitivului militar amplasat în afara frontierelor S.U.A. ; a fost unul dintre criticii severi ai intervenţiei militare în Asia de sud-est, susţinînd, totodată, dreptul şi datoria Senatului S.U.A. de a examina critic iniţiativele prezidenţiale externe, îndeosebi acelea cu caracter militar. În problemele politicii interne, Fulbright nu a desfăşurat o activitate deosebită, manifestînd, cu oarecare moderaţie, conservatorismul caracteristic democraţilor din sud.

Personalitatea guvernatorului Bumpers prezintă unele elemente de contrast. El are 48 de ani. Reputaţia sa se întemeiază, mai ales, pe calităţile de administrator dovedite în perioada exercitării mandatului de guvernator şi, de altfel, campania sa electorală a căutat să sublinieze dinamismul unui candidat mai tînăr, familiarizat cu problemele locale, în contrast cu „lipsa de contact“ a veteranului Fulbright.

Apropiata ieşire a lui Fulbright din scena politică are unele implicaţii în activitatea comitetelor senatoriale. În ordinea „seniorităţii“ (vechime continuă în Senat), lui Fulbright îi urmează, în Comitetul pentru afaceri externe, senatorul Sparkman, care este, totodată, preşedintele Comitetului pentru probleme bancare, urbane şi ale construcţiei de locuinţe. Dacă Sparkman decide să preia funcţia lui Fulbright, el va ceda preşedinţia Comitetului pentru bănci senatorului William Proxmire. Dacă Sparkman renunţă la preşedinţia Comitetului pentru afaceri externe, această funcţie va reveni senatorului Frank Church, adept (chiar mai militant) al poziţiilor lui William Fulbright.

Nicolae Pancu, com. Vedea, jud. Ilfov. 1. La 12 iunie 1968, a fost prezentat proiectul sovieto-american, cu ultimele modificări, al Tratatului de neproliferare a armelor atomice. Tot atunci, a fost elaborată rezoluţia Adunării Generale a O.N.U. privind semnarea şi ratificarea Tratatului (cu 95 voturi pentru, 4 împotrivă şi 21 abţineri). Semnarea Tratatului a avut loc simultan, la 1 iulie, la Moscova, Washington şi Londra. (La Moscova au semnat 36 state ; la Washington, 54 state ; la Londra, 23 state).

2. Statele Unite au acordat, în urmă cu cîţiva ani, clauza naţiunii celei mai fevorizate Poloniei şi Iugoslaviei.

3. Despre preşedinţii Franţei, am scris în cadrul acestei rubrici din nr. 19, a.c.

Ion Florian Nistor, Satu Mare. Ne pare rău, dar nu dispunem de asemenea date. Vă sugerăm să vă adresaţi revistei „Tribuna României“.

Aftenie Bostan, Tulcea. Publicăm în rubrica „Profil“ a acestui număr datele biografice ale noului preşedinte francez.

Ion Caragiu, Ploieşti. În nr. 23 al revistei, în cadrul rubricii „Profil“, veţi găsi datele biografice solicitate ale noului preşedinte al R. F. Germania, Walter Scheel. **Fotografia** alăturată îi reprezintă pe noul şi pe vechiul preşedinte, la vila Hammerschmidt, sediul oficial al preşedintelui ; de la stînga la dreapta : Walter Scheel, Hilda Heinemann, Mildred Scheel şi Gustav Heinemann.

Constantin Hagiu, Purcăreni, Argeş. Volumul global al comerţului exterior al României (exporturi plus importuri) a atins, în 1973, aproximativ 36 miliarde lei-valută. Schimburile cu ţările socialiste reprezintă circa 50 la sută din totalul schimburilor. Cele cu ţările capitaliste dezvoltate constituie 41 la sută din total (ponderea este, de fapt, mai mică, întrucît — potrivit metodologiei statistice actuale — include şi schimburile realizate în valută liber convertibilă cu ţările în curs de dezvoltare). Din schimburile cu statele capitaliste dezvoltate, cea mai mare parte este reprezentată de schimburile cu ţările Pieţei comune.

Lucian Marină, Sibiu. 1, În ce priveşte cursul fluctuant al unei monede, consultaţi „Lumea“ nr. 6/1974.

2. Despre leul-valută vom scrie într-unul din numerele viitoare ale revistei.

3. Cursul de revenire este un indicator al eficienţei comerţului exterior. El exprimă, de pildă la export, cîţi lei sînt cheltuiţi pe plan intern pentru obţinerea unui dolar din vînzarea pe pieţele externe a mărfurilor proprii.

A. Maria, Cîmpina. Despre bursele de mărfuri şi de valori şi funcţionarea lor avem în intenţie de a scrie într-unul din numerele viitoare.

Maria Diaconu, com. Schitu Goleşti, jud. Argeş. Ne pare rău, dar nu dispunem de adresa solicitată.

Constanţa Velescu, Bucureşti. Articolul reprodus în cadrul rubricii „Puncte de vedere“ din nr. 23 din ziarul „Voix ouvrière“ a răspuns, sperăm, întrebărilor dv. privind situaţia femeii în Elveţia. În ceea ce priveşte guvernul de la Berna, vă oferim o **fotografie** de la prima şedinţă a noului cabinet (de la începutul anului) ; de la stînga la dreapta : Hürlimann, Buser, Furgler, Graber, Huber, Sauvant, primul ministru Brugger, Gnägi, Ritschard şi Chevallaz.

POSTA REDACȚIEI

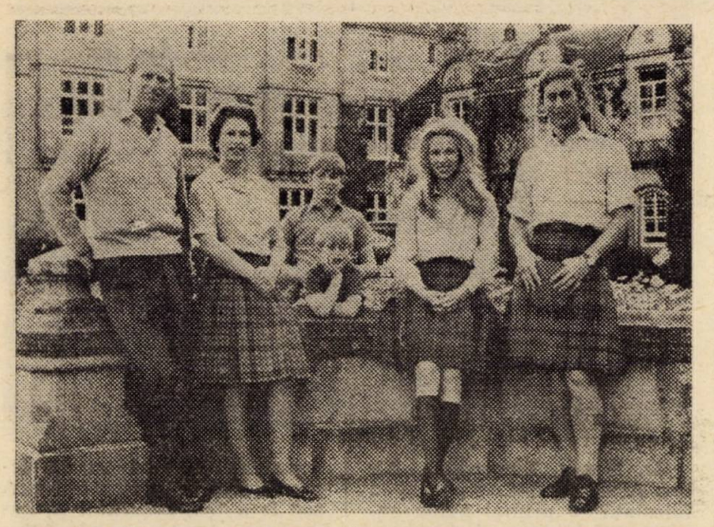

Vladimir Secușan, Cluj. Regina Elisabeta a II-a a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord a urmat la tron tatălui său în februarie 1952 și a fost încoronată la 2 iunie 1953. S-a căsătorit, în noiembrie 1947, cu prințul Philip, duce de Edinburgh. Are patru copii. **Fotografia** alăturată reprezintă familia reginei la castelul Balmoral din Scoția ; de la stînga la dreapta : prințul Philip, regina, prințul Andrew (al treilea copil, născut în 1960), prințul Edward (al patrulea copil, născut în 1964), prințesa Anne și prințul Charles (moștenitorul tronului, născut în 1948).

Niculai Cervici, București. 1. Vă rugăm consultați „Lumea" nr. 6/1974.

2. Adresați-vă publicației „Revista Economică".

Toma Ardeleanu, Baia Mare. Vă înțelegem supărarea, pe care ne-au exprimat-o și alți cititori. Căutăm o soluție, pe care o să v-o comunicăm.

I. Gheorghiu, Cluj. 1. Noul cancelar al R. F. Germania, Helmut Schmidt, s-a născut la 23 decembrie 1918. Într-una din rubricile „Profil" ale numerelor viitoare, vom publica datele biografice solicitate. Vă oferim, deocamdată, o **fotografie** reprezentînd momentul depunerii jurămîntului în funcția de cancelar, la 16 mai.

2. Informația despre care ne scrieți nu este adevărată : nu s-a renunțat la programul „Concorde". De asemenea, sindicatele britanice și-au reafirmat hotărîrea de a împiedica reducerea programului ; ele vor ca „British Airways" să pună în serviciu, anul viitor, aceste avioane. În Marea Britanie, 25 000 persoane lucrează la acest avion, în uzinele „British Aircraft Corporation" și „Rolls-Royce". Dosarul „Concorde" se află încă în discutie.

Grigore V. Ionescu, București. Relațiile dintre Cuba și Canada sînt bune ; ambele părți speră într-o menținere a lor în acest stadiu și chiar într-o îmbunătățire. Dorința aceasta a fost exprimată și în mesajele pe care premierul Pierre Elliott Trudeau și guvernatorul Jules Leger le-au transmis, prin intermediul ambasadorului la Havana, Malcom N. Bow, autorităților cubaneze. **Fotografia** de mai jos reprezintă un moment al primirii de către Fidel Castro, primul ministru al guvernului revoluționar cubanez, și dr. Osvaldo Dorticos Torrado, președintele republicii, a ambasadorului canadian. O dată cu mesajele, Malcom N. Bow a oferit și probe de monede emise de guvernul canadian pentru celebrarea celei de a 21-a Olimpiade (Montreal, 1976).

Elysée

Ion Marinescu, Craiova. De-a lungul anilor, Palatul Elysée a devenit un adevărat orășel : zece bucătari, care dispun de 7 800 piese de argintărie, dintre care 2 000 de farfurii în argint masiv ; o infirmerie ; un garaj de 26 vehicule ; patru lenjerese ; cinci grădinari, care cultivă 2 ha de grădină ; un florar pentru aranjarea buchetelor ; 50 de oameni din garda republicană ; 30 polițiști și trei comisari ; 20 standardiste (Elysée-ul are 40 linii telefonice) ; 80 secretari ; opt ușieri și valeți etc. În total — peste 400 persoane lucrează aici permanent.

C. Olteanu, Craiova ; I. Antonovici, Ploiești ; Nicolae Lăzăreanu, București. În principiu, potrivit definiției date de U.N.R.W.A. (Agenția de ajutor și muncă a Națiunilor Unite pentru refugiații din Palestina), „un refugiat palestinian este o persoană (sau copiii unei persoane) care a locuit în mod obișnuit în Palestina cel puțin doi ani înainte de începerea conflictului din 1948 și care, ca urmare a acestui conflict, și-a pierdut căminul și mijloacele de existență". O statistică U.N.R.W.A. din 1969 arăta că, în acel an, numărul refugiaților palestinieni se ridica la 1 395 074, dintre care 565 039 trăiau în tabere. Ei erau repartizați astfel : Gaza — 307 714 ; Cisiordania — 271 796 ; Iordania — 489 762 ; Liban — 171 517 ; Siria — 154 285. Evident, aceste cifre includ doar persoanele care beneficiază de ajutorul O.N.U. Datele publicate în 1972 de Departamentul de informații și orientare națională al Organizației de Eliberare a Palestinei (O.E.P.) indicau următoarea repartizare a palestinienilor în lume : 35 000 în Egipt ; 370 000 în Gaza ; 960 000 în Iordania ; 705 000 în Cisiordania ; 370 000 în Israel ; 170 000 în Siria ; 260 000 în Liban ; 15 000 în Irak ; 170 000 în Kuweit ; 7 000 în Libia ; 105 000 în America Latină ; 15 000 în R.F. Germania și 45 000 în S.U.A.

Mircea Duma, str. Lungă, nr. 25, Brașov, vinde întreaga colecție a revistei „Lumea", pe anii 1963—1973, legată pe ani ; **Iorgu Ilievici, str. Traian nr. 4, Ineu, jud. Arad,** vinde colecția revistei pe anul 1969.

POSTA REDACTIEI

Seychelles

Gheorghe Chițu, Marin Ion, com. Poiana de Jos, jud. Dîmbovița. Arhipelagul Seychelles, aflat în partea de vest a Oceanului Indian, cuprinde 85 de insule (40 formînd un grup granitic și 45 un grup coralifer), cu o suprafață totală de 107 mile pătrate. Insula cea mai mare — Mahé — are 55 mile pătrate. La recensămîntul din 1971, pe arhipelag se aflau 52 650 locuitori, în majoritate creoli. Aproximativ 85 la sută din acești locuitori trăiesc în trei insule mari : Mahé, Praslin și La Digue. 90 la sută din ei sînt romano-catolici. Limba oficială e engleza, dar majoritatea populației vorbește creola (dialect francez). Capitala, Victoria, aflată pe insula Mahé, este unicul important oraș și port al arhipelagului, cu aproximativ 14 000 locuitori. Pînă în secolul al XVIII-lea, cînd a fost ocupat de Franța, arhipelagul era nelocuit. În 1770, grupuri de francezi erau stabiliți pe Mahé. În 1810, Marea Britanie preia Seychelles în stăpînire, posesiune care îi e confirmată prin tratatul de la Paris, din 1814. În 1872, un anume grad de autonomie internă a fost acordat insulelor ; în 1888, a fost creat postul de administrator, iar nouă ani mai tîrziu, acela de guvernator. În 1903, Seychelles se separă de Mauritius (pînă atunci erau administrate împreună) și devine colonie britanică. Au avut loc alegeri, pentru prima oară, în anul 1948. O nouă constituție prevăzînd măsuri de autoguvernare a fost introdusă în 1970, iar, în martie 1972, regina Elisabeta a II-a a făcut prima ei vizită în arhipelag. Guvernatorul arhipelagului este sir Bruce Greatbatch. Există o Adunare legislativă, compusă din 15 membri. La alegerile din noiembrie 1970, Seychelles Democratic Party a cîștigat 10 locuri, iar Seychelles People's United Party, 5 locuri. James Mancham, lider al S.D.P., a fost numit chief-minister. (Ambele partide au fost fondate în 1964). La ultimele alegeri (25 aprilie a.c.), S.D.P., cu 52,4 la sută voturi, a obținut 13 mandate, iar S.P.U.P., cu 47,6 la sută voturi, 2 mandate. Această neconcordanță dintre repartiția voturilor și a mandatelor a dat naștere la unele tulburări în arhipelag. Elementul dominant al acestor ultime alegeri l-a constituit obținerea independenței care, se pare, va deveni fapt împlinit în aprilie viitor. Economia arhipelagului Seychelles este bazată tradițional pe agricultură. În ultimul timp, au început să se dezvolte turismul și alte mici industrii.

Ilie Ionescu, Rîmnicu Vîlcea. 1. Despre aderarea României la G.A.T.T., condițiile și avantajele acestei participări am scris în mai multe rînduri în revistă. Vă sugerăm consultarea articolelor „Clauza națiunii celei mai favorizate și regimul preferințelor" (Lumea nr. 9/1973), „România în organizații economice internaționale" (Lumea nr. 31/1973), precum și nota „Clauza națiunii celei mai favorizate" (Lumea nr. 6/1974).

2. În ce privește cea de a doua întrebare : nu există nici o legătură între apartenența la G.A.T.T. și operațiunile valutare decurgînd din activități de turism.

Precedente

Ștefan Stănescu, com. Mînăstirea, jud. Ilfov. Atentatul neo-fascist de la Brescia este cel mai recent dintr-o serie de acte de terorism care au cuprins Italia din 1969. Iată lista lor ; **12 decembrie 1969** — la Milano și, concomitent, la Roma explodează cîteva bombe. Bilanț: 16 morți, o sută de răniți. Este arestat imediat un grup de teroriști, printre care Pietro Valpreda. Doi ani mai tîrziu, o nouă anchetă dezvăluie existența unei organizații clandestine neo-fasciste. Procesul este în curs. **27 ianuarie 1971** — atentat la Catanzaro, în timpul unei manifestații sindicale. Un mort. **16 martie 1972** — corpul editorului Giangiacomo Feltrinelli este găsit sfîrtecat de o explozie de dinamită, la picioarele unui stîlp-electric, în apropiere de Milano. **17 mai 1972** — comisarul Luigi Calabresi, care ancheta atentatul din 1969, ca și moartea lui Feltrinelli, este împușcat de un necunoscut în plin centrul Milano-ului. **17 mai 1973** — Gianfranco Bertolli, care se proclamă anarhist, aflat în strînse legături cu un sindicalist neo-fascist, lansează o grenadă asupra intrării prefecturii poliției din Milano, unde abia se inaugurase un bust al lui Calabresi. Bilanț : 4 morți, peste 50 de răniți. Anchetele asupra tuturor acestor atentate n-au dus, pînă în prezent cel puțin, la nici un rezultat.

Iorgu Ilievici, Arad. Vom avea în vedere propunerea dv.

Gr. Neagu, Tîrgoviște. Air bus A 300 B, dat de curînd în folosință — primul avion european de genul „jumbo" — a fost construit în colaborare de firme din Franța, Marea Britanie, R.F. Germania, Olanda și Spania. Primul zbor al aparatului a avut loc în octombrie 1972 ; apoi, Air bus A 300 B a fost prezentat în cadrul unui lung turneu în America Latină și Statele Unite. În **fotografia** alăturată : aparatul Air bus A 300 B pe aeroportul Heathrow de lîngă Londra.

Liggio

Paul Popa, Galați. Luciano Liggio, patronul „Noii Mafii" siciliene, a fost arestat, de curînd, la Milano. Toate marile afaceri ale Mafiei din ultimii 30 de ani l-au avut ca inspirator pe Luciano Liggio. Cu toate că și-a transformat figura în urma unei operații efectuate de un chirurg estetician al organizației, el a fost trădat de amprentele digitale. Luciano Liggio a intrat în Mafie îndată după război, la vîrsta de numai 20 de ani. A devenit, apoi, omul de încredere al doctorului Navarra, patronul Mafiei din Corleone. Acesta deținea, la cîțiva ani după eliberarea țării, toate posturile-cheie din regiune. Navarra avea nevoie de un om de încredere. L-a ales pe Liggio. Și, astfel, la 10 martie 1948, Liggio împreună cu trei din oamenii săi l-au răpit pe sindicalistul Placido Rizzoto, care denunțase activitățile Mafiei, l-au omorît și l-au aruncat într-o rîpă. Un copil de 12 ani, care din întîmplare a văzut totul, a fost dus în stare de șoc la spitalul din Corleone, unde a murit în urma unei „crize de toxicoză". Spitalul era condus de Navarra. La 2 august 1958, Navarra a fost găsit ciuruit de gloanțe în mașina sa. „Tînărul lup" a luat locul stăpînului, în fruntea societății din Corleone. Începînd din această epocă, zeci de crime apasă pe conștiința lui Liggio. Inculpat pentru omucidere și colaborare cu răufăcătorii, el a fost achitat, prima dată, în 1962, de tribunalul din Palermo. Apoi, din nou în 1968, la Catanzaro. La 10 iunie 1969, o nouă achitare în fața Curții din Bari. În 1970, este condamnat la închisoare pe viață în contumacie, deoarece, internat la un spital din Torente și apoi la Roma (Liggio suferă de boala lui Pott și de tuberculoză la rinichi), el dispăruse în ianuarie 1970.

Ilie Constantin Călugăr, com. Valea Largă, jud. Mureș. Ne pare rău, dar nu dispunem de informațiile solicitate.

LUMEA

săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64–66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

Aurul alb
al industriei românești —
ALUMINIUL!

uzina de aluminiu

Slatina

PENTRU BENEFICIARII INTERNI ŞI PENTRU EXPORT

fabrică o gamă foarte largă de produse extrudate şi trase, bare deschise şi închise, cabluri electrice de diferite diametre — simple şi împletite, elemente de plafon fonoabsorbante, ţevi de aluminiu pentru irigaţii, elemente decorative, bunuri de larg consum

CENTRALA INDUSTRIALĂ PENTRU METALE NEFEROASE ŞI RARE
SLATINA — JUDEŢUL OLT, str. PITEŞTILOR nr. 116

13 DECEMBRIE

sibiu

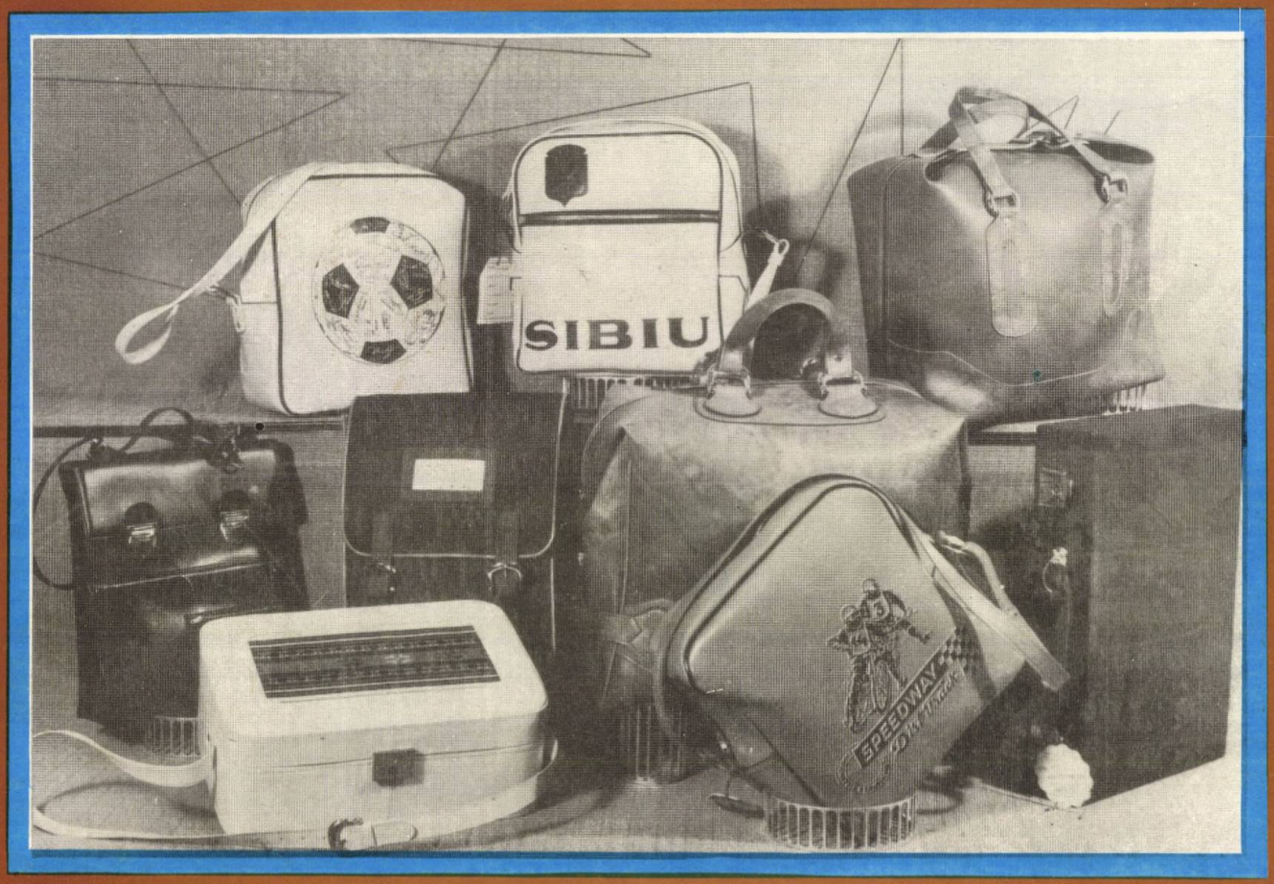

Fabrica de piele, marochinărie şi încălţăminte 13 DECEMBRIE — SIBIU produce o gamă foarte largă de articole de marochinărie de calitate superioară, mult apreciate pe piaţa internă şi externă: serviete, mape, truse diplomatice, truse cosmetice, valize, genţi de voiaj, sacoşe, poşete, cordoane, portvizite, portmonede, portacte şi alte articole atît din piele cît şi din înlocuitori de piele.

13 DECEMBRIE — SIBIU tel. 23. 595, telex: 12. 748

Lei 2